

М. В. Богданович
Г. П. Лищенко

МАТЕМАТИКА

1 КЛАС

М.В. Богданович, Г.П. Лищенко

МАТЕМАТИКА

Підручник для 1 класу
загальноосвітніх навчальних
закладів

*Рекомендовано Міністерством освіти
і науки, молоді та спорту України*

Київ
«Генеза»
2012

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ:

- – межа матеріалу уроку
- ① – завдання для роботи в зошиті
- * – вправи з логічним навантаженням
- ⦿ – кругові вирази
- ❄ – додаткове завдання
- ❓ – загадки

ЛІЧБА. ВЛАСТИВОСТІ ПРЕДМЕТІВ. ПРОСТОРОВІ ВІДНОШЕННЯ

1. Назви кожну іграшку. Скільки всього іграшок?

2. З кого складається рій; отара? А з чого — букет?

3. Порівняй кількість предметів на малюнках.

4. Порівняйте кількість хлопчиків і дівчаток у своєму класі. Станьте парами. Кого більше?

1. Кількість предметів визначають лічбою. Використовують по порядку слова: *один, два, три, чотири, п'ять, шість, сім, вісім, дев'ять, десять...*

2. Скільки всього звірят? Хто з них найменший? Хто — найбільший?

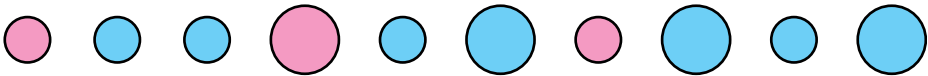
Постав свої запитання за малюнком зі словом «скільки».

3. Назви казкових героїв від найвищого до найнижчого. Скільки всього героїв?

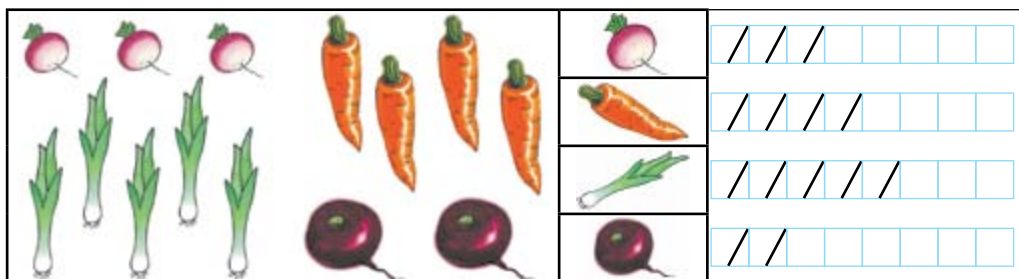

4. Полічи кружечки зліва направо; справа наліво. Скільки великих кружечків? А малих? Яких кружечків більше — червоних чи синіх?

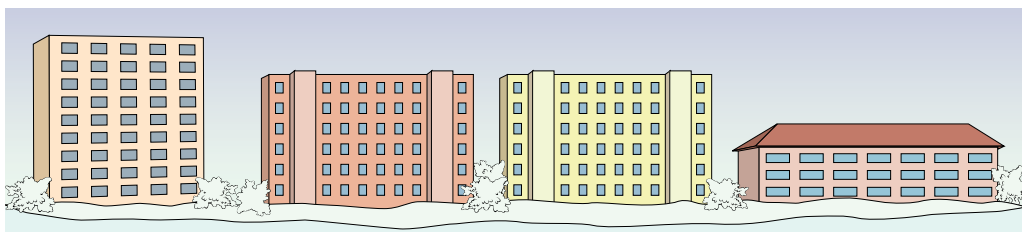

5. Постав запитання зі словом «скільки» про предмети у класі.

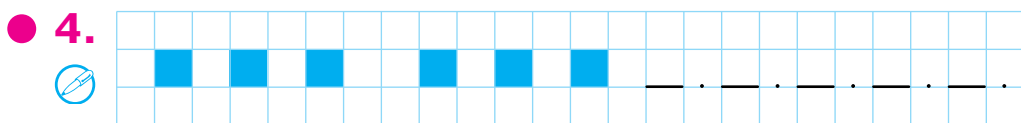
1. Полічи окремо редиски, морквини, цибулини і буряки. Перевір, чи правильно позначено їх кількість паличками.

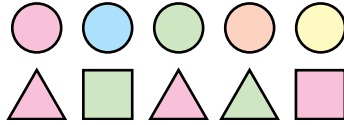
2. Скільки поверхів у кожному будинку? Якого кольору найвищий будинок? Якого — найнижчий? А будинки однакової висоти? Постав це запитання про будинки зі словом «скільки».

3. Що на мосту? А що — під мостом? Що їде вгору? А що — вниз?

1. Полічи кружечки зліва направо. На якому місці зелений кружечок? Полічи трикутники. Полічи всі фігури, крім зелених.

2. Назви одну пташку. Назви решту пташок. Полічи птахів зліва направо. На якому місці ластівка? Полічи птахів справа наліво. На якому місці тепер ластівка?

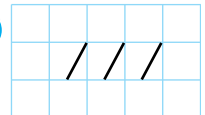
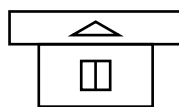
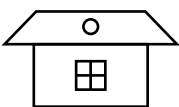
3. Скільки всього звірят? Назви їх від найнижчого до найвищого. Між ким стоїть мишеня? Хто крайній справа?

4. Знайди відмінності на малюнках. Яким по порядку йде віслучок на малюнку зліва; справа?

● 5*

1. Скільки всього риб? Скільки риб пливе ліворуч; праворуч?

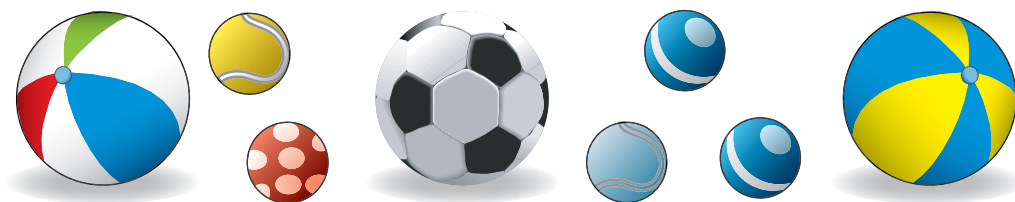

2. Назви зображені предмети одним словом.

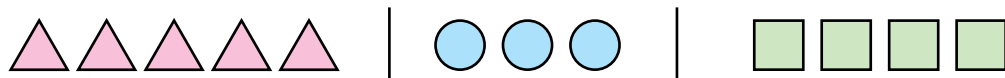

3. Скільки машинок на малюнку? А мотрійок? Чи їх порівну? Скільки всього іграшок? Яка машинка найдовша? Яка — найкоротша? Яка мотрійки найвища? Яка — найнижча?

4. Напиши стільки паличок, скільки малих м'ячів.

5. За якою ознакою фігури розподілено на групи? Яких фігур найбільше?

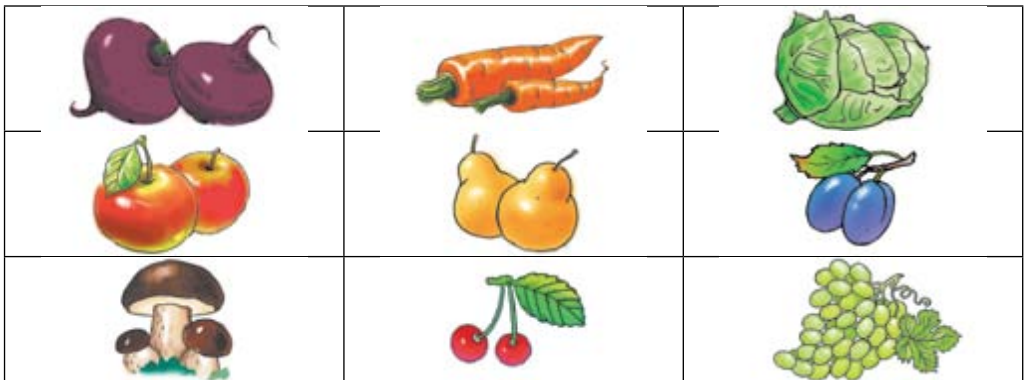

● 6*. Василько вищий за Маринку, але нижчий за Галинку. Хто з них найнижчий; найвищий?

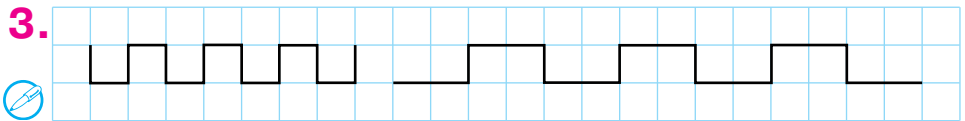
1. Де спить хлопчик; дівчинка; собака; кіт?
Скільки тварин на малюнку?

2. Що лівіше моркви; слив? Що правіше гри-
бів; моркви; яблук? Що між грибами і буряками?
Що поряд з вишнями; під капустою; у центрі?

3.

● 4*. Хто тут зайвий? Назви кожную пташку. Напи-
ши стільки паличок, скільки пташок.

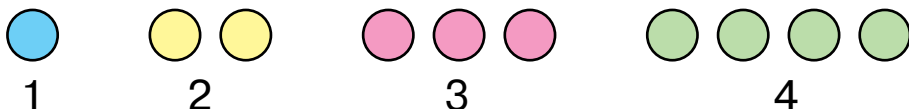

1. Скільки парасольок зліва? А справа? Яких речей по дві; по одній; багато?

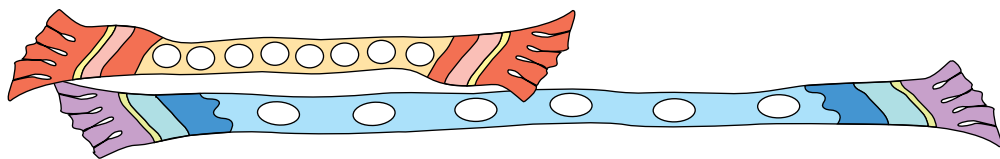

2. Скільки на малюнку груп кружечків, відмінних за кольором? Полічи кружечки в кожній групі.

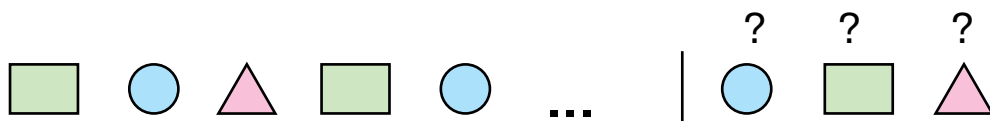
Числа позначають особливими знаками — цифрами.

3. Намалюй у зошиті стільки кружечків, скільки їх на довшому шарфі.

4*. Продовж ряд, вибравши фігуру справа.

1. На малюнку фіалки, братки і тюльпан. Число квіток позначено цифрами. Число яких квіток позначено цифрою 3? А яких — цифрою 2?

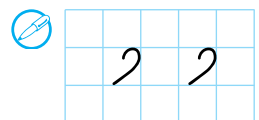
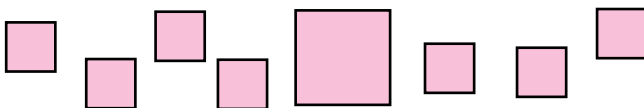
2. Скільки на малюнку жолудів; горіхів? Скільки всього плодів? А звірят? Що лічив їжак? Що лічила мишка? А що — білка?

3. Скільки полуниць зліва; справа?

4. Яка фігура зайва? Чому?

ДОДАТКОВІ ВПРАВИ

1. З якої казки ця хатинка? Що росте перед нею? Скільки грибів; квітів? Що за хатинкою? Скільки дерев? Де стоїть ступа; мітла? Де сидить кіт? Хто всередині хатинки?

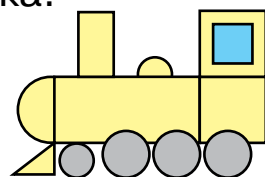

2. Чим відрізняються малюнки?

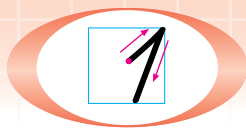
3. Постав на парту червоний, зелений і синій кубики так, щоб червоний був праворуч від синього і ліворуч від зеленого кубика.

4. З яких фігур склали паровоз? Яких фігур найменше?

НУМЕРАЦІЯ ЧИСЕЛ ВІД 1 ДО 10

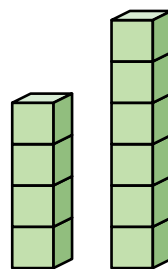
1. Назви предмети на малюнку. Скільки яблук? груш? лимонів? бананів? Число один позначають цифрою **1**.

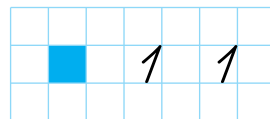
2. Скільки глечиків на довгому рушнику; на короткому? Який глечик найбільший; найменший?

3. Намалюй стільки кружечків, скільки кубиків у вищому стовпчику.

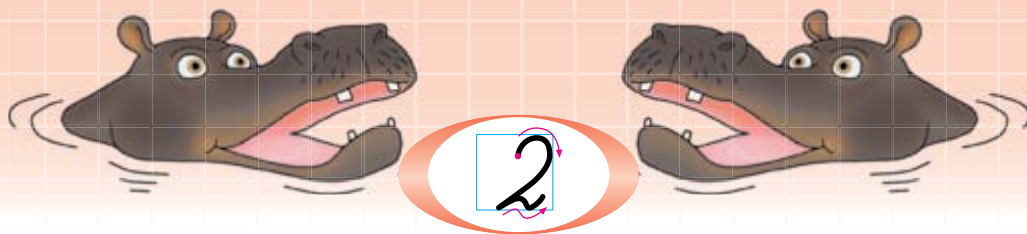

4. Яка смужка довша? А яка — ширша?

5. Яких фігур більше? Що треба зробити, аби фігур стало порівну?

Розглянь, як можна утворити число 2. Скільки бусинок на нитці зліва? Скільки справа? Якщо до однієї бусинки приєднати ще одну, то стане дві. Число *два* позначається цифрою **2**. Отже, якщо до 1 додати ще 1, то буде 2.

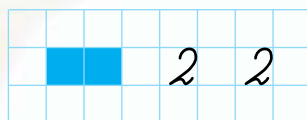
2. Скільки тортів; тістечок кожного виду?

3. Назви вартість кожної монети.

4. Намалюй стільки кружечків, скільки цукерок в обгортках. Зафарбуй крайній справа.

● 5. Двоє дивляться, один говорить, двоє слухають. Що це?

1. Скільки кружечків зліва від червоного; справа від нього?

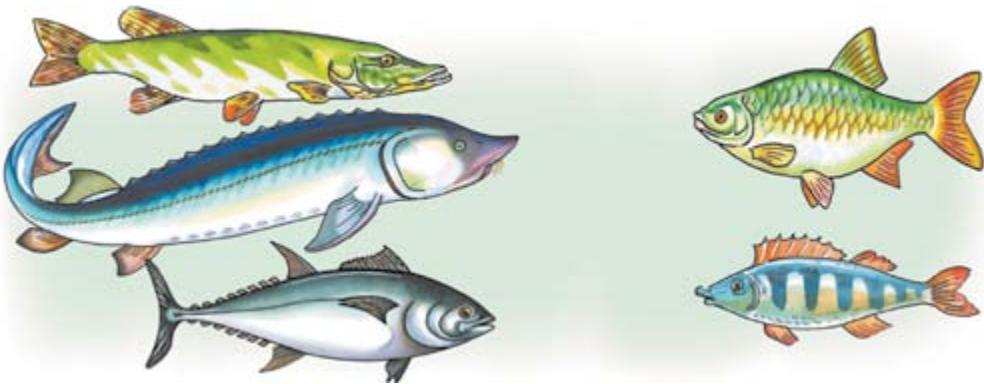
2. Скільки гарбузів? баклажанів? помідорів?

3. Скільки в півня крил? А гребенів? Намалюй у зошиті стільки кружечків, скільки довгих пір'їн у хвості. Зафарбуй третій зліва.

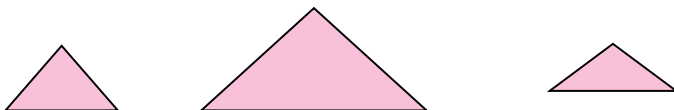

4. Полічи риб на малюнку зліва. Покажи, яка з них найдовша; найкоротша.

5. На малюнку справа дві рибини однакової довжини. Яка з них ширша?

● 6*. Чим схожі фігури? Чим вони різняться?

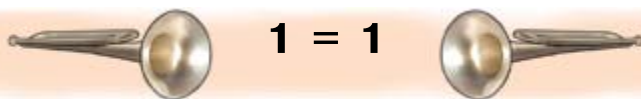

Скільки сопілок зліва; справа? Де менше? Яке число менше — 1 чи 2? Запис $1 < 2$ читають так: «Один менше від двох».

2. Скільки барабанів зліва; справа? Де більше? Яке число більше — 1 чи 2? Запис $2 > 1$ читають так: «Два більше від одного».

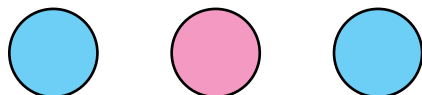

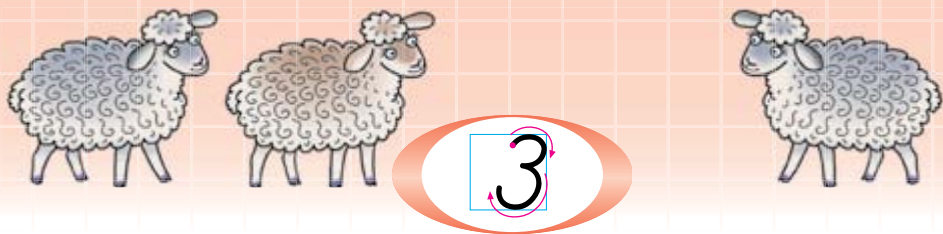
3. Скільки сурм зліва; справа? Зліва і справа по одній сурмі, тобто порівну. Запис $1 = 1$ читають так: «Один дорівнює одному».

4. Про кількість яких предметів у класі можна сказати $2 > 1$, $2 = 2$?

● 5*. Поклади на парту червоний кружечок між двома синіми. Як, не торкаючись червоного кружечка, зробити його крайнім?

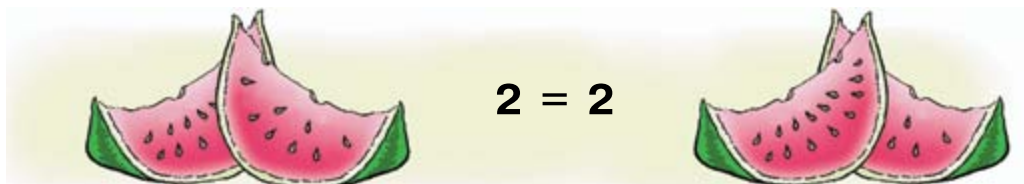
1. Скільки бусинок зліва; справа? Як можна утворити число 3 із числа 2?

2. Прочитай записи про порівняння чисел.

Менше $1 < 3$	Більше $3 > 2$	Дорівнює $3 = 3$
------------------	-------------------	---------------------

3. Скільки скибок кавуна зліва; справа? Прочитай рівність $2 = 2$.

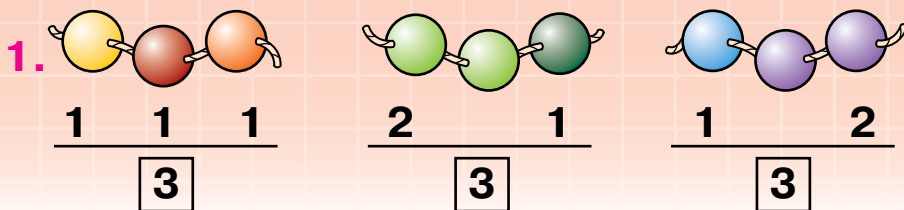

4. Порівняй довжину й товщину огірків. Покажи, який огірок коротший; тонший.

● 5*. Закінчи речення:

- 1) якщо книжка товща за зошит, то зошит...;
- 2) якщо 2 менше від 3, то 3...;
- 3) якщо береза вища від яблуні, то яблуня...

Три бусинки можна позначити числом **3**. Число 3 складається з трьох одиниць. Бусинки можна розмістити групами. Якими числами позначено ці групи?

2. Скільки всього кривих ліній на малюнку? Зі скількох ланок складається кожна ламана лінія?

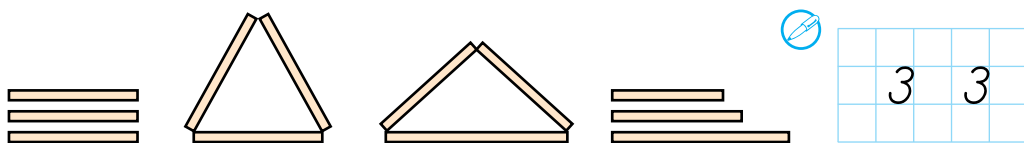

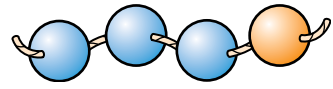
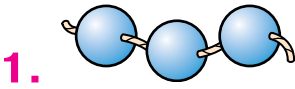
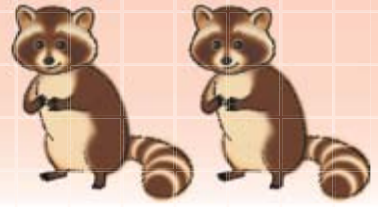
3. Скільки ручок у пеналі? Скільки олівців, гумок? Чого найбільше? А найменше?

4. Скільки всього копійок на кожному малюнку справа? Скільки різних монет?

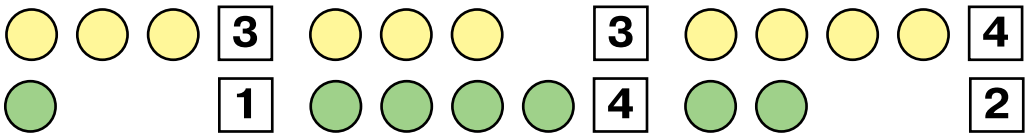
● 5. Скільки паличок? Які фігури з них склали?

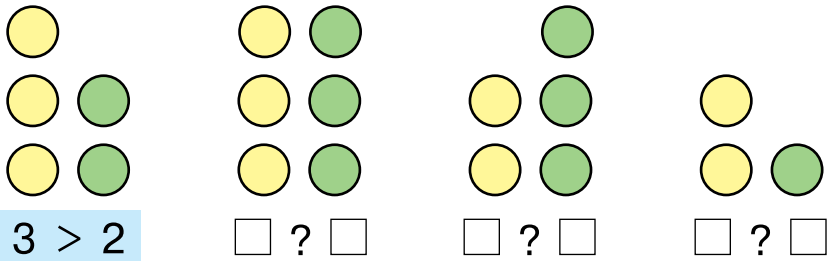

Скільки бусинок на нитці зліва; справа? Як можна утворити число 4 із числа 3?

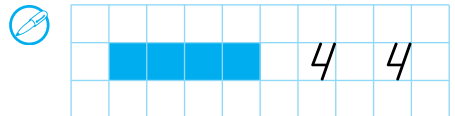
2. Перевір, чи правильно позначено кількість жовтих і зелених кружечків у кожній групі. Порівняй числа кожної пари.

3. Полічи кружечки у стовпчиках. У зошиті порівняй числа кожної пари за зразком.

4. Скільки вишень на кожному малюнку?

5*. На які групи можна розподілити всіх учнів твоєї школи?

1.

Скільки горіхів? Можна сказати, що число 4 складається із чотирьох одиниць.

Скільки ягід на кожній тарілці? Поясни, на які два числа можна розкласти число 4.

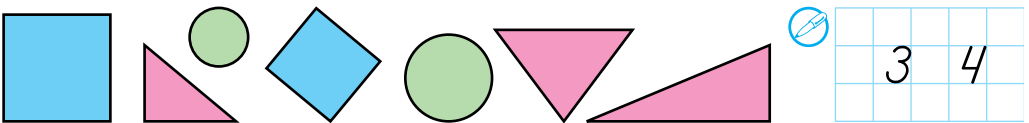
2.

Скільки синіх паличок? А рожевих? З них склали фігури — **чотирикутники**. Покажи у класі предмети, що мають форму чотирикутників.

3*. Мій рогатий кінь триногий добре знає всі дороги. Як захочу — він стоїть, а захочу — побіжить.

4. Скільки чотирикутників; трикутників; кругів? Яких фігур найбільше; порівну?

5*. Скільки ложок не вміститься в коробку?

1. Скільки червоних кружечків? Скільки жовтих; зелених; синіх кружечків?

2. У вазі було 3 жовтих і 3 червоних яблука. Хлопчик узяв 4 яблука. Скільки яблук кожного кольору він міг узяти? Знайди три відповіді.

4	
1	3
2	?
?	1

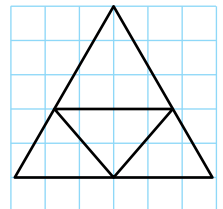
3. У дівчинки було 4 листівки. Як їх можна розкласти у два конверти?

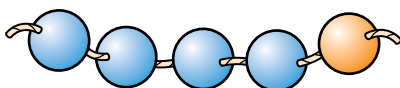
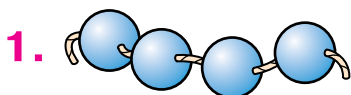
4. На столі лежало 3 книжки. Поклали ще одну. Більше чи менше книжок стало на столі?

5. Скільки на малюнку книжок; зошитів; блокнотів? Чого більше: зошитів чи книжок; зошитів чи блокнотів? Скільки разом зошитів і книжок?

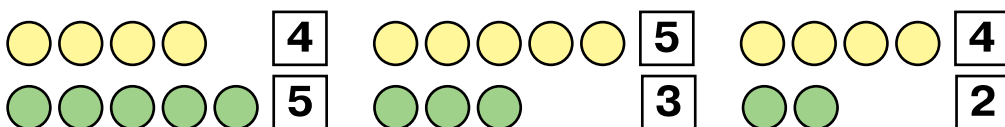
6*. Які фігури є на малюнку? Скільки всього трикутників? Накресли такий малюнок у зошиті.

Скільки бусинок на нитці зліва; справа? Як можна утворити число 5 із числа 4?

2. Перевір, чи правильно позначено кількість жовтих і зелених кружечків у кожній групі. Порівняй числа кожної пари усно.

3. Назви номери автомобілів по порядку їх прибуття на фініш.

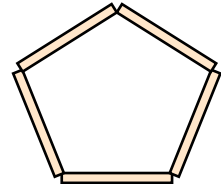
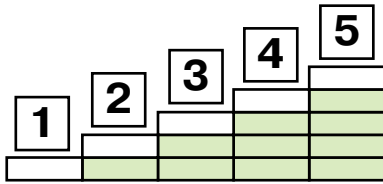
4. Назви числа від 1 до 5. Яке число наступне за числом 2; за числом 4? Яке число пере-дує числу 4; числу 2?

● 5*. Скільки різних фігур? Розподіли їх на групи за кольором; за формою.

1. Скільки цеглинок у кожному стовпчику? Прочитай числа від 1 до 5, від 5 до 1. Яке число передє числом 5? Яке число наступне за числом 3?

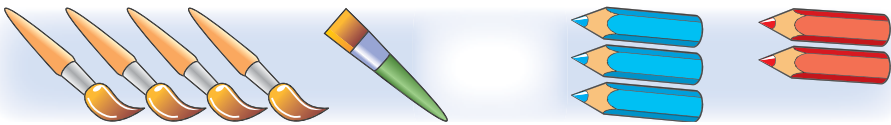

2. Скільки окремих паличок на малюнку справа? Який багатокутник склали з 5 паличок?

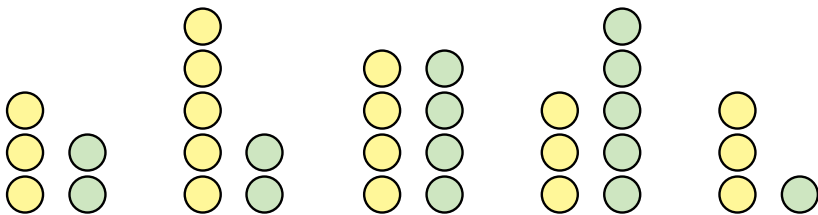
3. Скільки всього копійок на кожному малюнку? Скільки різних монет?

4. На які два числа можна розкласти число 5?

5. Полічи кружечки. Порівняй числа за зразком.

3 > 2

?

?

?

?

● 6*. Чим відрізняються фігури?

1. Розглянь малюнок зліва. Поясни, на які два числа можна розкласти число 5.

2. Порівняй висоту пальми й кактуса.

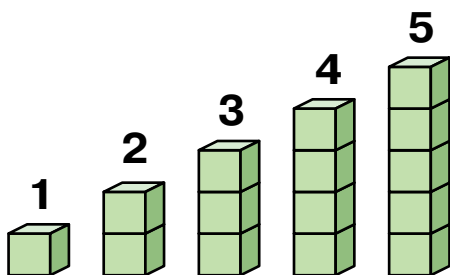
3. Порівняй кількість жовтих і зелених кружечків у кожній множині.

4. Перевір, чи правильно проведено лінії від малюнків до чисел.

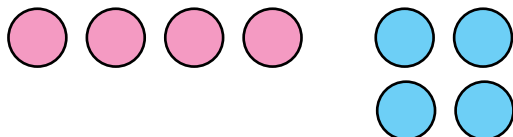

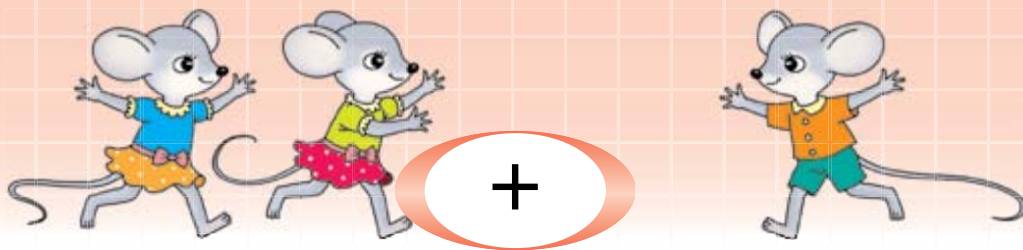
5. Перевір число кубиків у стовпчиках.

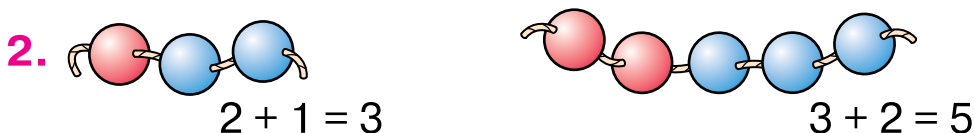
2	3		
4	5		

6*. Чим різняться групи фігур?

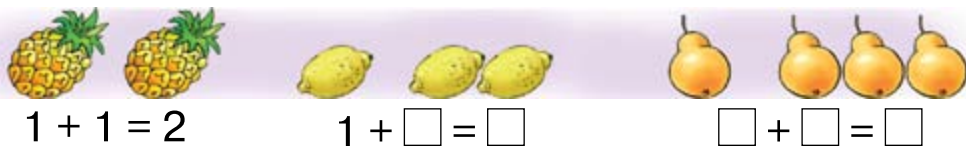

1. Скільки мишок зліва? Скільки справа? Скільки всього мишок? За цими запитаннями склали приклад на додавання: $2 + 1 = 3$. Приклад читають так: «**До двох додати один, буде три**». Знак «+» означає «дати».

Поясни, як склали приклади на додавання. Прочитай їх.

3. Склади і прочитай приклади за зразком.

4. Склади приклади на додавання. Прочитай їх.

? **5.** П'ять діток і п'ять хаток. Кожній дитині по хатині. Що це?

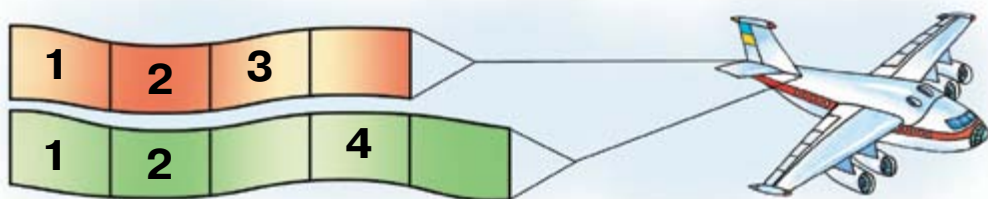
● 6*. Склади приклади на додавання: за кольором; формою; розміром фігур.

1. Склади і прочитай приклади на додавання.

2. Спиши числа, заповнюючи пропуски.

3. Що лежить на ліжку? Що стоїть під ліжком? Що висить над ліжком?

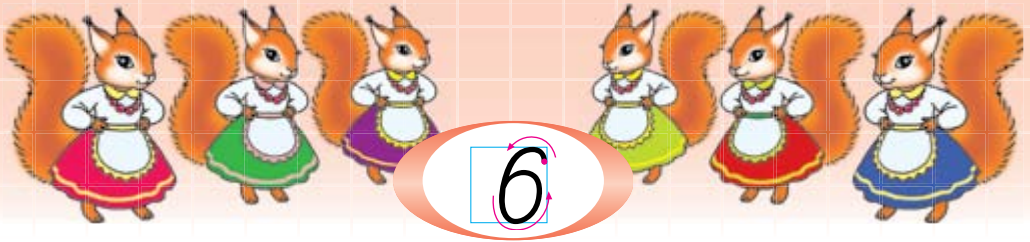
4. Хто на малюнку справа? Хто з ведмедів старший; молодший?

5.

>
<
=

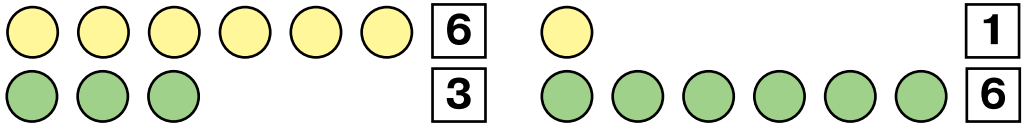
 $1 < 4$ $4 \square 2$ $3 \square 3$ $4 \square 5$
 $5 \square 3$ $5 \square 1$ $2 \square 3$ $4 \square 4$

6*. Петрик старший за Олю. Олі стільки ж років, як Глібу. Хто з хлопчиків молодший?

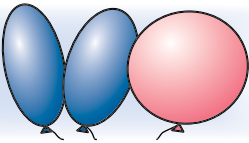

Скільки бусинок на нитці зліва; справа? Як можна утворити число 6 із числа 5?

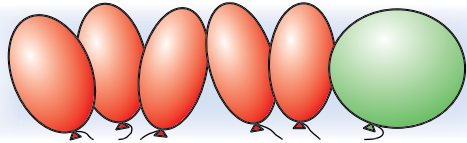
2. Перевір число кружечків. Порівняй числа кожної пари.

3. Допиши відповіді за малюнками.

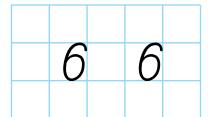
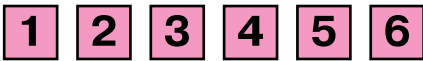

$$2 + 1 = \square$$

$$5 + 1 = \square$$

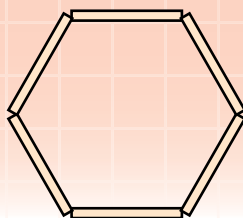
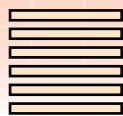
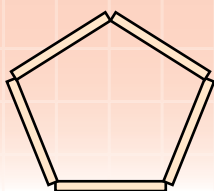
4. Прочитай числа від 1 до 6, від 6 до 1. Яке число передує числу 3? Яке число наступне за числом 4? Назви «сусідів» числа 5.

5*. Склади приклади на додавання за кольором і формою фігур.

1.

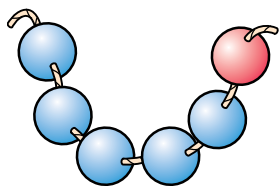

Яка фігура зліва? Скільки паличок біля фігури справа? Назви цю фігуру.

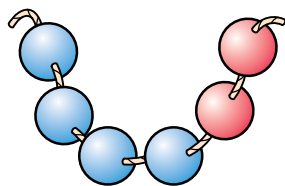
2. За малюнками склади два приклади на додавання.

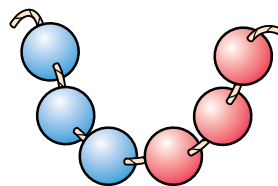
3. Запиши дією додавання склад числа 6 із двох чисел за зразком.

$$6 = 5 + 1$$

$$6 = 4 + \square$$

$$6 = \square + \square$$

4. За малюнками бусинок порівняй числа.

$$5 \square 1$$

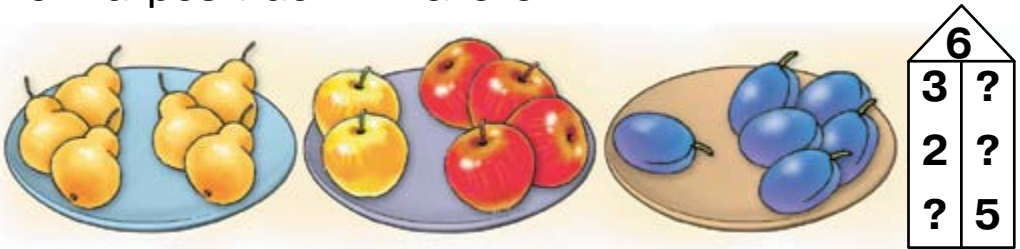
$$4 \square 2$$

$$3 \square 3$$

● 5*. Назви зображені фігури. Яких фігур найбільше? Яких — порівну?

1. За малюнками поясни, на які два числа можна розкласти число 6.

2. Запиши в зошиті відповіді прикладів за зразком.

$$2 + 3 = 5$$

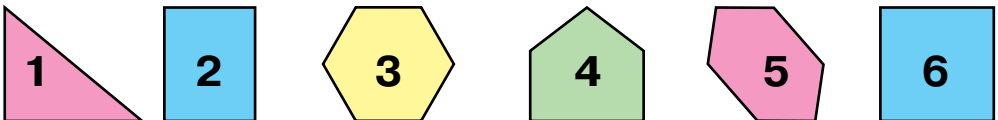
$$4 + 2 = \square$$

$$5 + 1 = \square$$

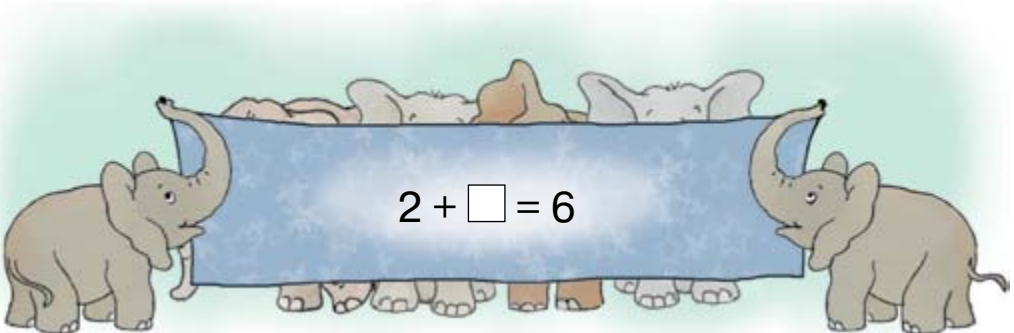
3. Склади і запиши 3 приклади на додавання.

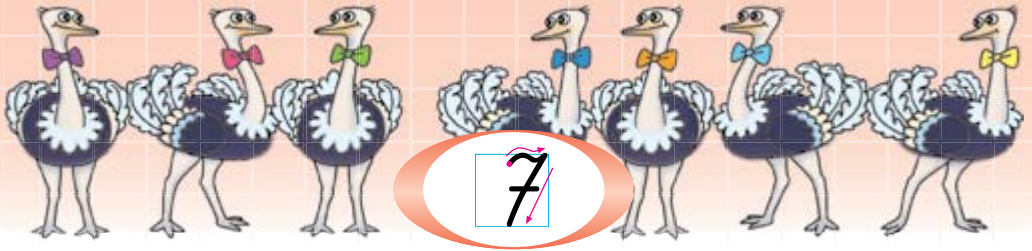

4. Який по порядку п'ятикутник?

● 5*. Скільки слонів за ширмою?

1. $6 + 1 = 7$

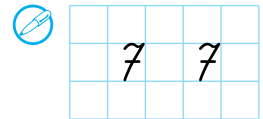
Поясни, як можна утворити число 7 із числа 6.

2.

>
<
=

3. $3 + 4 = \square$
 $5 + 2 = \square$

4. Прочитай числа від 1 до 7, від 7 до 1. Яке число передує числу 4? Яке число наступне за числом 5? Назви «сусідів» числа 6.

● 5*. Скільки всього фігур? Скільки трикутників? Скільки багатокутників?

1. Полічи метеликів і ластівок. Назви по порядку всі числа від 1 до 7.

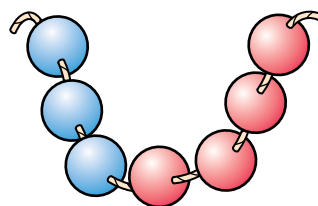
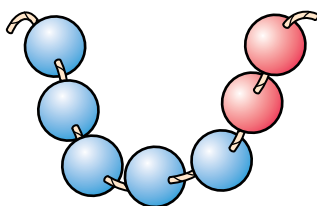
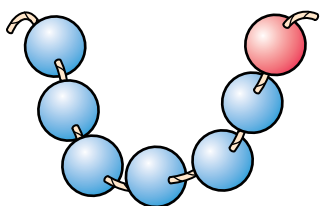

2. Поясни, на які два числа можна розкласти число 7. Добери числа за зразком.

$$7 = 6 + 1$$

$$7 = 5 + \square$$

$$7 = \square + \square$$

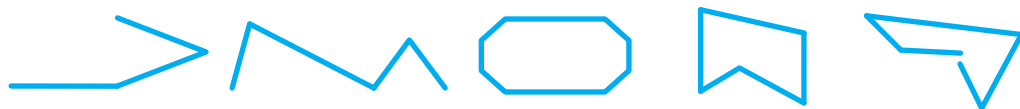

3. У тижні 7 днів: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця, субота і неділя. На малюнку дні тижня позначено цифрами. Цифрою 1 позначено понеділок. Який день тижня позначено цифрою 2; цифрою 3; цифрою 7?

4. Учора була неділя. Який день сьогодні? Який день буде завтра; післязавтра?

● 5*. Скільки всього ламаних ліній? Скільки замкнених ламаних ліній?

1.

Зліва показано перетин двох **прямих**. Прямі перетинаються в **точці**. Справа — ще одна пряма і точки. Скільки всього точок позначено на малюнку справа? Скільки точок на прямій; поза нею?

2.

Зліва позначено дві точки. Посередині — також дві точки, з'єднані частиною прямої. Це **відрізок**.

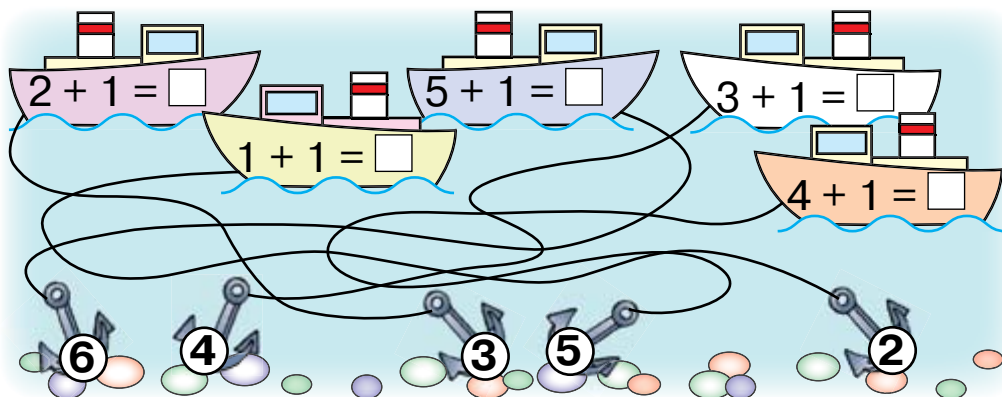
Справа частину прямої обмежено однією точкою. Це **промінь**.

3.

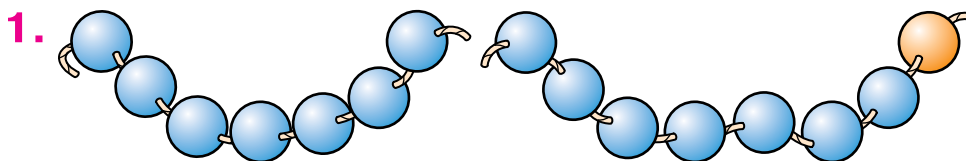
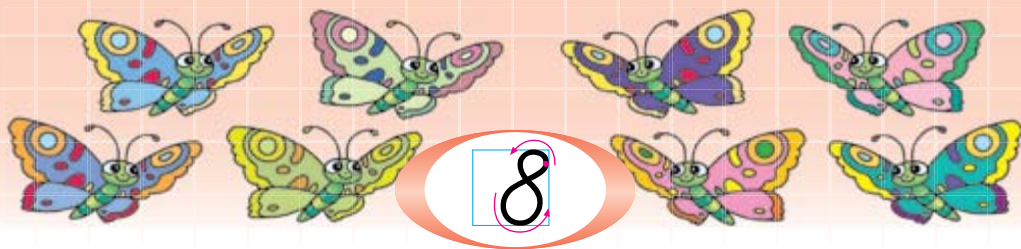
Скільки відрізків однакової довжини? Який відрізок найкоротший?

4. Перевір, чи правильно з'єднано кораблі з якорями.

● **5***. На прямій позначили 2 точки. Покажи відрізок. Скільки тут променів?

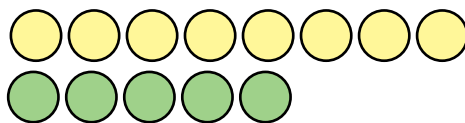
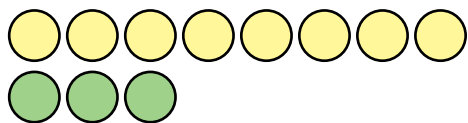

$$7 + 1 = 8$$

Поясни, як утворили число 8.

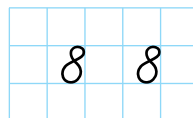
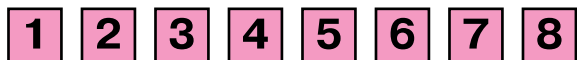
2. Полічи в кожній групі жовті й зелені кружечки. Письмово порівняй числа кожної пари.

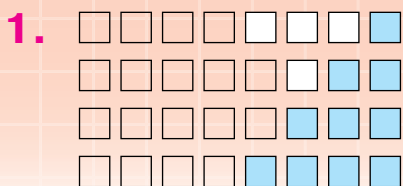
3. $1 + 2 + 3 = \square$

4. Прочитай числа від 1 до 8, від 8 до 1. Назви «сусідів» числа 7. Яке число передує числу 6? Яке число наступне за ним? Назви всі числа, менші від 7.

● 5. Скільки днів у навчальному тижні? Назви їх. Назви «сусідів» середи.

$$8 = 7 + 1 \quad 8 = 3 + \square$$

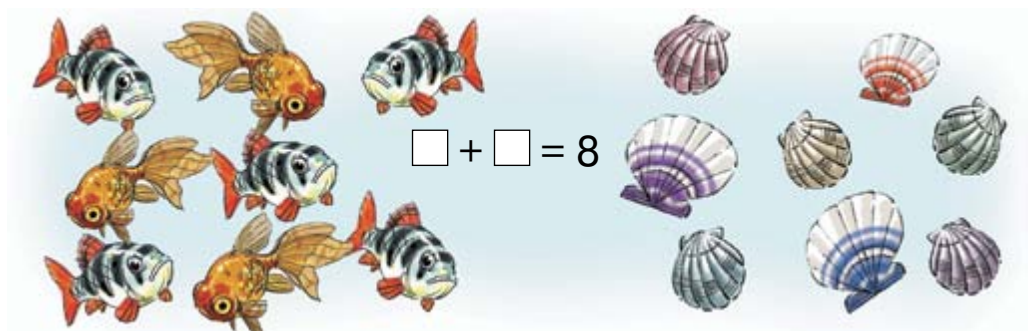
$$8 = 6 + \square \quad 8 = 2 + \square$$

$$8 = 5 + \square$$

$$8 = 4 + \square$$

За малюнком поясни, на які два числа можна розкласти число 8. Які числа треба дописати? Прочитай рівності.

2. За малюнками рибок і мушель склади і запиши в зошит дві рівності.

3.

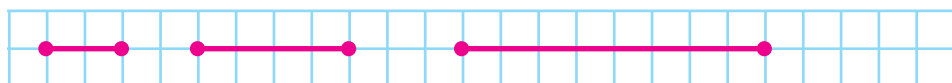
$$3 + \square = 6 \quad 3 + \square = \square \quad 3 + \square = \square$$

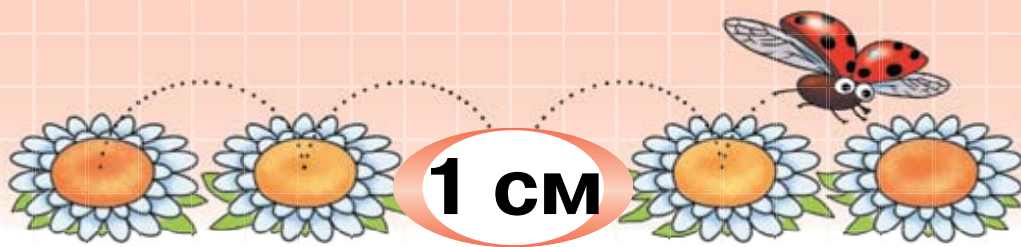
4. Добери такі числа, щоб рівності були правильними. Прочитай рівності.

$$7 + \square = 8 \quad 2 + \square = 4 \quad 5 + \square = 6$$

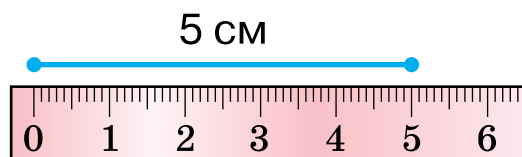
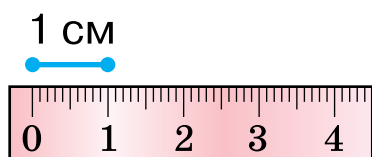

6. Порівняй довжину відрізків.

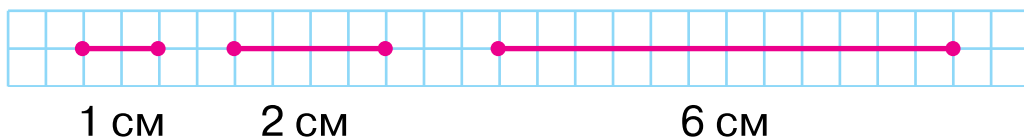

1. Довжину відрізків вимірюють **лінійкою**. Шкалу лінійки поділено на **сантиметри**. Яка довжина відрізка справа? Відрізок завдовжки **1 см** відповідає довжині двох клітинок зошита.

Розглянь відрізки на смужках у клітинку. Прочитай, яка довжина кожного.

2. За допомогою лінійки виміряй довжину кожного відрізка. Порівняй їх.

3. За малюнком склади рівність.

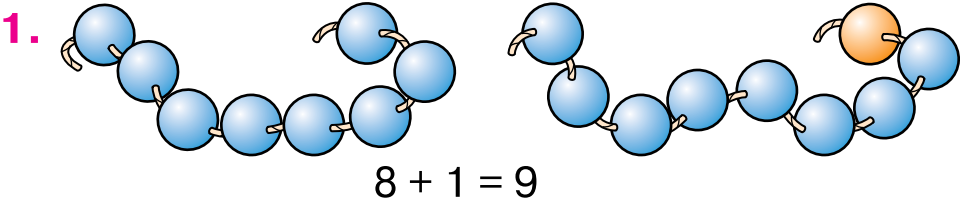
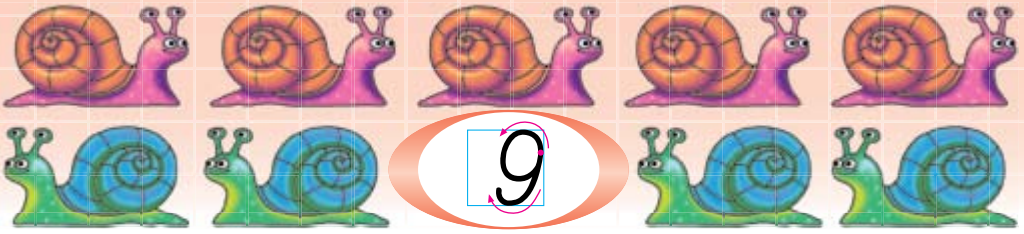

4. Добери такі числа, щоб рівності були правильними.

$$5 + \square = 6 \quad 2 + \square = 3 \quad 4 + \square = 5 \quad 6 + \square = 7$$

5. Що спільне й відмінне у фігур?

Як утворили число 9? Прочитай рівність.

2. Полічи окремо жовті й зелені листки на кожній гілці. Порівняй числа і запиши.

3. $\square + 4 = 8$ $\square + 2 = 8$ $\square + 1 = 9$

4. Виміряй і порівняй довжину відрізків.

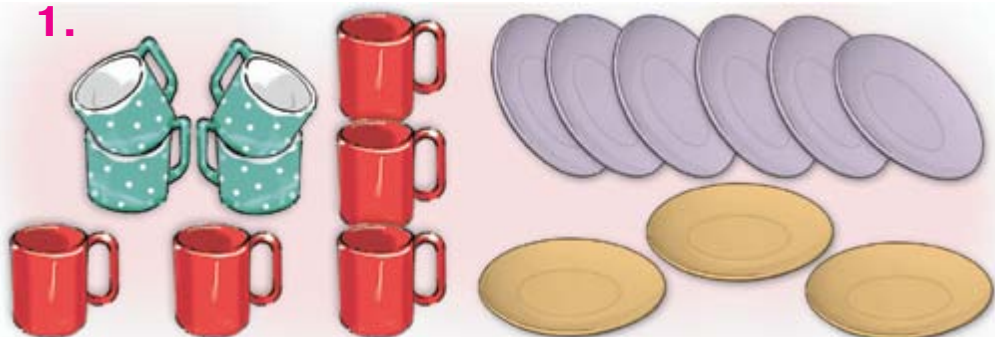

5. **1** **2** **3** **4** **5** **6** **7** **8** **9**

6*. Що спільне й відмінне в малюнків?

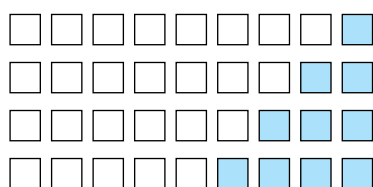

1.

Полічи посуд зліва і справа. Який склад числа **9** показано?

2. За малюнками поясни, на які два числа можна розкласти число 9. Доповни і прочитай рівності.

$9 = 8 + 1$

$9 = 1 + 8$

$9 = 7 + \square$

$9 = \square + \square$

$9 = 6 + \square$

$9 = \square + \square$

$9 = \square + \square$

$9 = \square + \square$

3. Виміряй довжину відрізків. Порівняй довжину найдовшого і найкоротшого відрізків.

4. Порівняй числа кожної пари. Використовуй тільки слово «більше». Наприклад, запис $5 < 7$ можна читати так: «Сім більше від п'яти».

9 і 8

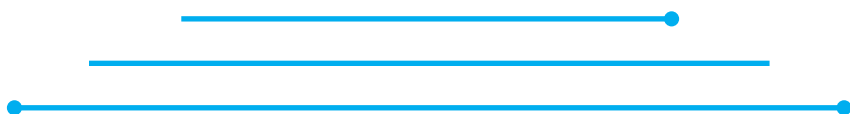
7 і 8

6 і 7

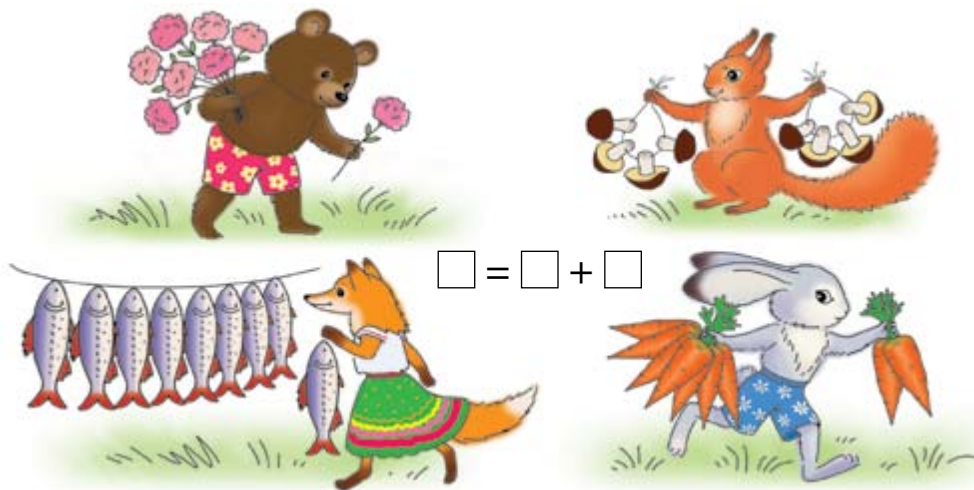
1 і 9

3 і 2

● 5*. Довжину яких фігур не можна виміряти?

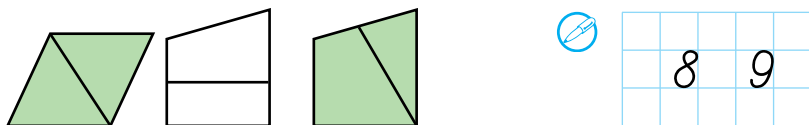
1. За малюнками і схемою склади чотири рівності. Запиши їх у зошит і прочитай.

2. Назви пропущені числа. Назви «сусідів» числа 8; числа 3.

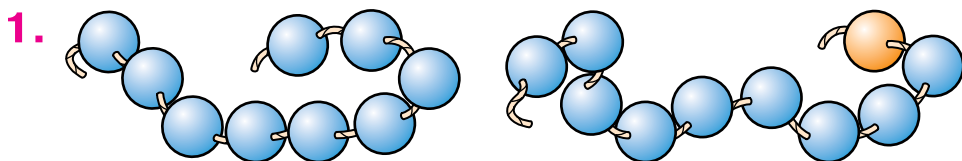
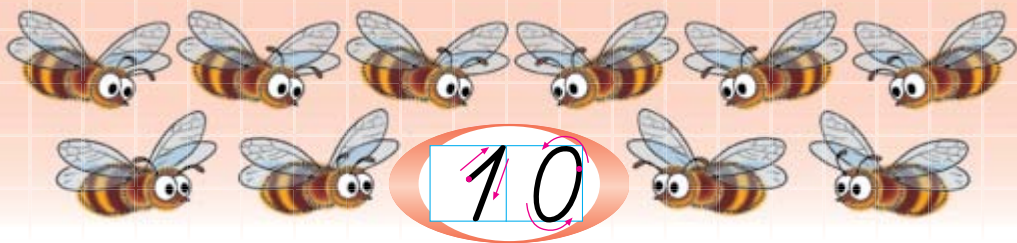
3. На які фігури поділено відрізком кожний чотирикутник?

4. Порівняй числа кожної пари. Використовуй тільки слово «менше». Наприклад, запис $3 > 2$ можна читати так: «Два менше від трьох».

9 і 8 7 і 3 6 і 4 7 і 9 5 і 2

● 5*. Поклади на парту в ряд 6 кружечків, а під ними — ще 2 кружечки. Розмісти кружечки так, щоб в обох рядах їх було порівну.

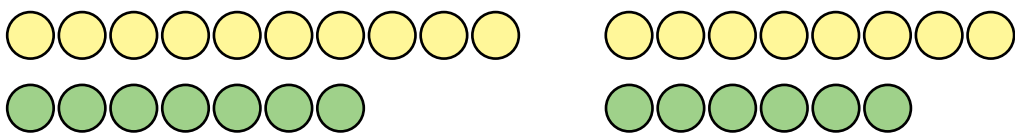
$$9 + 1 = 10$$

Число **десять** записують двома цифрами: одиницею і нулем. Поясни, як можна утворити число 10.

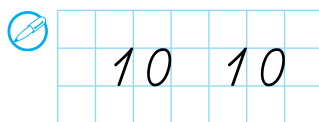
2. Прочитай числа від 1 до 10, від 10 до 1. Назви «сусідів» числа 5; числа 8.

3. Полічи жовті й зелені кружечки в кожній групі. Порівняй числа кожної пари.

$$10 = \square + \square$$

● **5***. Двоє друзів домовилися сісти в четвертий вагон поїзда, у якому було 7 вагонів. Один сів у четвертий вагон з голови поїзда, другий — із хвоста. Чи опинилися вони в одному вагоні?

1.

Полічи окремо кішок і кошенят. Полічи їх з бантиками і без. Склади дві рівності.

2. Які числа пропущено? Назви «сусідів» числа 9. Порівняй числа кожної пари.

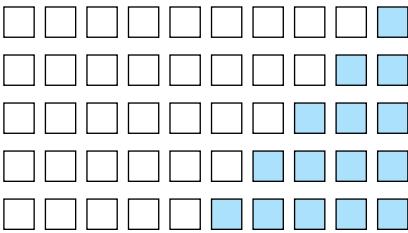
8 і 6

7 і 9

5 і 7

8 і 10

3. За малюнками поясни, на які два числа можна розкласти число 10. Доповни й запиши рівності.

$10 = 9 + 1$

$10 = 1 + 9$

$10 = 8 + \square$

$10 = \square + \square$

$10 = 7 + \square$

$10 = \square + \square$

$10 = 6 + \square$

$10 = \square + \square$

$10 = 5 + \square$

4. Добери такі числа, щоб рівності були правильними. Запиши.

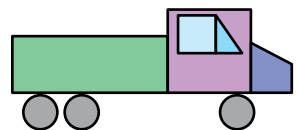
$8 + \square = 9$

$\square + 4 = 10$

$2 + \square = 5$

$9 + \square = 10$

● 5*. З яких фігур склали авто?

1. За малюнком зліва і схемою складу рівність. Запиши її в зошит і прочитай.

$$4 + \square = \square$$

2. Назви вартість монет. Скільки всього грошей на кожному малюнку?

3. Допоможи сові полічити окремо менші й більші зорі. Склади і запиши рівність.

$$\square + \square = \square$$

4. Назви вартість монет. Склади і запиши рівність.

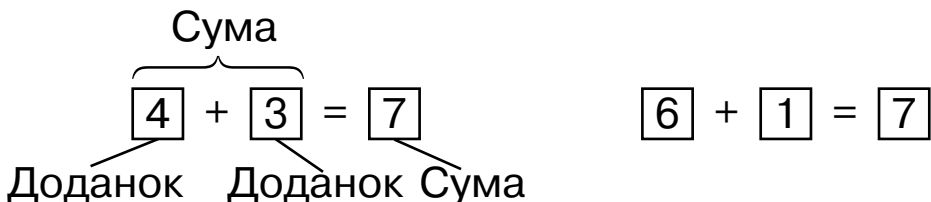
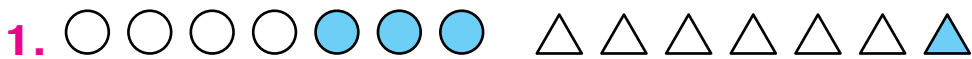
5. Знайди відмінності на малюнках.

7	8	10		

6*. У зеленому конверті стільки ж листівок, скільки в синьому. А в синьому конверті стільки ж листівок, скільки в жовтому. У якому конверті листівок найбільше?

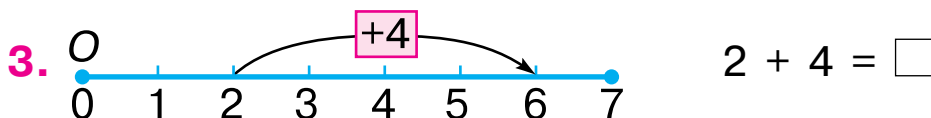
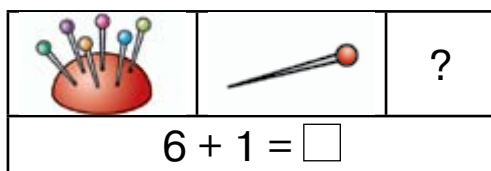
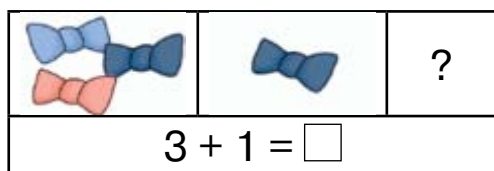
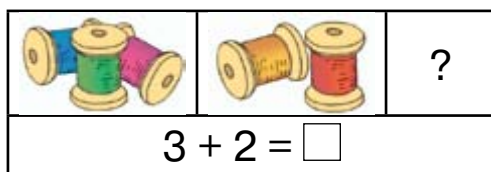
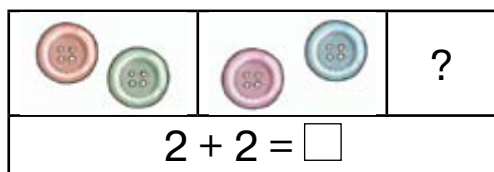
7. Накресли відрізок завдовжки 8 см.

Прочитай рівності, складені за малюнками. Числа, які додаємо, називають **доданками**. Результат додавання називають **сумою**.

Назви числа рівності $6 + 1 = 7$. Її можна прочитати так: «**Сума чисел 6 і 1 дорівнює 7**».

2. Поясни, як складено рівності. Знайди суми. Прочитай рівності по-різному.

Додавати можна за допомогою **числового відрізка**. Від його початку (точка O) відкладено рівні відрізки. До цифри 2 маємо два таких відрізки. Дужкою зі стрілкою охоплено ще 4 таких відрізки. Стрілка вказує на число 6 — суму чисел 2 і 4.

● 4*. Накресли в зошиті числовий відрізок. Знайди за ним суми $4 + 3$ і $5 + 2$.

1. Допоможи вертольотам правильно розмістити суми.

$$4 + 1 = \square$$

$$1 + 2 = \square$$

$$5 + 2 + 1 = \square$$

2. Запиши склад чисел 5 і 6 за зразком.

$$5 = 4 + 1$$

$$5 = 3 + \square$$

$$5 = 2 + \square$$

$$6 = 5 + 1$$

$$6 = 4 + \square$$

$$6 = 3 + \square$$

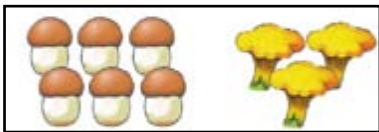
3. Запиши рівностями, скільки всього копійок на кожному малюнку.

4*.

$$6 + 3 = \square$$

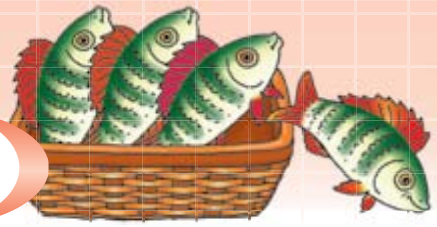
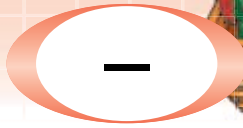

$$3 + 5 = \square$$

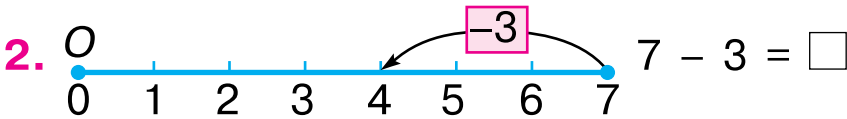

$$3 + 2 = \square$$

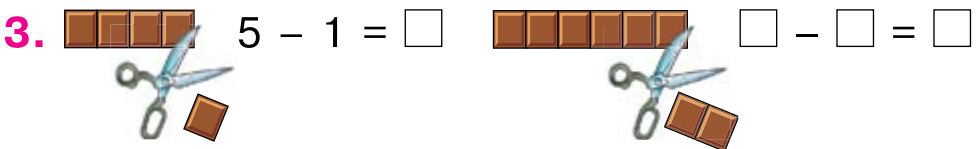
● 5*. Мама дозволила Петрику зірвати в саду не більше трьох яблук. Петрик зірвав 4 яблука. Чи не порушив Петрик маминого дозволу?

1. У кошику зліва 4 рибини. Скільки рибин вистрибнуло? Скільки рибин залишилося в кошику? Складемо рівність: $4 - 1 = 3$. Знак «-» означає «відняти». Рівність читають так: «**Від чотирьох відняти один, буде три**».

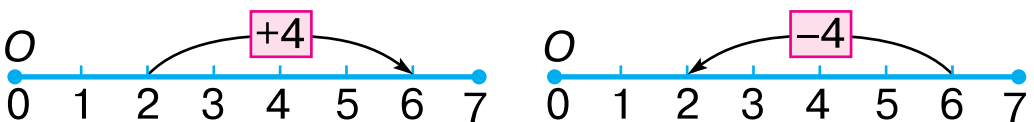

За числовим відрізком складено **числовий вираз**: $7 - 3$ (від семи відняти три). Від числа 7 уліво дужкою зі стрілкою охоплюємо три рівних відрізки. Стрілка вказує на число 4 — **значення виразу**. Отже, $7 - 3 = 4$.

У смужці зліва було 5 клітинок. Одну клітинку відрізали. Складемо числовий вираз: $5 - 1$. Залишилося 4 клітинки. Отже, 4 — значення виразу. Склади вираз за малюнком справа. Порівняй число, від якого відняли 2, зі значенням виразу.

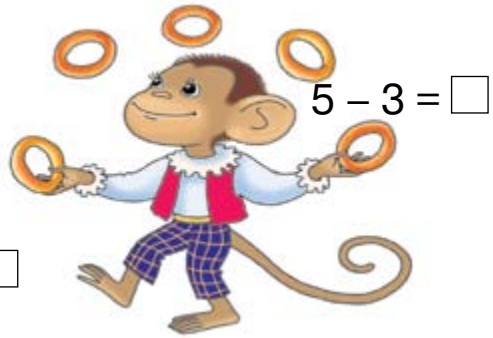
● 4. Склади і запиши рівності за схемами.

1. Скільки всього бубликів у кожної мавпочки? Скільки бубликів у повітрі? Доповни рівності.

$$5 - 4 = \square$$

$$5 - 3 = \square$$

2. Полічи на кожному поверсі спочатку всі вікна, а потім — тільки освітлені. Доповни рівності.

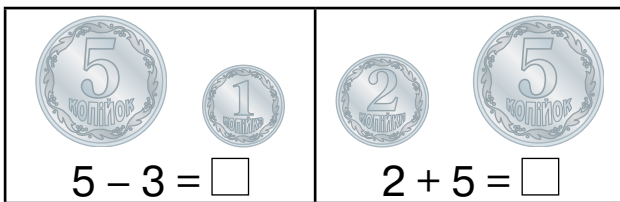
$$6 - 3 = 3$$

$$5 - 1 = \square$$

$$4 - 2 = \square$$

$$6 - 4 = \square$$

3.

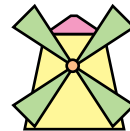
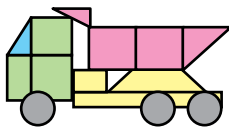
$$5 - 3 = \square$$

$$2 + 5 = \square$$

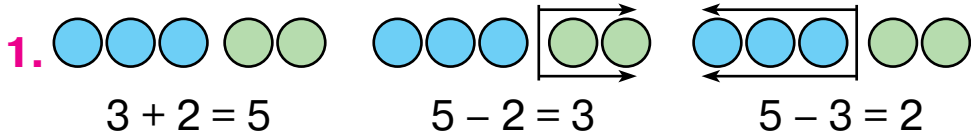

2	3
5	4

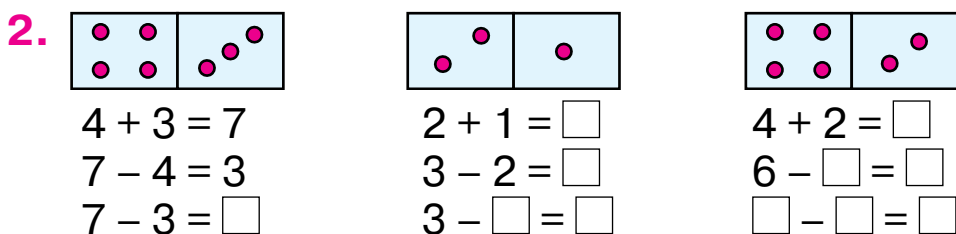
4*. З яких фігур склали малюнки?

5*. Артем рушив до школи на велосипеді, а Ліна — пішки. Хто з них довше був у дорозі? Чому?

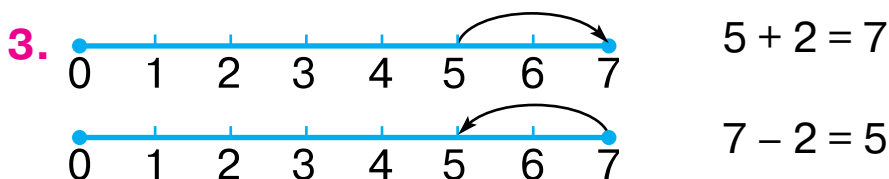

Поясни, як складено рівності. Назви числа першої рівності. Порівняй числа першої рівності і двох наступних.

За малюнками доміно доповни рівності. Скільки рівностей у кожному стовпчику? Як знайти один з доданків, знаючи інший доданок і суму?

Якщо від суми відняти один з доданків, то дістанемо інший доданок.

Порівняй рівності. Склади ще одну.

4. Виміряй довжину відрізка. Накресли в зошиті відрізок такої самої довжини.

5*. Склади з паличок таку фігуру. Забери дві палички так, щоб залишилось 4 рівних квадрати.

6*. Склади різні суми за малюнком.

1. Склади і запиши рівності за малюнками та схемами. Додай і відніми число 1.

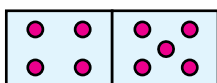

$4 + \square = \square$

$5 - \square = \square$

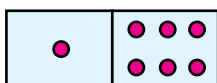
2. За малюнками доміно доповни рівності. Прочитай рівності першого стовпчика.

$4 + 5 = 9$

$9 - 4 = 5$

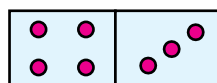
$9 - 5 = \square$

$1 + 6 = \square$

$\square - 1 = \square$

$\square - 6 = \square$

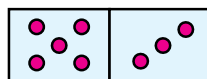
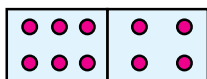
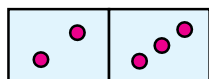

$4 + 3 = \square$

$\square - 3 = \square$

$\square - \square = \square$

3*. Склади по 3 рівності за малюнками доміно.

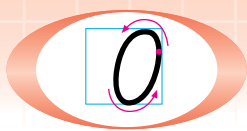

4. Виміряй довжину відрізків. Накресли в зошиті найкоротший відрізок.

7	6
9	8

5*. Розставте у класі 7 стільців так, щоби біля кожної із чотирьох стін стояло по 2 стільці.

1.

$$3 - 1 = 2$$

$$3 - 2 = 1$$

$$3 - 3 = 0$$

У кожному стручку на малюнках було по 3 горошини. Скільки горошин висипалося з першого стручка? Скільки залишилося? Прочитай рівність. Поясни, як склали другу рівність.

Скільки горошин висипалося з третього стручка? Скільки горошин у ньому залишилося?

Якщо горошин **не залишилося**, то кажуть, що в стручку **нуль** горошин. Прочитай рівність.

2. Порівняй числа в кожній парі за зразком.

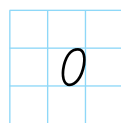
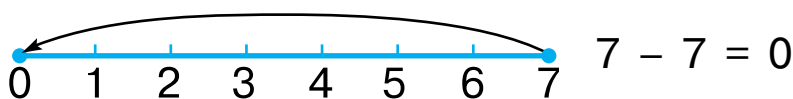
$$2 > 0$$

$$3 > 2$$

$$1 > 0$$

$$0 < 5$$

3. Розглянь числовий відрізок і рівність.

4. Обчисли значення виразів, користуючись числовим відрізком на лінійці.

$$4 - 2$$

$$3 - 3$$

$$5 - 5$$

$$4 - 3$$

● 5*. Виклади з паличок таку фігуру. Переклади 2 палички так, щоб будиночок став прапорцем.

1. На малюнку зліва 2 рогалики. Їх з'їли, отже:
 $2 - 2 = 0$.

2. Склади і поясни рівність за малюнком.

3. Обчисли значення кожного виразу.

$1 - 1$	$4 - 1$	$7 - 1$
$2 - 1$	$5 - 1$	$8 - 1$

4. Склади вирази та обчисли їх значення.

$2 + 3 = \square$	$2 + 2 = \square$	$\square + \square = \square$	$\square + \square = \square$
$5 - 2 = \square$	$4 - 2 = \square$	$\square - \square = \square$	$\square - \square = \square$
$5 - 3 = \square$		$\square - \square = \square$	

У першому стовпчику 3 рівності. А в другому – тільки дві. Чому? Склади ще такі рівності.

5. Прочитай числа від 0 до 10, від 10 до 0. Назви «сусідів» числа 1.

6*. Що спільне й відмінне на малюнках?

1. Полічи квітки на кожному малюнку. Прочитай числа. З опорою на малюнки обчисли значення виразів.

2. Спочатку в траві не було грибів. Тобто було нуль грибів. Виросло 3 гриби, тобто стало 3 гриби. Отже, $0 + 3 = 3$. Прочитай рівність. Поясни, як склали рівність за малюнком сиріжок.

3. Обчисли значення виразів.

$3 - 3$	$7 - 1$	$7 + 1$	$10 - 1$
$4 + 0$	$7 - 0$	$8 + 1$	$9 - 1$

4. Порівняй числа за зразком.

$8 < 9$ $10 \square 9$ $0 \square 1$ $6 \square 0$

5. Склади із числами 6, 5 і 1 три різні рівності.

● **6*.** Які фігури бачиш на малюнках?

1.

Чи можна полічити зайчиків на малюнку зліва? Як дізнатися, скільки зайчиків? Складемо **задачу**.

Було 4 зайчики. Прибіг ще 1 зайчик. — Те, що ми знаємо, **умова** задачі.

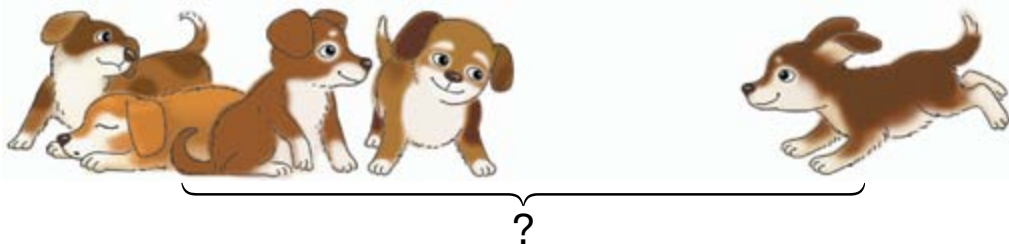
Скільки стало зайчиків? — Те, що треба знайти, **запитання** задачі.

$4 + 1 = 5$ — **Розв'язання** задачі.

Стало 5 зайчиків. — **Відповідь** задачі.

Склади і розв'яжи задачу за малюнком справа.

2. Склади і розв'яжи задачу на додавання.

3. Склади і розв'яжи задачу на віднімання.

Було 5

● **4***. Розстав числа від найменшого до найбільшого і прочитай слово.

8 5 6 7 3
О Е Т Р М

1. Розглянь малюнок зліва. Скільки овечок було? Розглянь малюнок справа. Що сталося? Склади і розв'яжи задачу про овечок.

Було

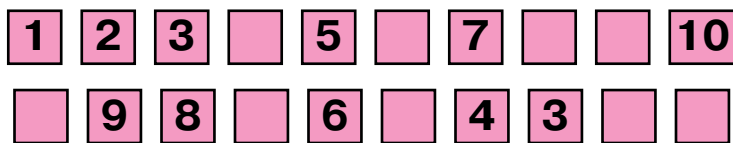

$$\square - \square = \square$$

2. Порівняй числа за зразком.

$7 < 8$	$9 > 8$	$4 < 8$	$9 > 7$
$6 < 9$	$8 > 7$	$4 < 3$	$7 > 9$

3. Назви пропущені числа.

4. Яке число передує числу 5; числу 7; числу 10; числу 2? Яке число наступне за числом 9; за числом 1; за числом 7; за числом 8? Назви «сусідів» числа 6; числа 9.

5. Випиши числа, менші від числа 6.

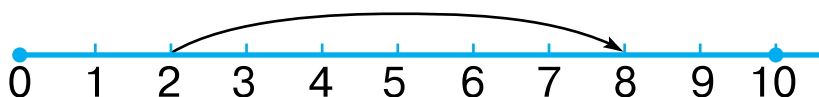
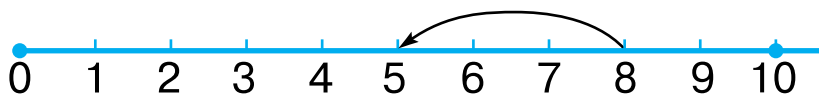

● 6*. Скільки відрізків на малюнку? Скільки променів?

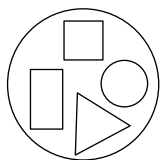

ДОДАТКОВІ ВПРАВИ

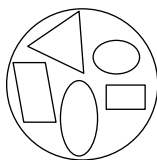
1. Склади вирази за числовими відрізками.

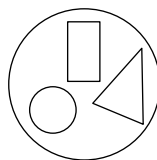
2. Розташуй групи в порядку збільшення кількості фігур у них. Прочитай слово. Що ти знаєш про це місто?

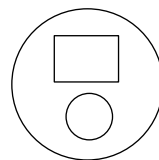
ї

В

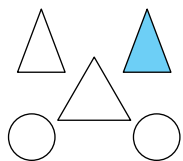

И

К

3. Обчисли значення виразів і за малюнком поясни, як їх склали.

$2 + 1$

$2 + 2$

$5 - 3$

$4 + 1$

$3 - 1$

$4 - 2$

$5 - 2$

$5 - 4$

$3 - 2$

$3 + 2$

$5 - 1$

$2 + 2 + 1$

4. Скільки листочків треба домалювати, щоб на кожній гілці було по 8 листочків?

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 10. СКЛАДАННЯ ТАБЛИЦЬ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ

1.	☐ ☐	$1 + 1 = 2$	$2 - 1 = 1$
	☐ ☐ ☐	$2 + 1 = 3$	$3 - 1 = 2$
	☐ ☐ ☐ ☐	$3 + 1 = 4$	$4 - 1 = 3$
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$4 + 1 = 5$	$5 - 1 = 4$
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$5 + 1 = 6$	$6 - 1 = 5$
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$6 + 1 = 7$	$7 - 1 = 6$
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$7 + 1 = 8$	$8 - 1 = 7$
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$8 + 1 = 9$	$9 - 1 = 8$
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$9 + 1 = 10$	$10 - 1 = 9$

Полічи в рядках окремо білі й сині клітинки. Як знайшли значення виразів? Прочитай таблиці.

2. $4 + 1 + 1 = \square$ $10 - 1 - 1 = \square$ $9 - 1 - 1 = \square$

3. Склади і розв'яжи задачу на віднімання.
Було 9

4. Встав пропущені числа і знаки.

$6 + \square = 7$ $8 \square 1 = 7$ $9 - \square = 8$ $5 \square \square = 6$

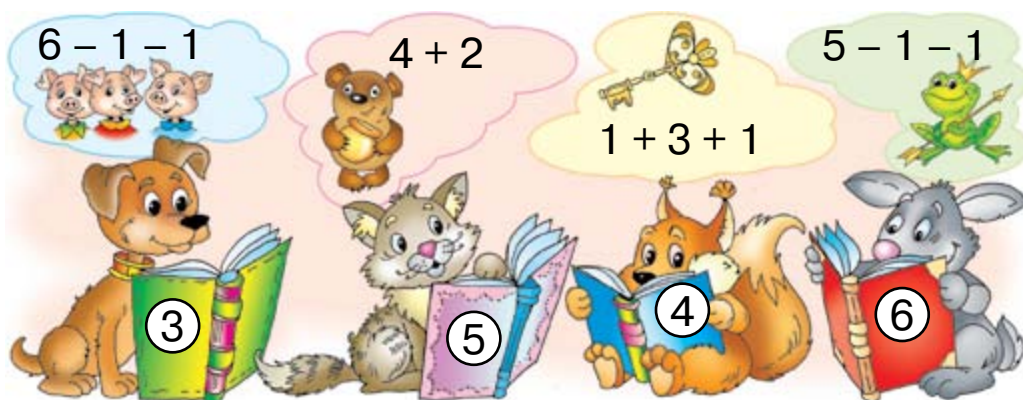
● 5*. На ковзанці було 8 дітей. Прийшов іще Петрик. Скільки дітей стало на ковзанці?

1. У кошику 9 огірків, а на тарілці 1 огірок. Скільки всього огірків?

2. Склади і розв'яжи задачі на вказані дії.

 	
$\square - \square = \square$	$\square - \square = \square$

3*. Яку казку читає кожне звірятко?

4. $8 - 1 - 1$ $5 + 1 + 1$ $7 + 1 - 1$ $4 + 0 + 1$
 $9 - 1 - 1$ $6 + 1 + 1$ $8 + 1 - 1$ $3 - 0 - 0$

5. Виміряй і порівняй довжину відрізків.

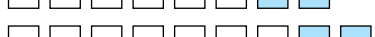
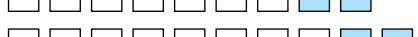

6. Запиши склад чисел 9 і 10.

$9 = 3 + 6$	$9 = 8 + \square$	$10 = 9 + \square$
$9 = 4 + \square$	$9 = 7 + \square$	$10 = 8 + \square$
$9 = 5 + \square$	$9 = 6 + \square$	$10 = 7 + \square$

7. За малюнком склади вираз на знаходження суми і 2 вирази на віднімання.

1.		$1 + 2 = 3$	$3 - 2 = 1$
		$2 + 2 = 4$	$4 - 2 = 2$
		$3 + 2 = 5$	$5 - 2 = 3$
		$4 + 2 = 6$	$6 - 2 = 4$
		$5 + 2 = 7$	$7 - 2 = 5$
		$6 + 2 = 8$	$8 - 2 = 6$
		$7 + 2 = 9$	$9 - 2 = 7$
		$8 + 2 = 10$	$10 - 2 = 8$

За малюнками поясни, як знайшли значення виразів. Прочитай таблиці додавання і віднімання числа 2. Чому значення сусідніх виразів відрізняються на 1?

2. Обчисли вирази. Використовуй таблиці додавання і віднімання числа 2.

$6 + 1 + 2$

$7 - 2 + 1$

$7 + 1 - 2$

3.

 $8 - 2 = \square$

 $7 + \square = \square$

4. Склади і розв'яжи задачі на вказані дії.

$\square + \square = \square$

$8 - \square = \square$

● 5*. Біля школи росло 5 яблунь. Посадили ще 1 грушу і 2 яблуні. Скільки яблунь стало біля школи?

1. $6 + 2 = \square$

2*. Порівняй вираз і число за зразком.

$6 + 2 > 7$

$6 + 1 \square 8$

$4 + 2 \square 5$

$6 + 2 < 10$

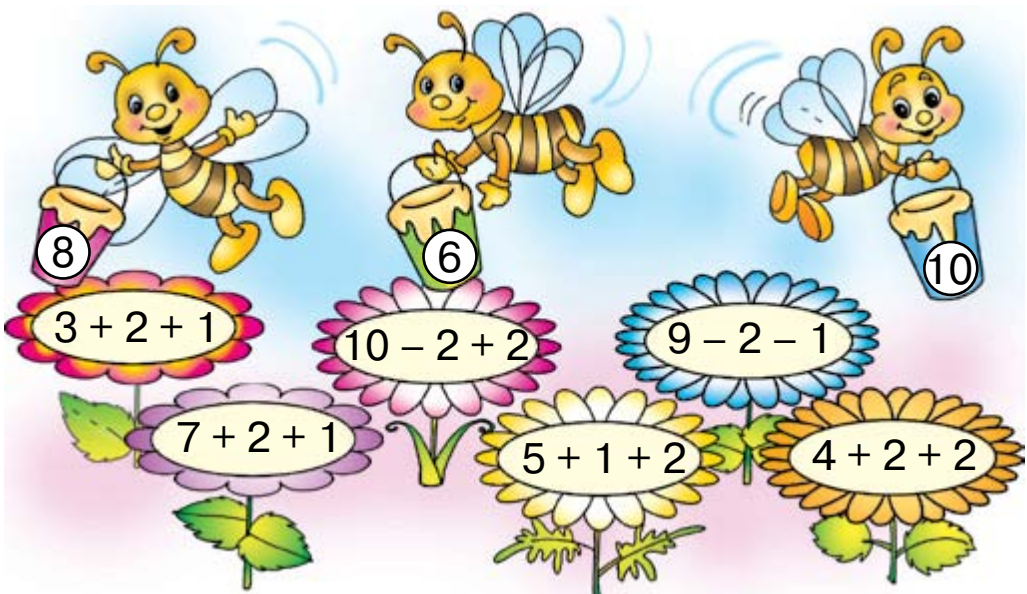
$6 - 1 \square 5$

$9 - 1 \square 8$

3.

  $\square - \square = \square$	 $\square + \square + \square = \square$
--	--

4. Визнач, з яких квіток збере нектар кожна бджілка.

5. Запиши числа від найменшого до найбільшого.

5 4 7 8 6 9

● 6*. Галя бігає швидше за Олю, а Оля – швидше за Таню. Чи зможе Галя наздогнати Таню?

1.

Зменшили на 1

Збільшили на 2

На малюнку зліва число капусти зменшили на одну. **Щоб зменшити, треба відняти.**

На малюнку справа число капусти збільшили на 2. **Щоб збільшити, треба додати.**

За малюнками склади рівності на зменшення на 1 і на збільшення на 2.

2.

На 1 більше

Складемо задачу за малюнком.

Умова задачі: «На лататті сидять 2 жабки, а в очереті — на 1 жабку більше».

Запитання задачі: «Скільки жабок в очереті?».

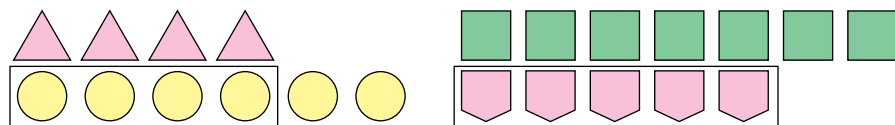
Розв'язання. $2 + 1 = 3$.

Відповідь. В очереті 3 жабки.

Повтори умову, запитання, розв'язання і відповідь задачі.

● **3.** З гірки каталося 2 хлопчики і стільки ж дівчаток. Скільки всього дітей каталося з гірки?

1.

Кружечків **стільки ж, скільки** трикутників, **та ще 2**.

Кружечків **на 2 більше**, ніж трикутників.

$$4 + 2 = 6$$

Рівність читай так: «**Чотири збільшити на два, буде шість**».

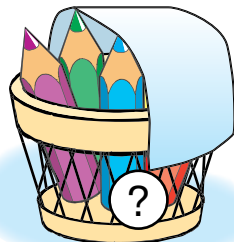
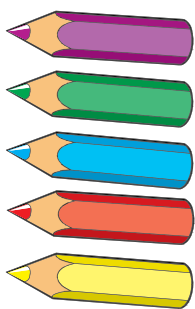
П'ятикутників **стільки ж, скільки** чотирикутників, **без 2**.

П'ятикутників **на 2 менше**, ніж чотирикутників.

$$7 - 2 = 5$$

Рівність читай так: «**Сім зменшити на два, буде п'ять**».

2. За малюнками і записами склади три задачі. Розкажи умову та запитання кожної задачі. Розв'яжи їх усно і повідом відповіді.

На 0
більше

На 1
більше

На 1
менше

3. $6 + 3 > 7$

$6 + 3 < 10$

$4 + 1 \square 5$

$4 + 1 \square 6$

$3 + 3 \square 5$

$3 - 3 \square 1$

● 4. $10 - 2 + 1$

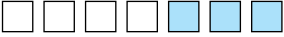

$10 - 1 - 1$

$9 - 2 - 1$

$9 - 1 - 2$

$8 - 2 - 2$

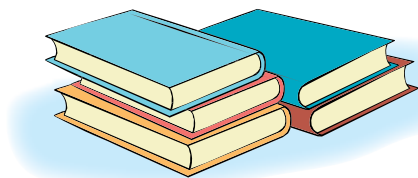
$8 - 1 + 2$

1.		$1 + 3 = 4$	$4 - 3 = 1$
		$2 + 3 = 5$	$5 - 3 = 2$
		$3 + 3 = 6$	$6 - 3 = 3$
		$4 + 3 = 7$	$7 - 3 = 4$
		$5 + 3 = 8$	$8 - 3 = 5$
		$6 + 3 = 9$	$9 - 3 = 6$
		$7 + 3 = 10$	$10 - 3 = 7$

За малюнками поясни, як склали таблиці додавання і віднімання числа 3. Прочитай таблиці.

2.	$6 + 1 + 3$	$7 - 2 - 3$	$8 - 2 + 3$	$1 + 3 + 3$
	$0 + 3 + 3$	$9 + 1 - 3$	$6 - 1 - 3$	$5 + 1 - 3$

3. Склади і розв'яжи задачу на віднімання.

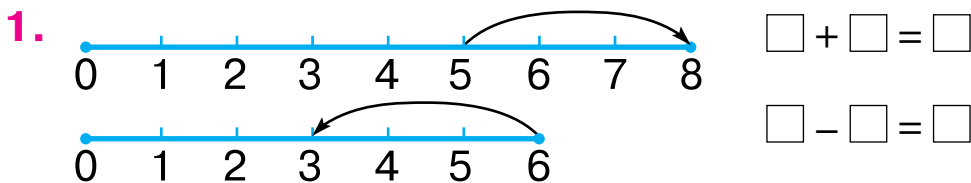
На 3 менше

4. Склади і розв'яжи задачу на додавання.

На 3 більше

● 5*. У мамі було 2 огірки і 6 помідорів. Вона взяла всі огірки та стільки ж помідорів і приготувала салат. Скільки помідорів залишилось?

За числовими відрізками і схемами склади вирази та обчисли їх значення. Поясни, як відкладали відрізки (число 3) в кожному випадку.

2. На годівниці сиділо 7 синиць. Прилетіло ще 3 снігурі. Скільки всього пташок стало?

3. Виміряй довжину кожного відрізка.

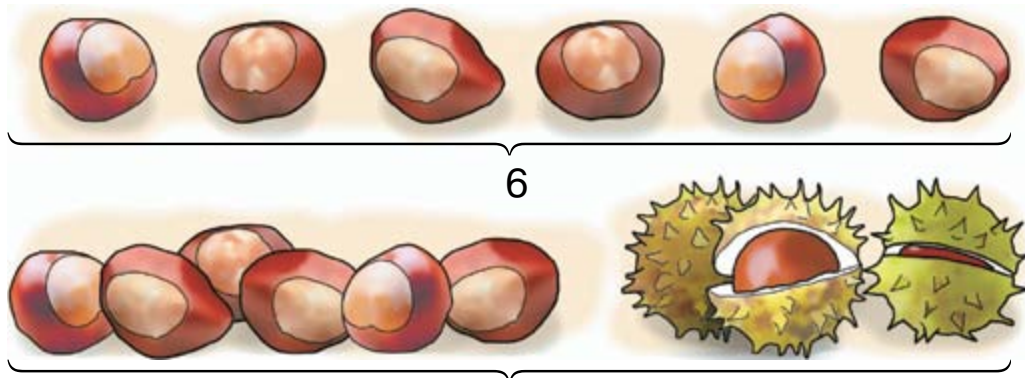
Накресли відрізок на 2 см довший від найдовшого з поданих.

4. За малюнками склади вирази та знайди їх значення. Наприклад: $6 + 2 + 1 = 9$.

● 5*. У зайчика було 7 морквин. Він з'їв їх усі, крім трьох. Скільки морквин залишилося? Скільки морквин з'їв зайчик?

1. За малюнками можна скласти таку задачу: «Вгорі 6 каштанів, а внизу на 3 каштани більше. Скільки каштанів унизу?». Розв'яжи задачу і повідом відповідь.

Стільки ж і ще 3 каштани

2. Розглянь малюнки і розкажи, що було і що сталося. Склади задачу: розкажи її умову і постав запитання. Розв'яжи задачу.

Було 7

Залишилося – ?

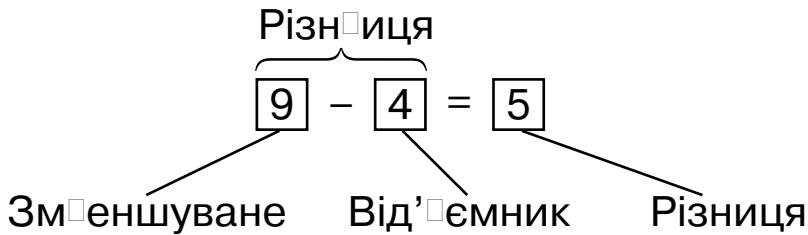
$$\square - \square = \square$$

3. $8 - 3 - 3$ $6 - 2 - 3$ $2 + 2 + 3$ $2 + 2 + 2$
 $7 + 3 - 2$ $9 - 1 - 3$ $4 - 3 - 1$ $8 - 2 - 3$

4. На квітках сиділо 5 метеликів. 2 метелики полетіли. Скільки метеликів залишилося?

● **5.** Накресли в зошиті два відрізки: один завдовжки 5 см, а другий – на 2 см коротший.

1.

2.

□ □ □ □ □	$1 + 4 = 5$	$5 - 4 = 1$
□ □ □ □ □ □	$2 + 4 = 6$	$6 - 4 = 2$
□ □ □ □ □ □ □	$3 + 4 = 7$	$7 - 4 = 3$
□ □ □ □ □ □ □ □	$4 + 4 = 8$	$8 - 4 = 4$
□ □ □ □ □ □ □ □ □	$5 + 4 = 9$	$9 - 4 = 5$
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	$6 + 4 = 10$	$10 - 4 = 6$

За малюнками поясни, як знайшли суму $5 + 4$ і різницю $9 - 4$. Прочитай таблиці додавання і віднімання числа 4.

3. Запиши вирази та обчисли їх значення. Скільки всього відняли від 8 в останньому виразі?

$6 - 4 + 2$	$7 + 1 - 4$	$7 + 3 - 4$	$6 - 3 - 3$
$9 - 3 + 4$	$6 - 2 + 3$	$5 + 4 - 3$	$8 - 4 - 4$

4. Склади задачу: розкажи її умову, постав запитання. Розв'яжи задачу і повідом відповідь.

Було

Подарували

Залишилося — ?

5. Накресли в зошиті такий самий відрізок.

1. Розглянь малюнок. Скільки ялинок було? Скільки продали? Склади задачу. Повідом її умову і запитання. Розв'яжи задачу усно.

Було 6

Продали

2. $6 + 3 - 4$ $6 + 4 - 3$ $7 - 4 + 2$ $2 + 4 - 3$
 $1 + 4 + 4$ $0 + 2 + 4$ $5 - 4 + 3$ $1 + 3 - 2$

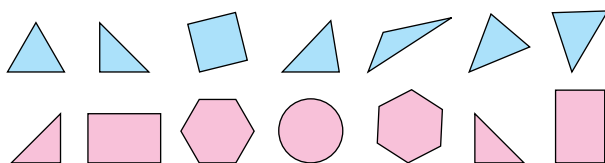
3. $5 + 4$ $9 - 3$ $7 - 2$ $4 - 4$ $6 - 2$ $0 + 7$

4*. У білочки було 5 горіхів і 2 гриби. Вона знайшла ще 3 горіхи. Скільки горіхів стало в білочки?

5. Порівняй вирази і числа за зразком.

$7 + 2 < 10$ $8 - 1 > 6$ $6 + 2 \square 8$ $4 + 2 \square 7$
 $9 < 10$ $7 > 6$ $9 - 2 \square 5$ $8 - 2 \square 4$

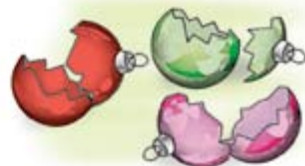
6*. У кожному ряді є схожі фігури та одна зайва («чужа»). Знайди і назви зайві фігури. Поясни.

1.

Було

Розбилося

Скільки залишилося?

2.

Було	Витратили	Залишилося
		?

3. Склади і розв'яжи задачу про клоунів.

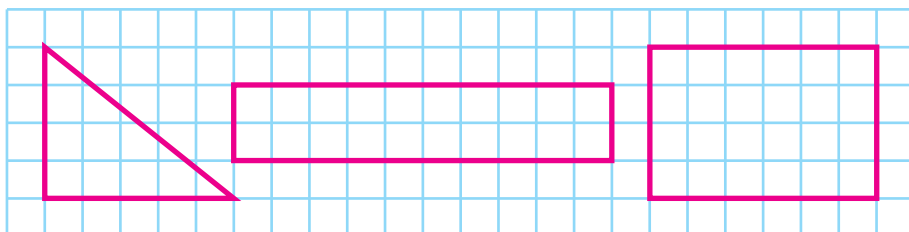
Було 3

Прийшло

Стало ?

4.

● ? 5*. До ведмедя на урок прилетіло 6 сорок. Тільки двоє з цих сорок готувались на урок. Скільки ледарів-сорок прилетіло на урок?

1.	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$1 + 5 = 6$	$6 - 5 = 1$
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$2 + 5 = 7$	$7 - 5 = 2$
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$3 + 5 = 8$	$8 - 5 = 3$
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$4 + 5 = 9$	$9 - 5 = 4$
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$5 + 5 = 10$	$10 - 5 = 5$

Полічи в кожному рядку окремо білі й сині клітинки. Поясни, як знайшли суму $4 + 5$ і різницю $10 - 5$. Прочитай таблиці. Порівняй перші доданки і суми у другому і п'ятому рядках. Який висновок можна зробити?

2.	$4 + 5 + 1$	$7 + 2 - 5$	$6 - 4 + 5$
	$10 - 3 - 5$	$2 + 5 - 4$	$9 + 1 - 5$

3. Склади і розв'яжи задачу про клубки і катушки ниток.

На 5 менше

4. 1) В одному пакунку 7 груш, а в другому — на 3 більше. Скільки груш у другому пакунку?

❄️ 2) Склади таку саму задачу, замінивши число 7 числом 5. Чи змінилася дія у розв'язанні?

5. В одному пакунку 7 груш, а в другому — на 3 менше. Скільки груш у другому пакунку?

● 6*. Добери такі числа і знаки дій, щоб рівності були правильними.

$7 + \square = 9$

$10 - \square = 8$

$\text{❄️ } 6 \square \square = 1$

$2 + \square = 7$

$6 - \square = 1$

$4 \square \square = 9$

1.

Полічи зайчиків і морквини. Скільки морквин зайвих? Отже, зайчиків на 3 менше, ніж морквин. А морквин – на 3 більше, ніж зайчиків. Як дізнатися, на скільки 5 менше від 8? Склади вираз.

2.

Розглянь групи (множини). Скільки ключок зайвих? Зроби висновок. Як дізнатися, на скільки 6 більше від 4? Склади вираз і знайди різницю.

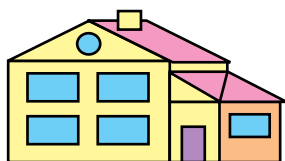

3. Песик хоче привітати 7 друзів зі святом. У нього є 5 листівок. Скільки не вистачає? Як дізнатися, на скільки 5 менше від 7?

Щоб дізнатися, на скільки одне число більше або менше за інше, треба від більшого числа відняти менше.

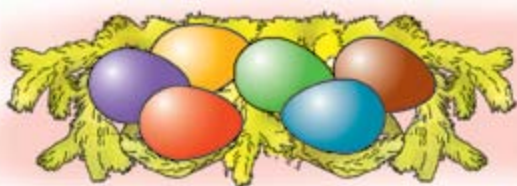
4. $8 + 2$ $10 - 5$ $7 - 3$ $5 + 2$ $4 + 5$ $9 - 1$

5*. З яких фігур склали будинок? Фігур якого кольору найбільше?

	8	9	10				

1. На скільки крашанок більше, ніж писанок?

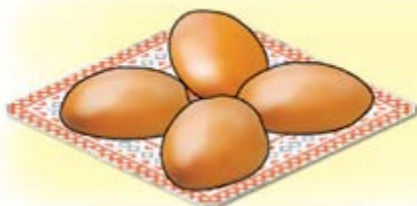
2. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

На 3 менше

3. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

Стільки ж

?

4. $6 - 3 - 2$

$5 + 5 - 4$

$6 + 4 - 1$

$1 + 2 - 0$

$7 + 3 - 1$

$4 + 4 - 5$

5. Накресли три відрізки: довжина першого 6 см, другий відрізок на 2 см коротший від першого, а третій – на 3 см довший від першого.

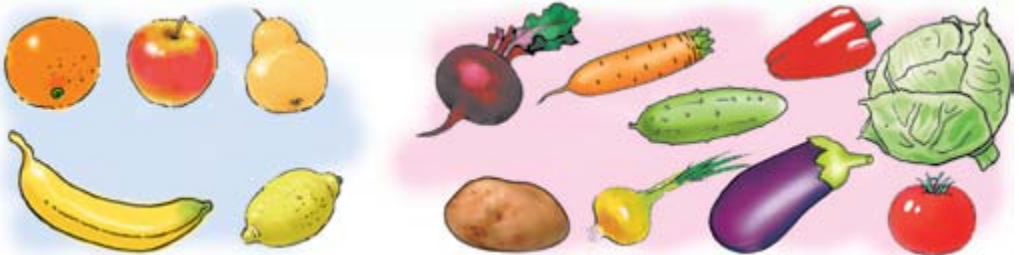
6*. Андрійко купив у магазині хліб і одержав здачу 10 копійок. Які монети він міг одержати?

1.	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$1 + 6 = \square$	$7 - 6 = \square$
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$2 + 6 = \square$	$8 - 6 = \square$
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$3 + 6 = \square$	$9 - 6 = \square$
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	$4 + 6 = \square$	$10 - 6 = \square$

За малюнками знайди суми й різниці. Прочитай таблиці додавання і віднімання числа 6.

2.	$10 - 6 + 4$	$9 - 5 + 6$	$7 - 5 + 6$
	$8 - 6 + 2$	$8 - 6 + 5$	$7 - 6 + 5$

3. На скільки фруктів менше, ніж овочів?

4. 1) На одному блюдці 5 слив, а на другому — на 4 сливи більше. Скільки слив на другому блюдці?

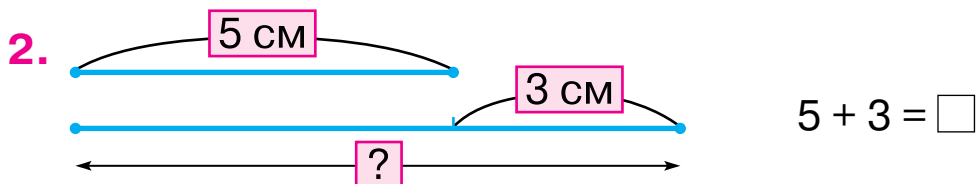
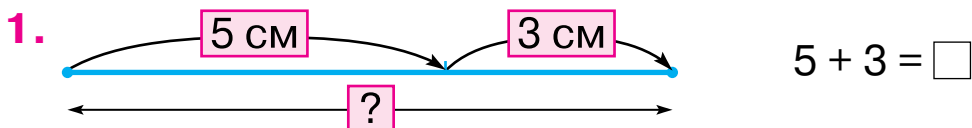
❄️ 2) Заміни слово «більше» словом «менше». Як змінилося розв'язання задачі?

5.	$10 - 3 - 3$	$9 + 1 - 2$	$9 - 3 - 2$	$6 + 3 - 2$
	$10 - 2 - 2$	$8 - 1 + 2$	$5 + 2 + 2$	$8 - 1 + 3$

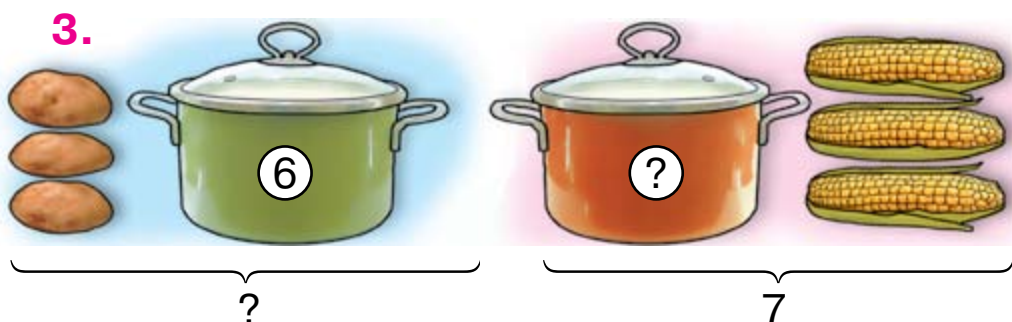
6. Накресли відрізок на 6 см довший.

● 7*. У білочки 6 сиріжок і 3 маслюки. 5 грибів вона віддала їжаку. Яку найменшу кількість сиріжок міг одержати їжак?

На 3 см довший

4*. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

Було Залишилося З'їли

5. У Олі 7 зошитів у клітинку і 3 — в лінійку. Скільки всього зошитів в Олі?

● 6*. У однієї мавпи 6 бананів, а в другій — 4. Що їм треба зробити, аби бананів у них стало порівну?

1. Якими монетами можна дати 7 копійок здачі?

2. Склади і розв'яжи задачу.

Батон коштує 3 грн.

Рулет – ?, на 5 грн дорожчий.

3.

Було	Витратили	Залишилося
		?

4. $6 - 3$ $10 - 4$ $4 + 3$ $5 + 3$

 $3 + 6$ $9 - 4$ $7 + 3$ $8 - 4$

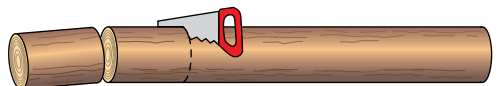
5. Склади і розв'яжи задачу.

6. $8 + 2 - 5$ $10 - 6 - 4$ $9 - 6 + 4$ $1 + 3 + 4$

$8 - 5 + 6$ $5 + 4 - 3$ $7 - 2 + 3$ $4 - 3 - 1$

● 7*. Колоду розпиляли на 6 частин. Скільки разів її пиляли?

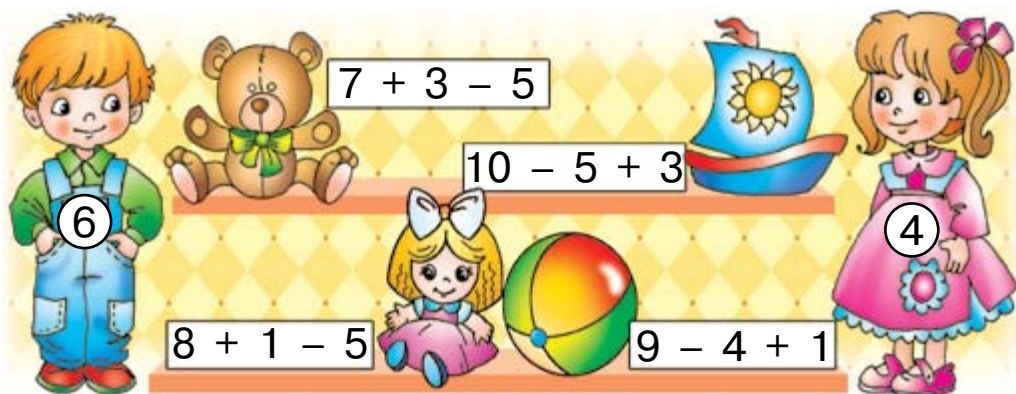

1. $\square \square \square \square \square \square \square \square$ $1 + 7 = 8$ $8 - 7 = \square$
 $\square \square \square \square \square \square \square \square$ $2 + 7 = 9$ $9 - 7 = \square$
 $\square \square \square \square \square \square \square \square$ $3 + 7 = 10$ $10 - 7 = \square$

Знайди різниці за таблицею додавання або малюнками.

2. $2 + 6 - 7$ $5 + 4 - 7$ $0 + 7 - 7$ $3 + 4 - 7$

3. Хто яку іграшку хоче в подарунок?

4. Хлопчик вирізав 10 сніжинок. 7 сніжинок він подарував однокласникам. Скільки сніжинок залишилось у хлопчика?

5. Усно обчисли значення виразів. Випиши ті вирази, у яких значення 9.

6*. Які 2 фігури треба переставити, щоб однакові фігури не стояли поряд?

1. Скільки всього копійок у Михайлика? А в Марійки? У кого більше грошей? На скільки копійок більше?

У Михайлика –

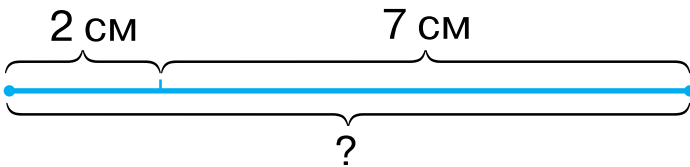
У Марійки –

2. Склади і розв'яжи задачу.

У Лесі –

У Тараса – ?, на 4 менше

3. $2 + 7 = \square$

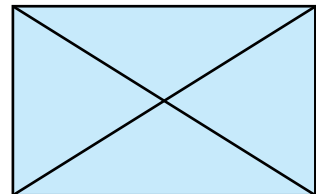
4. $6 - 3 - 3$	$6 + 4 - 3$	$7 + 3 - 6$
$5 + 5 - 7$	$1 + 2 + 4$	$4 + 4 - 2$
$1 + 5 + 3$	$10 - 5 - 2$	$3 + 3 + 4$

5. Порівняй вирази: $5 + 2 \square 8 - 2$.

Міркуй так: $5 + 2 = 7$, а $8 - 2 = 6$. $7 > 6$, тому $5 + 2 > 8 - 2$.

$4 + 3 \square 9 - 1$ $10 - 2 \square 9 - 6$ $9 - 2 \square 5 - 0$

6*. Покажи на малюнку 8 трикутників.

1. $\square\square\square\square\square\square\square\square$ $1 + 8 = \square$ $9 - 8 = \square$
 $\square\square\square\square\square\square\square\square$ $2 + 8 = \square$ $10 - 8 = \square$
 $\square\square\square\square\square\square\square\square$ $1 + 9 = \square$ $10 - 9 = \square$

2. $10 - 9 + 5$ $10 - 8 + 2$ $9 - 8 + 7$ $9 - 9 + 7$
 $10 - 8 + 5$ $10 - 8 + 4$ $9 - 8 + 2$ $9 - 8 + 0$

3. Склади і розв'яжи задачу про прикраси.

На 6 менше

4. У Юлі було дві купюри по 5 грн. Вона купила ручку за 8 грн. Скільки гривень здачі одержала Юля?

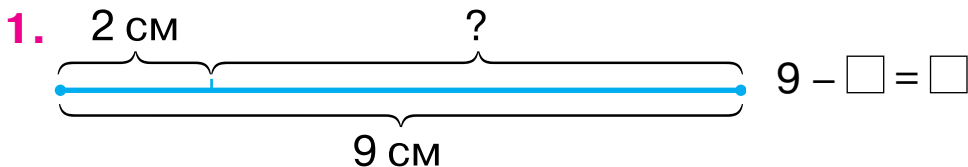
5. Порівняй довжину відрізків.

6. $10 - 9$ $1 + 8$ $8 - 6$ $2 + 5$ $5 + 5$

$9 - 5$ $3 + 3$ $4 + 4$ $7 - 4$ $6 - 1$

● 7*. Коли діти вишикувались у ряд, Толя побачив, що він стоїть четвертим зліва і п'ятим справа. Скільки дітей вишикувалося?

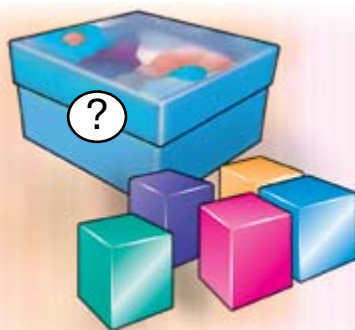

Сума довжин двох відрізків дорівнює 9 см. Довжина першого відрізка 2 см. Склади та обчисли вираз для знаходження довжини другого відрізка.

2. Скільки фішок біля торбинки зліва? Скільки всього фішок? Де решта? Як дізнатися, скільки фішок у торбинці? Розв'яжи задачу.

10

8

3. Розглянь малюнок справа. Склади за ним задачу про кубики і самостійно розв'яжи її. Прочитай розв'язання і повідом відповідь.

4.

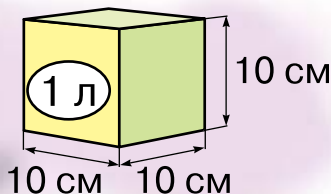
Число	4	2	6	5	7	3
Більше на 3						
Менше на 2						

● 5*. Чи може сума двох чисел дорівнювати одному з них?

1 л

1.

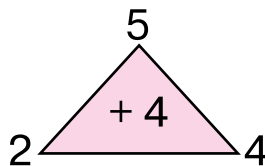
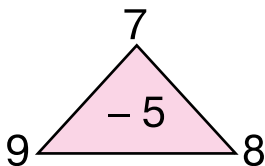
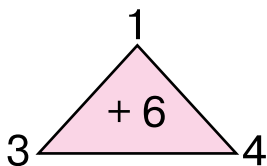
2.

?

На скільки менше?

3.

4.

7 л

10 л

● 5*. У десятилітровій каністрі 7 л бензину. Скільки літрів бензину можна ще долити в цю каністру?

1. $5 + 5 - 8$ $9 - 4 - 4$ $7 + 2 - 8$ $6 - 6 + 5$
 $4 + 6 - 7$ $8 + 2 - 6$ $3 + 6 - 5$ $2 + 5 - 6$

2. Хто скільки літрів квасу купить?

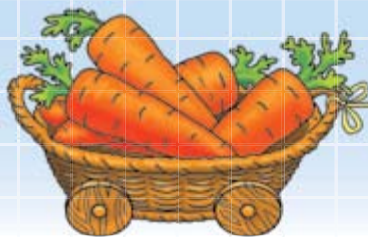
3. Склади і розв'яжи задачі.

Було	Відлили	Залишилося

4. За даними таблиці склади вирази та обчисли їх значення.

Доданок	1	5	2	5	2
Доданок	9	2	7	3	8
Сума					

● 5*. Учора був четвер. Який сьогодні день? Який день буде завтра; післязавтра?

1 кг

1. Усі тіла мають різну **масу**. Маса визначають зважуванням. Щоб виміряти величину, треба знати одиницю її вимірювання. Однією з одиниць вимірювання маси є **кілограм**. Зважують кілограмами на терезах. Розглянь малюнки. Яка маса рису? Яка маса гранатів?

2. $\begin{cases} > \\ < \\ = \end{cases} \begin{matrix} 7 + 3 > 9 \\ 9 - 2 \square 7 \end{matrix} \quad \begin{matrix} 9 - 4 \square 6 \\ 9 - 3 \square 5 \end{matrix} \quad \begin{matrix} 4 + 4 \square 10 \\ 5 + 5 \square 9 \end{matrix}$

3. $10 - 6 + 4 \quad 8 - 4 + 2 \quad 3 + 7 - 8$

4*. Хлопчик зліпив 5 сніжків, а дівчинка – на 2 сніжки менше. Скільки сніжків зліпила дівчинка? Скільки сніжків зліпили діти разом?

5. Яка ламана лінія «чужа»? Чому?

6*. Склади задачу про масу предметів у класі.

1.

Доданок	3	3	3
Доданок	4	2	7
Сума			

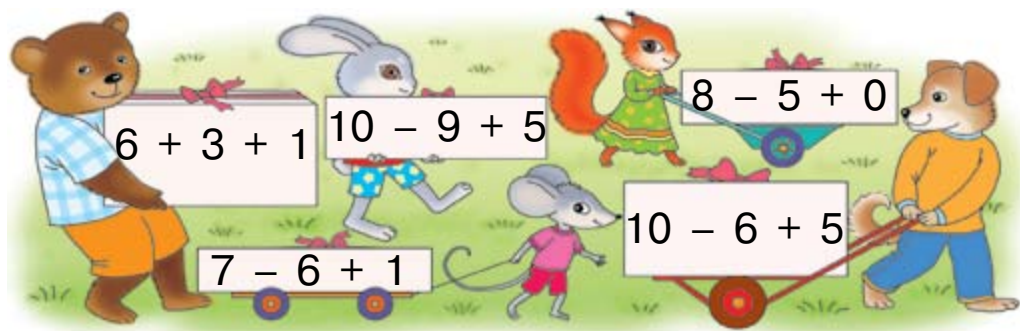
Доданок	2	3	6
Доданок	4	4	4
Сума			

Порівняй доданки та суми і зроби висновок про зміну суми залежно від зміни одного з доданків. Як зміниться сума, якщо один з доданків збільшити на 3? А якщо зменшити на 3?

2. Юркові 10 років, а Яні — 7. На скільки років Яна молодша від Юрка?

3. Юркові 10 років, а Яна на 3 роки молодша. Скільки років Яні?

4. Скільки кілограмів вантажу в кожного звіряти?

5. Прочитай назви геометричних фігур.

ламана

чотирикутник

крива

точка

пряма

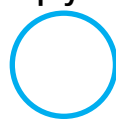
трикутник

квадрат

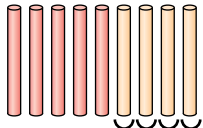
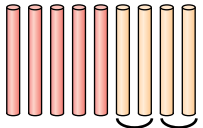
круг

відрізок

Які із цих фігур є многокутниками?

1. $5 + 4 = \square$ $5 + 4 = \square$

Іванко додавав число 4 по одиниці ($1 + 1 + 1 + 1$).

$$5 + 1 + 1 + 1 + 1$$

$$5 + 1 = 6 \quad 6 + 1 = 7 \quad 7 + 1 = 8 \quad 8 + 1 = 9$$

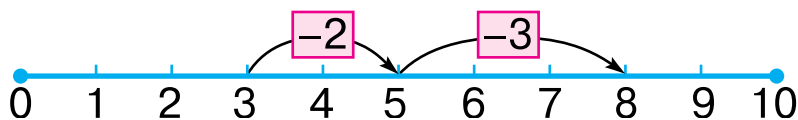
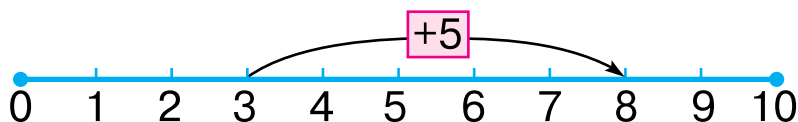
Леся додавала число 4 частинами ($2 + 2$).

$$5 + 2 + 2$$

$$5 + 2 = 7 \quad 7 + 2 = 9 \quad 5 + 4 = 9$$

Чи однакові суми в дітей?

2.

$$8 - 3 - 2 = \square$$

Число можна додавати і віднімати частинами.

3. $4 + 6$

$7 - 4$

$10 - 5$

$$\begin{array}{l} 4 + 3 + 3 \\ 4 + 3 = 7 \\ 7 + 3 = 10 \end{array}$$

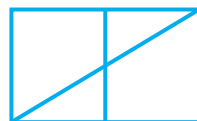
$$\begin{array}{l} 7 - 2 - 2 \\ 7 - 2 = 5 \\ 5 - 2 = 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 10 - 3 - 2 \\ 10 - 3 = 7 \\ 7 - 2 = 5 \end{array}$$

 Обчисли вирази іншими способами.

4. В одному літрі 5 склянок води. Скільки склянок води у двох літрах?

● 5*. Скільки на малюнку трикутників; чотирикутників?

1. $\square\square\square\square\square\square\square\square$ $2 + 7 = 9$ $2 + 7 = 7 + 2$
 $\square\square\square\square\square\square\square\square$ $7 + 2 = 9$

При додаванні числа можна переставляти.

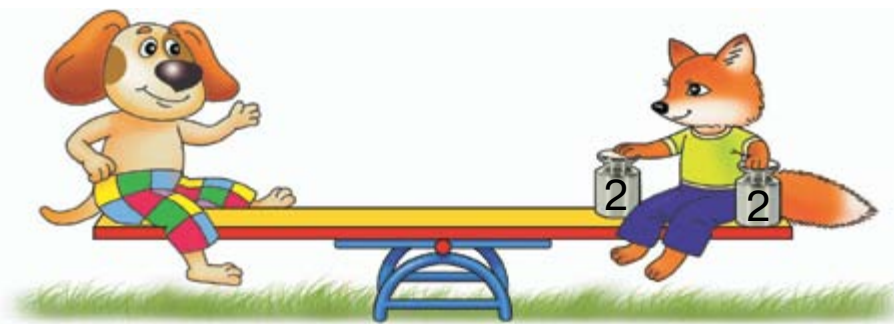
3. $2 + 3 + 4 = 9$ $4 + 3 + 2 = 9$ $3 + 4 + 2 = 9$

Додавати числа можна в будь-якому порядку.

4. $5 + 3 + 2$ $9 + 1$ $6 + 3 + 1$ $10 - 5 - 5$
 $2 + 3 + 5$ $1 + 9$ $6 + 1 + 3$ $10 - 3 - 4$

5. У бідоні було 6 л води. Долили ще 2 л. Скільки літрів води стало в бідоні?

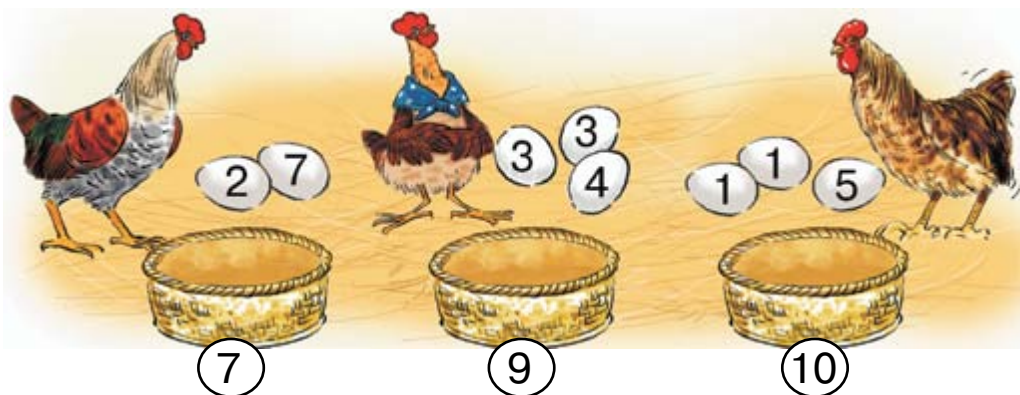
6*. Чия маса більша? На скільки кілограмів?

● 7*. Числа другого рядка підписано під числами першого рядка за певним правилом. Із часом деякі числа «загубилися». Знайди ці числа.

3	7	1	\square	5	9	8	6	\square
5	9	\square	6	7	6	5	\square	1

1. Склади і запиши рівності за малюнком.

2. $\begin{cases} > \\ < \\ = \end{cases}$ $5 + 2 = 10 - 3$ $10 - 2 \square 7 + 2$ $7 - 5 \square 3$
 $6 + 1 > 8 - 2$ $2 + 5 \square 9 - 2$ $9 - 8 \square 0$

3. Бабуся купує десяток яєць. Вона вже поклала в пакет 7 яєць. Скільки яєць ще залишилося покласти?

4. За малюнками склади і розв'яжи задачі.

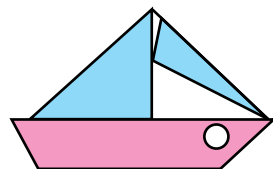

На 8 л менше

5. 1) 2 збільш на 7.
2) Знайди суму чисел 2 і 8.
3) На скільки 8 менше від 10?

6*. З яких геометричних фігур складено вітрильник? Яких фігур більше?

7*. Є дві посудини місткістю 8 л і 5 л. Як за їх допомогою відміряти 2 л води?

ДОДАТКОВІ ВПРАВИ

1. Знайди «зайвий» вираз.

$1 + 3 + 4$

$2 + 2 + 4$

$1 + 2 + 3$

$1 + 5 + 2$

$2 + 6 + 0$

$3 + 4 + 1$

2. Встав пропущені числа.

$9 - 4 - \square = 0$

$8 - \square - 2 = 1$

$10 - 6 - \square = 0$

$\square - 2 - 3 = 0$

$6 - 3 - \square = 1$

$8 - \square + 1 = 1$

3. Заповни порожні клітинки, орієнтуючись на стрілки. Що ти помітив? Запиши складені рівності.

$8 - 4 = \square$

$\square - 3 = \square \longrightarrow \square + 4 = \square$

$\square + \square = 7 \longrightarrow \square + \square = 9$

$\square - 2 = \square$

4. Порівняй задачі та їх розв'язання.

1) У Олі було 6 зошитів. 4 зошити вона списала. Скільки чистих зошитів залишилося в Олі?

2) У Олі залишилося 6 чистих зошитів у лінійку і 4 — в клітинку. Скільки всього чистих зошитів залишилося в Олі?

5. Доповни і розв'яжи задачу.

У квітнику розквітло 5 тюльпанів, а нарцисів — на 2...

6. 1) У бідоні було 6 л води. Відлили 2 л. Скільки літрів води залишилось у бідоні?

2) 3 бідона відлили 6 л води, а потім ще 2 л. Скільки всього літрів води відлили?

Песик вирішив, що обидві задачі розв'язуються відніманням, бо воду відливали. Чи не помилився він?

7. Юля, Ліна та Кіра до свята 8 Березня намалювали квіти: гвоздики, тюльпани і нарциси. Юля намалювала не гвоздики. Ліна — не гвоздики і не тюльпани. Які квіти намалювала кожна дівчинка?

8. Розстав дні в порядку настання: *післязавтра, позавчора, сьогодні, завтра, вчора.*

9. Знайди зашифровані слова: постав відповіді в порядку зростання.

$$1) 6 - 1 - 1 = \square \text{ С}$$

$$2) 3 + 2 + 1 = \square \text{ А}$$

$$9 + 1 - 3 = \square \text{ Н}$$

$$4 + 2 + 1 = \square \text{ Д}$$

$$5 + 1 - 0 = \square \text{ О}$$

$$7 - 2 - 2 = \square \text{ С}$$

10. Кожній фігурі відповідає певне число. За схемами склади числові вирази та обчисли їх значення.

$$\triangle 3$$

$$\circ 1$$

$$\parallel 4$$

$$\square 2$$

$$\text{pentagon} 5$$

$$\triangle + \circ$$

$$\parallel + \square + \circ$$

$$\triangle + \square - \circ$$

$$\text{pentagon} - \parallel$$

$$\parallel + \square - \circ$$

$$\square + \circ + \text{pentagon}$$

11. Що подібне й відмінне в кожній парі фото?

12. Толя сказав, що бачив біля озера 4 гусей, 3 бабок, 1 метелика і 2 качок. Скільки всього птахів бачив Толя?

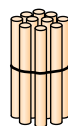
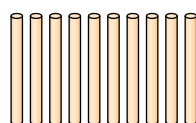
ЧИСЛА 11–20. ВЕЛИЧИН

1. Спиши, заповнюючи пропуски.

1 2 3

2.

$$9 + 1 = \square$$

Як утворити число 10?

Десять

Десяток

3. Накресли відрізки завдовжки 10 см і 1 см.

$$4. \quad 10 - 8 + 5$$

$$5 - 2 - 3$$

$$4 + 4 - 2$$

5. 1) У Петрика було 8 книжок. На день народження йому подарували ще 2 книжки. Скільки книжок стало в Петрика?

2) У Петрика було 8 книжок. З них 2 книжки він подарував друзі. Скільки книжок залишилось у Петрика?

6.

$$4 + 6 - 7$$

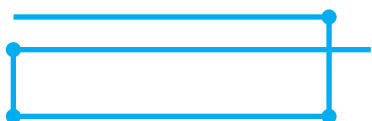
$$4 + 6 - 7 = \square$$

$$9 - 7 + 5$$

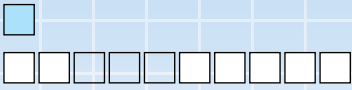

$$9 - \square + \square = \square$$

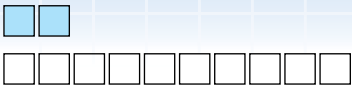
● 7*. Скільки на малюнках відрізків; променів?

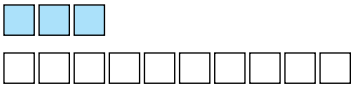
1.

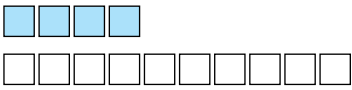
Один на десять 1 дес. і 1 од.
Одинáдцять

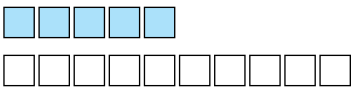
Два на десять 1 дес. і 2 од.
Дванадцять

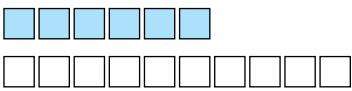
Три на десять 1 дес. і 3 од.
Тринадцять

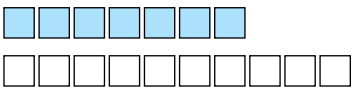
Чотири на десять 1 дес. і 4 од.
Чотирnáдцять

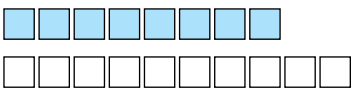
П'ять на десять 1 дес. і 5 од.
П'ятнадцять

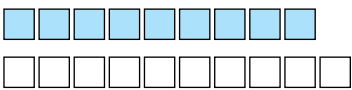
Шість на десять 1 дес. і 6 од.
Шістнадцять

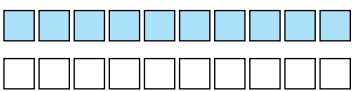
Сім на десять 1 дес. і 7 од.
Сімнадцять

Вісім на десять 1 дес. і 8 од.
Вісімнадцять

Дев'ять на десять 1 дес. і 9 од.
Дев'ятнадцять

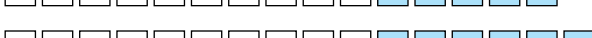
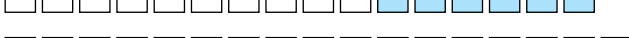
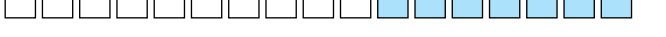

Два десятки 2 дес. 0 од.
Двадцять

2. Маса індички 9 кг, а маса гуски на 3 кг менша. Яка маса гуски?

3. Накресли відрізок, довжина якого на 3 см менша від 10 см.

● **4***. $6 = \square + 0 + 2$ $7 = \square + 0 + 5$ $10 = \square + 3 + 6$
 $6 = \square + 1 + 3$ $7 = \square + 2 + 4$ $10 = \square + 5 + 1$

1. $10 + 1$
 $10 + 2$
 $10 + 3$
 $10 + 4$
 $10 + 5$
 $10 + 6$
 $10 + 7$
 $10 + 8$
 $10 + 9$
 $10 + 10$

2. Полічи клітинки в кожній парі смужок. Порівняй числа. Запиши.

	\gt	
		
	\square	
		

3. Заповни пропуски.

$\square + 2 = 6$	$5 + \square = 7$	$\square + 5 = 6$
$\square + 4 = 9$	$6 + \square = 10$	$7 + \square = 9$

4. Вадимові 8 років, Оксана на 2 роки старша від нього. Скільки років Оксані?

5*. Миколці 6 років. Він на 2 роки старший від Олі. Скільки років Олі?

6. Накресли два відрізки: перший завдовжки 10 см, а другий — на 4 см коротший.

1. За малюнком склади та обчисли вирази.

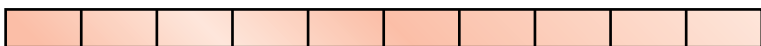

2. Скільки клітинок у кожній парі смужок? Порівняй числа.

3. $1 + 7 - 4$ $8 - 3 - 2$ $2 + 2 + 2$ $7 + 3 - 5$

4. Від стрічки завдовжки 10 см відрізали 4 см, а потім — ще 3 см. На скільки сантиметрів коротшою стала стрічка?

5. Виміряй довжину відрізка. Накресли відрізок на 2 см довший.

6*. Знайди на малюнку 5 чотирикутників.

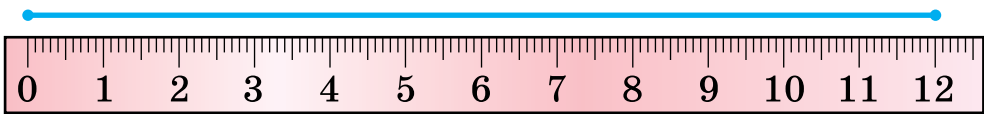

1. 10 см — це один дециметр.

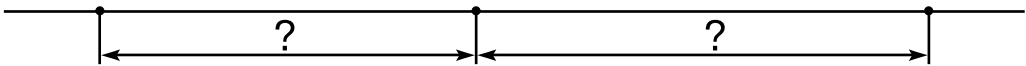

2.

1 дм 2 см

3. Виміряй відстань до м'яча від хом'ячка; від білочки. Хто ближче до м'яча? На скільки?

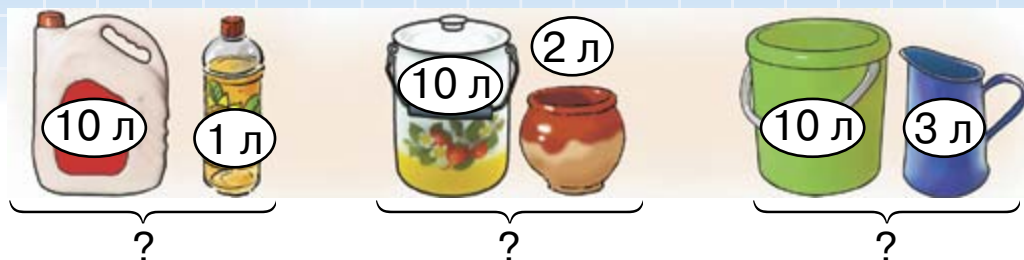
4. $6 - 5 + 8$ $7 - 3 - 4$ $5 + 3 - 1$ $9 - 8 - 1$

5. Поклади 4 палички на десяток паличок. Скільки всього паличок?

6*. На дроті сиділо 8 ластівок. Третя ластівка полетіла. Скільки ластівок залишилося на дроті?

7*. $3 + 5 = \square + 4$ $1 + \square = 5 + 2$ $6 + 4 = 5 + \square$
 $2 + 7 = 6 + \square$ $\square + 8 = 3 + 6$ $\square + 7 = 9 + 1$

1. Скільки всього літрів рідини в посудинах на кожному малюнку?

2. У пляшці 1 л води, у самоварі 6 л, а у відрі стільки, скільки у пляшці й самоварі разом. Скільки літрів води у відрі? На скільки менше літрів води у пляшці, ніж у самоварі?

3. На скільки мавпочка вища від зайчика? Відповідь запиши в дециметрах.

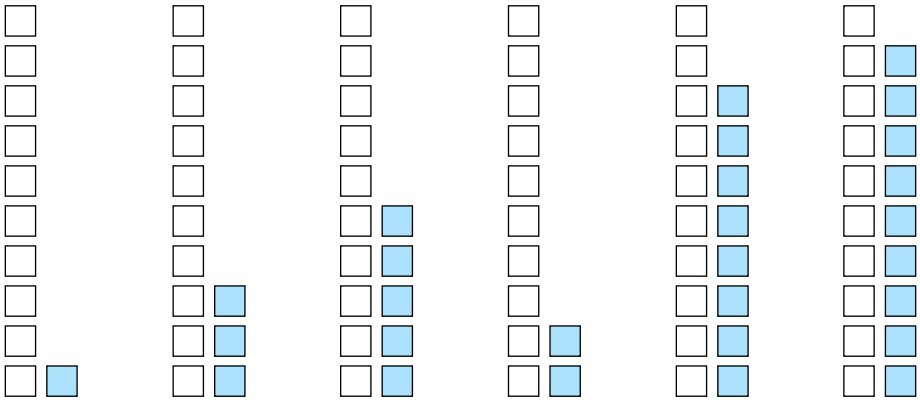

4*. Хто чим вимірює відстань на малюнках справа?

● 5. 1) Олегу 7 років, а сестра на 2 роки молодша. Скільки років сестрі?

❄ 2) Заміни слово «молодша» словом «старша». Що змінилось у розв'язанні задачі?

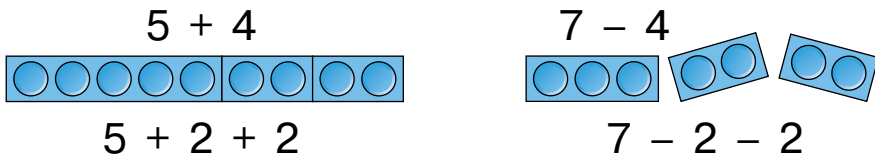
1. Полічи, скільки всього клітинок у кожній парі стовпчиків. Запиши числа.

2. Накресли два відрізки: перший завдовжки 10 см, а другий — на 3 см довший.

3. $10 - 4 - 4$ $8 - 1 - 1$ $9 - 8 - 0$ $1 + 4 + 5$
 $6 - 5 - 1$ $2 + 3 + 3$ $5 + 3 + 1$ $0 + 3 + 2$

4. Розглянь і поясни, як додавали й віднімали число 4 частинами.

5. Накресли відрізок завдовжки 1 дм 1 см.

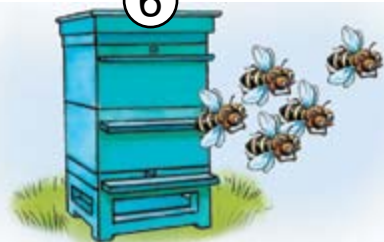
6*. Склади і розв'яжи задачі за малюнками.

Було 6

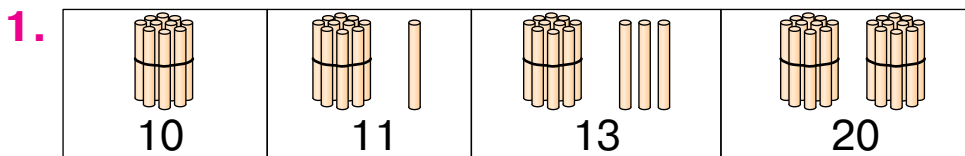

Стало – ?

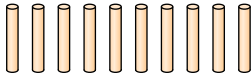

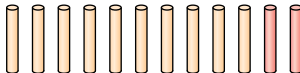

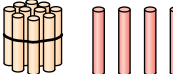
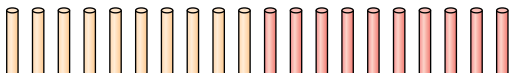
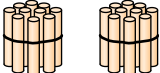
Було 6

Залишилося – ?

2. Розглянь малюнки.

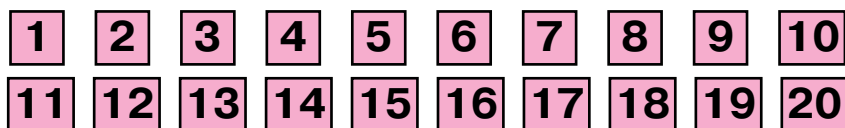
		10
		12
		14
		20

Полічи окремі палички в кожному рядку. Скільки десятків паличок зв'язали в один пучок?

Прочитай двоцифрові числа. Що позначають цифри 1 і 2, записані на другому місці, якщо лічити справа наліво?

3. У числі 14 1 дес. і 4 од. Скільки десятків і одиниць у числі 12; у числі 18; у числі 20?

Прочитай числа від 1 до 10; від 11 до 20.

4. $6 + 4 - 2$ $10 + 5 + 1$ $10 - 1 - 7$
 $4 + 4 + 2$ $10 + 3 - 3$ $5 + 5 + 0$

● 5*. Добери такі числа і знаки дій, щоб рівності були правильними.

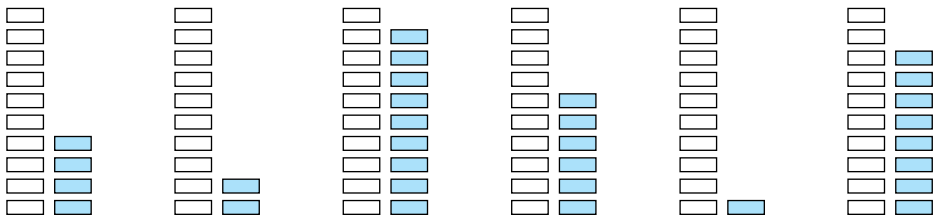
$\square + 3 = 10$	$\square - 2 = 5$	$\square \square 5 = 4$	$\square \square 4 = 10$
$6 + \square = 8$	$7 - \square = 3$	$8 \square 4 = \square$	$\square \square 3 = 9$

1. Запиши числа за таблицями.

Десятки	Одиниці
1	0
1	6
1	5

Десятки	Одиниці
2	0
1	9
1	1

2. Запиши числа кожної пари стовпчиків.

3. Запиши цифрами числа.

Дванадцять	Чотирнадцять	Сімнадцять
Одинадцять	Тринадцять	Двадцять

4. ? , на 6 кг менша
10 кг

5. $>$
 $<$
 $=$

$6 \square 3 + 4 + 1$ $8 \square 6 + 3 - 1$ $3 \square 2 + 1 + 1$ $4 \square 3 + 6 - 8$

● 6*. У букеті 4 білі троянди, а жовтих — менше. Скільки всього троянд у букеті? Повідом усі можливі відповіді.

1. Допиши рівності у стовпчиках за зразком.

$3 + 7 = 10$

$2 + 6 =$

$4 + 5 =$

$1 + 8 =$

$7 + 3 = 10$

...

...

...

$10 - 3 = 7$

...

...

...

$10 - 7 = 3$

...

...

...

2. Купили 2 кг огірків, 3 кг помідорів і 4 кг яблук. Чого більше купили — овочів чи фруктів? На скільки кілограмів більше?

3*. Чия маса більша — kota чи собаки?

4. 1) Марійка купила 7 зошитів у клітинку, а в лінійку — на 3 зошити більше. Скільки всього зошитів купила Марійка?

❄ 2) Заміни слово «більше» словом «менше». Як змінилося розв'язання задачі?

5. Чим відрізняються ламані лінії? Накресли в зошиті таку ламану, як на малюнку зліва.

● 6*. Доповни і розв'яжи задачу.

Біля школи 7 яблунь, а слив — на 3...

1. Запиши в зошиті у стовпчиках числа, які складаються з:

	Десятки	Одиниці
1 дес. 2 од.	1	2
1 дес. 4 од.
1 дес. 7 од.
1 дес.

2. Запиши числа від 8 до 20.

3. Запиши, скільки грошей у кожної дівчинки.

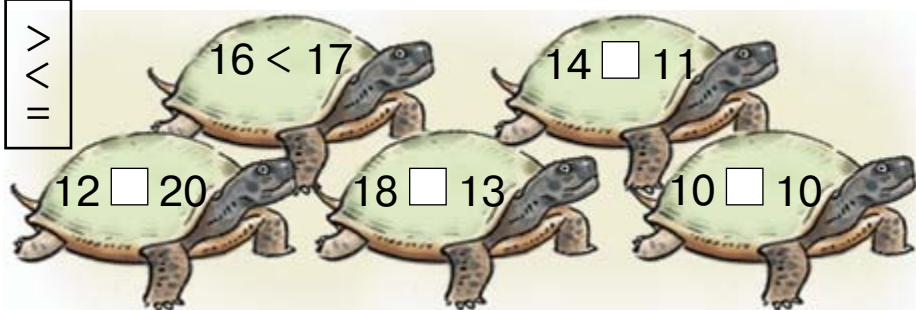
В Алли	У Наталки	У Поліни	В Оленки
			

4. Запиши числа цифрами: вісімнадцять, десять, вісім, тринадцять, одинадцять.

5*. У вазі було 5 груш. Поклали ще кілька, і груш стало 9. Скільки груш поклали?

6.

>
<
=

7*. У теплиці розквітло 5 червоних гвоздик, а білих – менше. Скільки всього гвоздик розквітло? Повідом усі можливі відповіді.

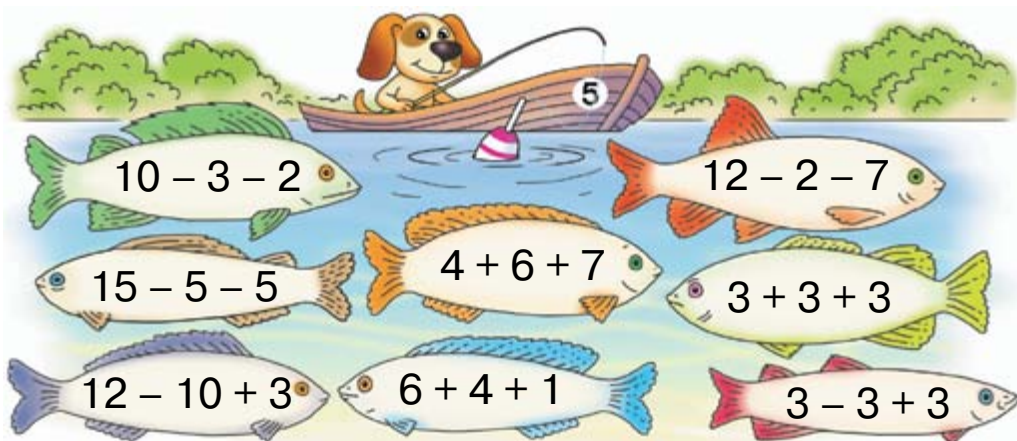
1. \square $10 + 3 = 13$
 \square $14 - 4 = 10$
 \square $15 - 10 = 5$

2. $10 + 5$ $10 + 10$ $12 - 2$
 $11 - 1$ $16 - 10$ $2 - 2$

3. У кошику було 15 яєць. На приготування сніданку взяли 5 яєць. Скільки яєць залишилось у кошику?

 На скільки більше яєць залишилося, ніж узяли?

4. Які рибини впіймає песик?

5*. Добери такі числа і знаки дій, щоб рівності були правильними.

$5\square\square = 10$ $8\square\square = 4$ $7\square\square = 9$ $6\square\square = 2$

● 6*. Козаки Петро і Хома змагалися з бігу. Хто з них прибіг раніше, якщо Хома прибіг передостаннім, а Петро – другим? А всього змагалися: 1) лише Петро і Хома; 2) п'ятеро козаків.

1. Обчисли різниці, підкресли від'ємники.

$$\begin{array}{cccc} 8 - 5 & 7 + 3 & 10 - 4 & 16 - 10 \\ 6 + 4 & 7 - 3 & 10 - 6 & 16 - 6 \end{array}$$

Записи виду $7 + 3$ можна читати так: «Сума чисел 7 і 3 дорівнює 10», або: «Значення виразу $7 + 3$ дорівнює 10». Записи виду $7 - 3$ можна читати так: «Різниця чисел 7 і 3 дорівнює 4», або: «Значення виразу $7 - 3$ дорівнює 4».

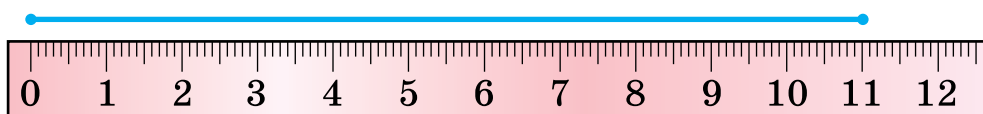
2. $4 + 5 \square 5 + 3$ $9 \square 10 - 1$ $8 + 1 \square 10$

3. У саду росло 10 кущів агрусу. 3 кущі викопали. Скільки кущів агрусу залишилося?

4. В одному ящику 6 динь, а в другому — на 4 дині менше. Скільки динь у другому ящику? Скільки динь в обох ящиках?

5. Виміряли довжину відрізка і записали її спочатку в сантиметрах, а потім — у дециметрах і сантиметрах.

$$11 \text{ см} = 1 \text{ дм } 1 \text{ см}$$

Виміряй довжину відрізків. Запиши її, як у попередньому випадку.

● 6*. Довжина першого відрізка 14 см, другий відрізок на 4 см коротший, а третій — на 5 см коротший від другого. Яка довжина третього відрізка? Накресли другий і третій відрізки.

1. Спиши, заповнюючи пропуски.

8			12		15		18		
---	--	--	----	--	----	--	----	--	--

2. Запиши «сусідів» чисел 10, 13, 16, 19.

3.

□ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
14	17
□ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ ☒
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
$14 + 1 = 15$	$17 - 1 = 16$

4. $11 + 1$ $10 + 3$ $16 - 1$ $6 - 6$ $4 + 10$
 $13 + 1$ $17 - 7$ $20 - 1$ $16 - 6$ $10 + 4$

5. 1) У ляльки було 4 сукні. Марина пошила їй ще 3. Скільки суконь стало в ляльки?

2) У ляльки були сукні. Марина пошила їй ще 3, і в ляльки стало 7 суконь. Скільки суконь було в ляльки спочатку?

❄️ Склади подібні задачі про свої іграшки.

● **6*.** Хто що полічив?

1. Математичний диктант.

- 1) Знайди різницю чисел: 8 і 2, 10 і 7.
- 2) Знайди суму чисел: 8 і 2, 4 і 5.
- 3) Від'ємник 4, зменшуване 6. Знайди різницю.
- 4) Знайди різницю чисел 9 і 2, а потім порівняй різницю і від'ємник.

2. Обчисли значення виразів. Підкресли зменшувані.

$10 - 5$	$9 - 8$	$10 - 8$	$20 - 1$
$5 + 4$	$1 + 9$	$3 + 7$	$20 - 10$

3. На скільки кілограмів маса капусти менша від маси гарбуза?

4*. Скільки пар шкарпеток? Скільки шкарпеток без пари? Скільки всього шкарпеток?

5.

$>$	$8 - 4 = 4$	$12 - 10 \square 3$	$7 + 3 \square 7$
$<$	$0 + 9 < 10$	$19 - 1 \square 10$	$9 - 8 \square 2$
$=$	$12 - 1 \square 10$	$20 - 1 \square 18$	$5 + 5 \square 10$

● **6*.** У сім'ї двоє батьків, двоє синів та дідусь з онуком. Скільки всього чоловіків у цій сім'ї?

1.

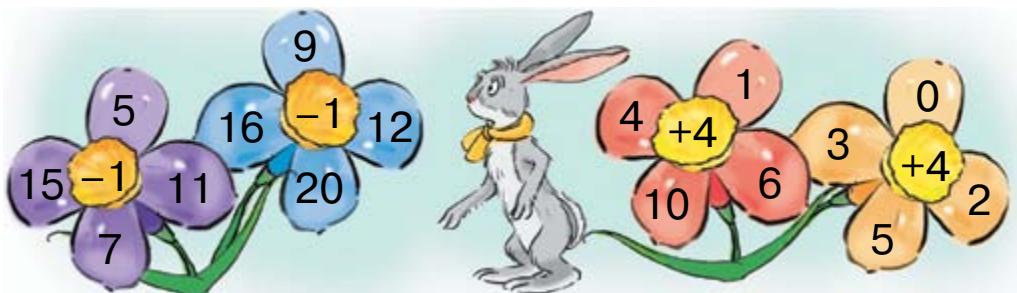
Знайти	Числа
суму	10 і 7
різницю	7 і 2
суму	19 і 1
різницю	8 і 2

Знайти	Числа
суму	9 і 1
різницю	18 і 10
суму	5 і 4
різницю	8 і 8

2. Склади рівності за малюнками і схемами.

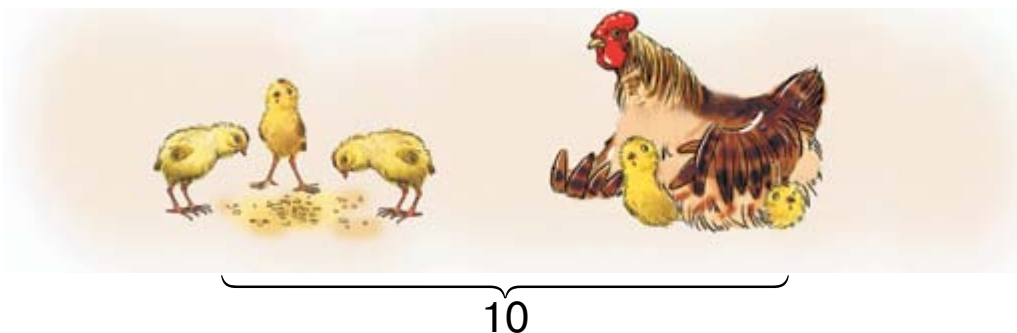
$$5 - 1 = \square$$

$$10 + 4 = \square$$

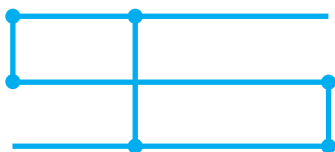

3. $6 + 3 - 1$ $10 - 3 + 2$ $6 - 5$ $10 - 7 - 3$
 $9 - 4 - 4$ $8 + 2 - 6$ $7 - 4$ $10 - 3 - 7$

4. Склади задачу за малюнком.

● 5*. Скільки відрізків і променів на малюнку?

1. Математичний диктант.

1) Запиши цифрами числа: дванадцять, чотирнадцять, чотири, вісімнадцять.

2) Запиши число, у якому 1 дес. і 5 од.

3) Запиши число, наступне за числом 16.

4) Запиши число, яке передує числу 20.

5) На скільки число 8 більше від числа 6?

2. Юрко гостював у дідуса тиждень і 3 дні. Скільки всього днів гостював Юрко в дідуса?

3. $10 - 8$	$1 + 5$	$9 - 6$	$3 + 5$	$7 - 2$
$5 - 4$	$2 + 7$	$6 + 4$	$8 - 4$	$4 + 3$

4. Склади рівності за зразками і малюнками.

$$10 + 1 = 11$$

$$12 - 1 = 11$$

5*. Визнач закономірності та продовж ряди.

1, 3, 5, 7, ...

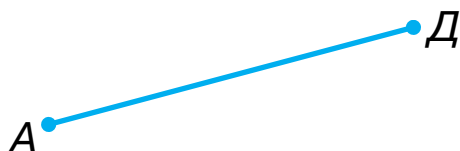

20, 18, 16, 14, ...

1. Кожна людина має ім'я. Щоб дати точкам ім'я, їх позначають великими буквами.

.А .О .К .М .І .Т

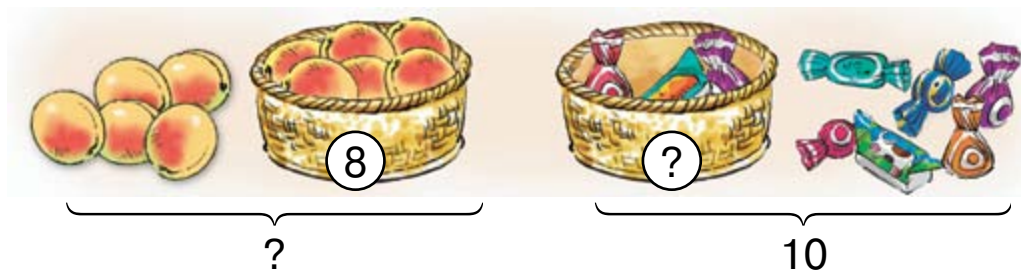
Кінці відрізків – точки. Щоб назвати відрізок, треба назвати букви, якими позначено його кінці.

Читай: АД або ДА.

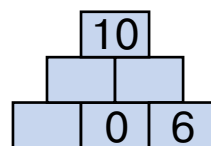
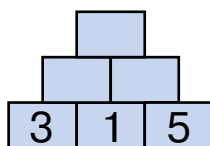
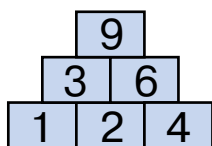
2. Накресли відрізок *КМ*. Над ним познач точку *А*, зліва від відрізка познач точку *О*, а справа — точку *Д*.

3. Склади і розв'яжи задачі за малюнками.

4. Склади чотири рівності із числами 5, 4, 9 і стільки ж рівностей із числами 7, 10, 17.

5*. Встанови закономірності й заповни пусті клітинки.

● **6*.** На зупинці з автобуса вийшло 6 пасажирів, а зайшло 4 пасажери. Збільшилася чи зменшилася кількість пасажирів і на скільки?

1. Випиши вирази зі значенням 8.

$3 + 3 + 2$

$10 - 2 - 1$

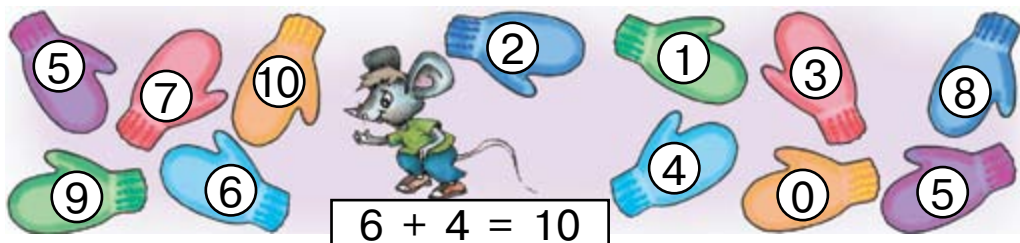
$7 + 1 - 0$

$8 + 0 - 1$

$8 - 2 + 2$

$12 - 2 - 2$

2*. Знайди пари рукавичок і склади рівності.

3. Прочитай рівності по-різному, використовуючи подані слова.

$6 + 3 = 9$

$18 - 5 = 13$

додати
плюс
збільшити

відняти
мінус
зменшити

4. Скільки копійок у кожній скарбничці? На скільки копійок у першій скарбничці більше, ніж у третій?

5. Порівняй довжину відрізків. Накресли відрізок на 1 дм довший від коротшого з поданих.

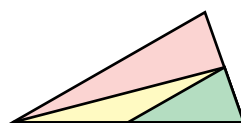
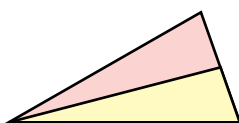
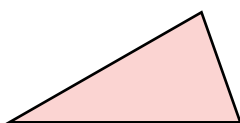

1. Назви числа, які менші від числа 13.
2. Склади і запиши п'ять рівностей з різницею 7.
3. Знайди пари чобітків і склади рівності.

$$9 - 3 = 6$$

- 4*. Скільки всього трикутників на кожному малюнку?

5. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

На 4 л менше

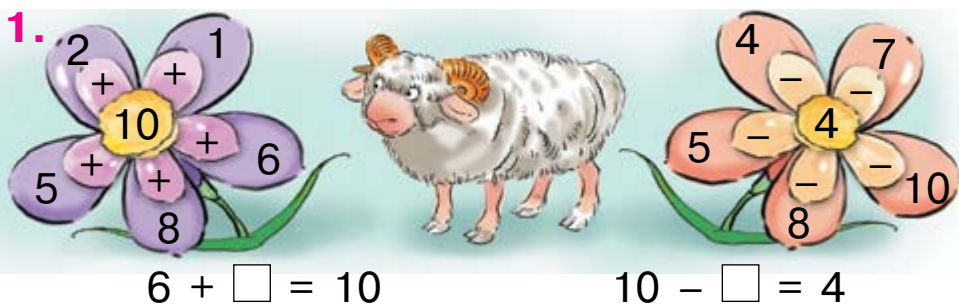
- 6*. Розстав знаки «+» або «-» так, щоб рівності були правильними.

$$4 \square 3 \square 5 = 6$$

$$5 \square 2 \square 4 = 7$$

$$7 \square 2 \square 1 = 4$$

$$8 \square 1 \square 3 = 6$$

2. Розглянь таблицю додавання і віднімання в межах 10. Поміркуй, як її використовувати.

+	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	3	4	5	6	7	8	9	10	
3	4	5	6	7	8	9	10		
4	5	6	7	8	9	10			
5	6	7	8	9	10				
6	7	8	9	10					
7	8	9	10						
8	9	10							
9	10								

Доданки	3 і 5
Сума	8

Зменшуване	9
Від'ємник	4
Різниця	5

3. Скільки кілограмів вантажу в кожному вагоні? Обчисли, користуючись таблицею.

4. $10 + 4$ $16 - 1$ $18 - 10$ $19 + 1$ $20 - 1$

● 5*. Які числа треба записати, щоб рівності були правильними?

$0 + \square = 16$ $\square - 5 = 10$ $18 - \square = 10$ $\square - 2 = 8$

1. Числа 3, 5 і 8 розклади на два доданки.

$$3 = 2 + \square$$

$$5 = 1 + \square$$

$$8 = 7 + \square$$

2. Числа 6, 8 і 9 доповни до 10.

3. За малюнком і схемою поясни, як знайти суму $7 + 5$.

$$7 + 5 = \square$$

3 2

4. За схемами поясни, як знайти суми $9 + 4$ та $8 + 6$.

$$9 + 4 = \square$$

1 3

$$8 + 6 = \square$$

2 4

5. Яка маса лимонів? Яка маса баклажанів?

6. Визнач маси дині та кавуна.

7. Накресли відрізок завдовжки 1 дм 3 см.

● **8***. Скільки мишей ловить сова кожного дня?

1. Числа 12, 14 і 19 зменш до 10.

$12 - \square = 10$

$14 - \square = 10$

$19 - \square = 10$

2. За малюнком і схемою поясни, як знайти різницю $12 - 7$.

3. За схемами обчисли різниці $11 - 4$ і $16 - 8$.

$$11 - 4 = \square$$

4 is decomposed into 1 and 3.

$$16 - 8 = \square$$

8 is decomposed into 6 and 2.

4. Випиши вирази, у яких сума 9.

$9 + 1$

$19 - 10$

$10 - 1$

$11 - 2$

$7 + 2$

$4 + 5$

$3 + 6$

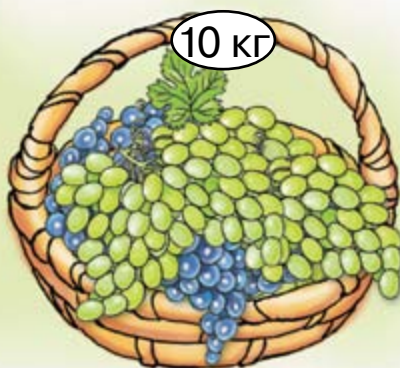
$9 + 0$

$5 + 4$

$8 + 1$

5. У Тараса були зелені прапорці. Він вирізав ще 6 синіх. Разом стало 9 прапорців. Скільки було в Тараса зелених прапорців?

6. Склади і розв'яжи задачу на порівняння.

1. За схемами знайди суму і різницю.

$$8 + 9 = \square$$

$$\begin{array}{c} \wedge \\ 2 \quad 7 \end{array}$$

$$15 - 7 = \square$$

$$\begin{array}{c} \wedge \\ 5 \quad 2 \end{array}$$

2. Знайди суму $7 + 4$ і різницю $13 - 6$.

3.	Знайти	Числа
	суму	16 і 1
	різницю	16 і 1
	суму	10 і 4
	різницю	10 і 4

Знайти	Числа
суму	19 і 1
різницю	19 і 1
суму	10 і 8
різницю	18 і 10

4. Як змінюється різниця в кожному випадку?

Зменшуване	5	8	10
Від'ємник	4	4	4
Різниця			

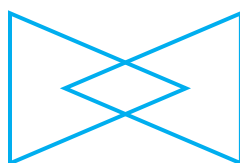
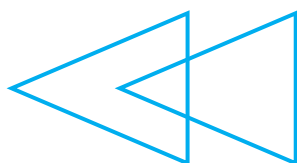
Зменшуване	8	8	8
Від'ємник	4	2	6
Різниця			

❄ Не виконуючи дій, скажи: на скільки різниця $15 - 8$ більша за різницю $10 - 8$; різниця $16 - 9$ менша за різницю $16 - 7$.

5. Назви числа, на одиницю менші від кожного з поданих.

11 **10** **15** **19** **20** **1**

● 6*. Яка фігура є спільною частиною кожної пари трикутників?

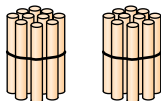
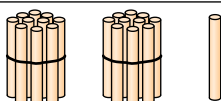
НУМЕРАЦІЯ ЧИСЕЛ ВІД 21 ДО 100

1.

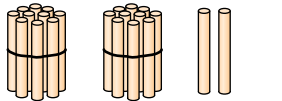
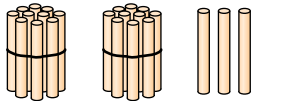
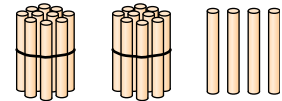
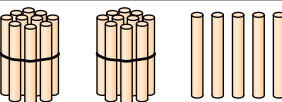
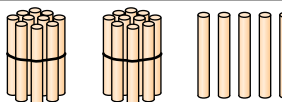
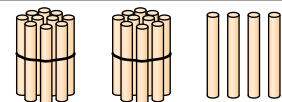
1	2		4	5	6		8		10
11	12		14	15	16		18		20

Які числа пропущено? Назви наступне число за кожним пропущеним.

2. Яке число наступне за числом 20?

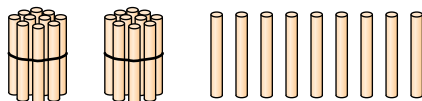
	2 десятки, або <i>двадцять</i> .
	2 десятки і один, або <i>двадцять один</i> .

3. Скільки паличок на кожному малюнку?

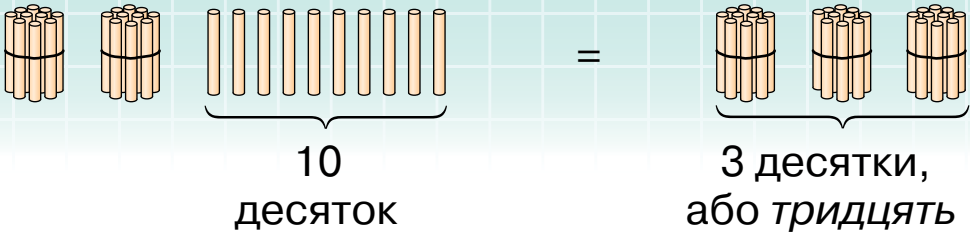
		
		

4. Поклади 2 десятки паличок і ще 8 паличок. Скільки всього паличок? Як дістати наступне число за числом *двадцять вісім*?

5. На малюнку двадцять дев'ять паличок.

Покладемо ще одну паличку.

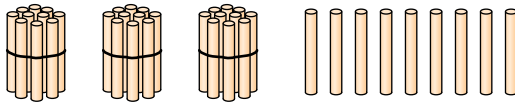

6. Назви всі числа від двадцяти до тридцяти дев'яти.

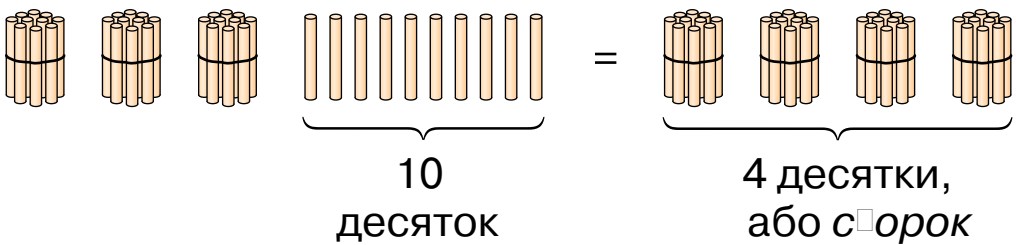
7. На обід мама подала 3 помідори, а огірків — на 6 більше. Скільки огірків подала мама?

● **8***. У бочці було 15 відер води. На поливання дерев витратили 6 відер, але потім у бочку долили 9 відер води. Більше чи менше стало води в бочці? На скільки літрів?

9. Скільки всього паличок?

Покладемо ще одну паличку.

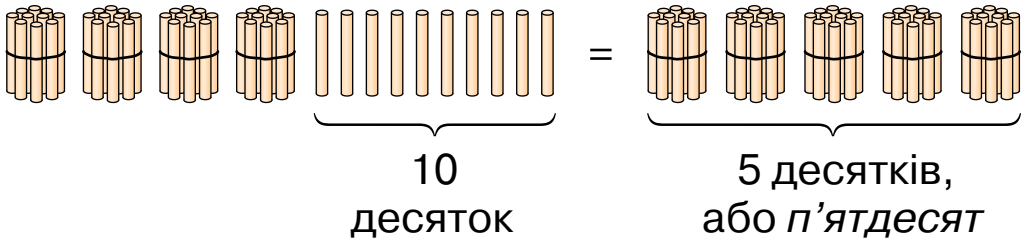
Скільки стало паличок?

10. 1) Поклади 4 десятки паличок і ще одну паличку. Скільки всього паличок?

2) Поклади 4 десятки паличок і ще 5 паличок. Скільки всього паличок?

11. Назви всі числа від *тридцяти восьми* до *сорок а восьми*.

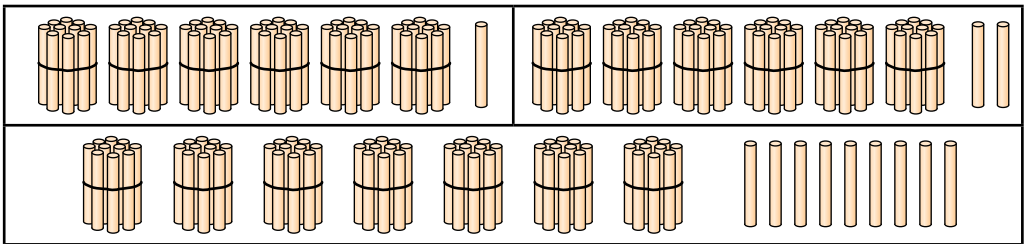
12. Поясни, як одержати число *п'ятдесят*.

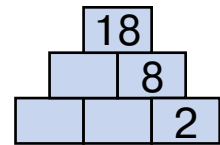
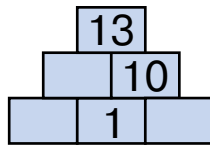
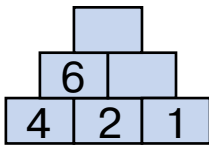
13. Назви всі числа від *сімдесят*и до *вісімдесят*и.

14. У класі було 14 учнів. Потім четверо дітей вийшли. Скільки дітей залишилось у класі?

15. Скільки паличок на кожному малюнку?

● **16*.**

17. Назви всі числа від *сімдесяти п'яти* до *вісімдесяти п'яти*.

18. Яке число утвориться, якщо взяти:

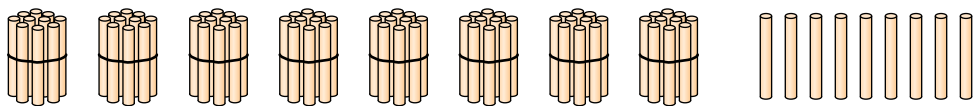
4 дес. і 5 од.;

6 дес. і 7 од.;

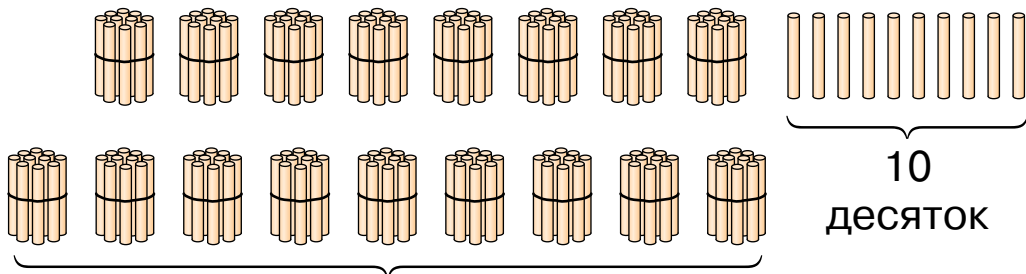
6 дес. і 1 од.;

8 дес. і 8 од.?

19. 1) Поклади 8 пучків-десятків паличок і ще 9 паличок. Скільки всього паличок?

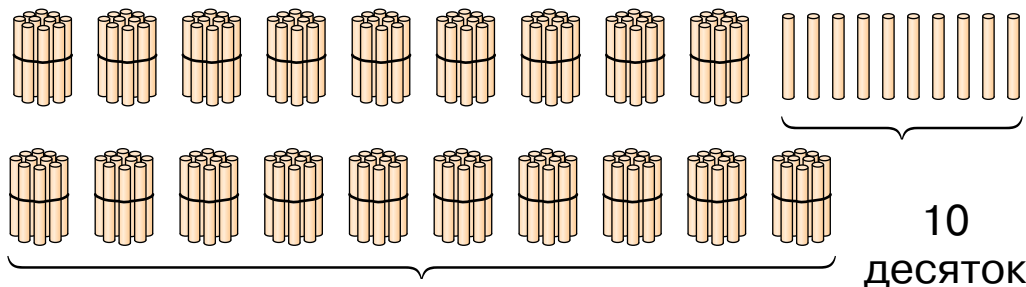
2) Поклади ще паличку. Скільки стало паличок?

9 десятків, або дев'яносто

20. Назви всі числа від вісімдесяти до дев'яноста дев'яти.

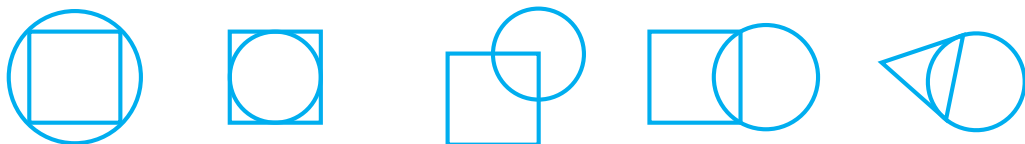
21. 1) До дев'яноста дев'яти паличок поклади ще одну. Скільки стало паличок?

10 десятків, або сто

2) Назви всі числа від дев'яноста до ста.

22*. Знайди зайву фігуру. Чим вона відрізняється від решти?

23.

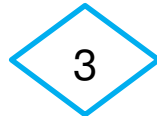
10 поросят

Скільки поросят за парканом?

24. Накресли відрізок на 1 см довгий.

● 25*. Який з многокутників не можна поділити відрізком на 2 трикутники?

26. Назви число, у якому: 2 дес. 7 од.; 4 дес.; 7 дес. 2 од.; 5 дес.; 8 дес. 3 од.; 8 дес.

27. Прочитай, як лічать десятками до ста.

Десять, двадцять, тридцять, сорок, п'ятдесят, шістдесят, сімдес^ят, вісімдес^ят, дев'яносто, сто.

28. Скільки всього ґудзиків?

29. За одну годину завод виготовив 9 плеєрів і 7 телевізорів. Про що дізнаємося, коли обчислимо значення виразів: $9 + 7$; $9 - 7$?

30. Скільки всього копійок на кожному малюнку? На обох малюнках разом?

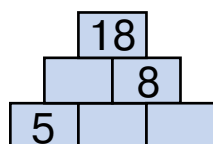
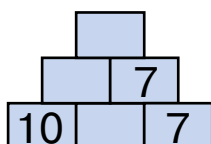
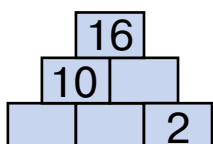

31*. У Тимка 10 горіхів, у Кіри 8, а в Сергія 3 горіхи. Скільки горіхів у Тимка і Сергія разом?

32. Склади і розв'яжи задачі за малюнками.

● **33*.**

34. Для запису результатів порівняння чисел і виразів у математиці використовують особливі знаки. Розглянь їх. Який знак для тебе новий?

=	≠	>	<
дорівнює	не дорівнює	більше	менше

$$7 = 7$$

$$5 + 10 = 16 - 1$$

$$1 + 6 = 16$$

$$12 - 10 = 3 - 1$$

це **рівності**

$$15 > 16$$

$$14 - 10 < 12 - 1$$

$$13 - 10 \neq 6 - 2$$

$$10 + 7 > 18 - 1$$

це **нерівності**

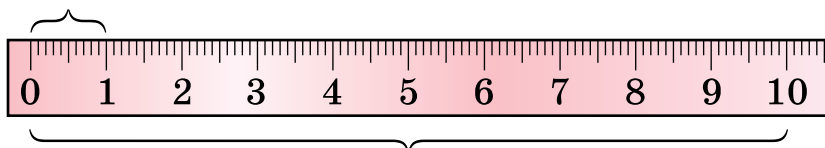
35*. Які записи в попередній вправі істинні (правильні), а які хибні (неправильні)? Виправ помилки і запиши правильно.

36.	8	7	3	8	9	6	9	8	10	9	8	7
	1											

37.	>	9 < 11	14 ☐ 19	14 ☐ 12	19 ☐ 20
	<	15 ☐ 11	16 ☐ 15	0 ☐ 20	9 ☐ 12
	=	80 ☐ 77	34 ☐ 43	39 ☐ 29	3 ☐ 33

38. Скільки сантиметрів в одному дециметрі?

1 см

1 дм

Накресли три відрізки: завдовжки 1 см; 1 дм; 1 дм 2 см.

39. Розглянь складаний метр. Скільки в 1 м дециметрів? А скільки в ньому сантиметрів?

У метрі

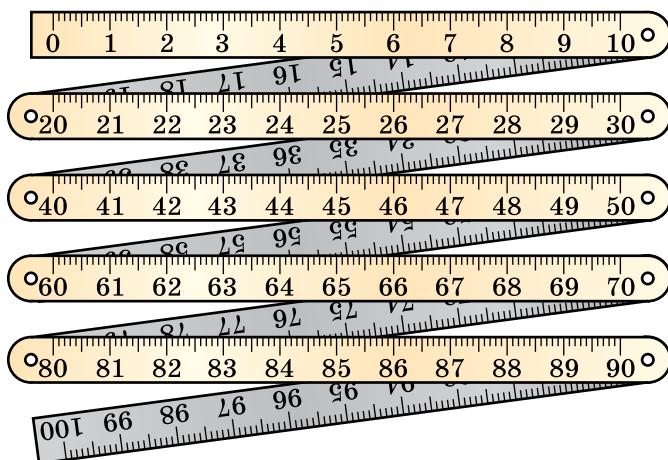
10 дециметрів.

$$1 \text{ м} = 10 \text{ дм}$$

У метрі

100 сантиметрів.

$$1 \text{ м} = 100 \text{ см}$$

40. У дівчинки було 10 к. Вона дала братові 5 к. Скільки копійок залишилось у дівчинки?

● **41.** Відміряй за допомогою метра мотузку завдовжки 3 м. Запиши довжину мотузки в дециметрах.

42. Скільки десятків у кожному із чисел? Запиши за зразком.

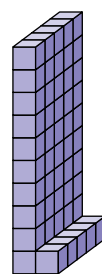
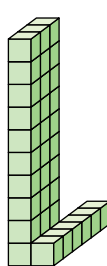
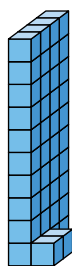
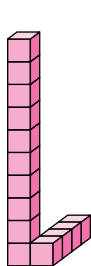
двадцять — 2 дес.

дев'яносто — дес.

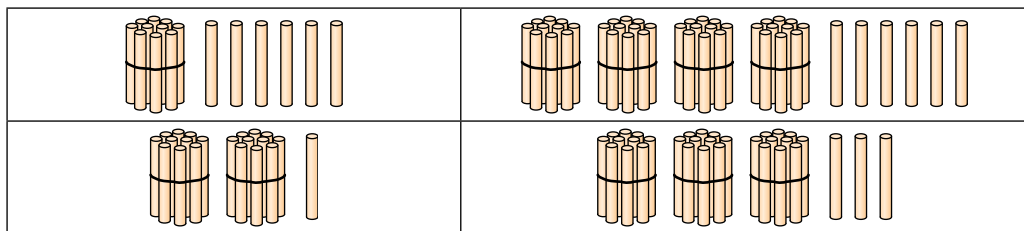
сто — дес.

сорок — дес.

43. Скільки кубиків на кожному малюнку? Скільки десятків і скільки одиниць у кожному відповідному числі?

44. Назви числа, які зображено за допомогою пучків-десятків та окремих паличок.

45. Вітько відгадав 10 загадок, а Оля – на 2 загадки менше. Скільки загадок відгадала Оля?

46. Прочитай числа в таблиці. Що означає кожна цифра в запису цих чисел? Порівняй значення цифр у числах 46 і 64.

Десятки	Одиниці
4	6
6	4
3	3
8	0

47. $10 - 2 > 7$ $9 - 9 \square 9$ $10 - 9 \square 2$ $3 + 4 \square 6$

● **48*.** Склади за малюнком задачі, щоб вони розв'язувалися так: $5 + 5$, $10 - 3$.

49. Накресли відрізок на 2 см коротший.

50. Доповни задачу і розв'яжи її.

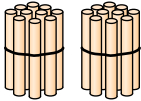
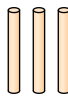
У саду посадили 9 груш, а яблунь на... Скільки... ?

51.

Числа	Знайти
10 і 8	суму
	різницю

Числа	Знайти
16 і 1	суму
	різницю

52. Яке число записано в таблиці? Що означає в його запису цифра 2; 3?

Десятки	Одиниці
 2	 3

53. Накресли таку таблицю в зошиті. Запиши до неї числа: *двадцять сім, сорок п'ять, шістнадцять, шістдесят, дев'яносто дев'ять, сто.*

Десятки	Одиниці

Число сто записують так: **100**.

54. Розглянь таблицю чисел першої сотні.

1	11	21	31	41	51	61	71	81	91
2	12	22	32	42	52	62	72	82	92
3	13	23	33	43	53	63	73	83	93
4	14	24	34	44	54	64	74	84	94
5	15	25	35	45	55	65	75	85	95
6	16	26	36	46	56	66	76	86	96
7	17	27	37	47	57	67	77	87	97
8	18	28	38	48	58	68	78	88	98
9	19	29	39	49	59	69	79	89	99
10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

1) Прочитай числа першого, другого, третього, четвертого і десятого десятків.

2) Назви наступне і попереднє числа до 27; 50.

3) Прочитай усі числа, у яких число одиниць — 0.

55. 1) Скільки у числі 42 десятків; одиниць?
2) Збільшиться чи зменшиться число 23, якщо в ньому поміняти місцями цифри?

56. Одна господарка купила 5 десятків яєць, а друга — на 2 десятки менше. Скільки штук яєць купила друга господарка?

 Заміни в умові слово «менше» словом «більше». Що змінилось у розв'язанні?

● **57*.** Хто голівку свою влітку накриває і по 20 хустинок на голівці має?

58. Спиши, вставляючи пропущені числа.

39 **40** **41** **43** **44** **47** **48** **49**

Скільки в числі 39 десятків; одиниць?

Скільки в числі 49 десятків; одиниць?

59. Запиши число, у якому: 3 дес. 4 од.; 5 дес.; 9 дес. 1 од.; 4 дес.; 10 дес.

60.

>
<
=

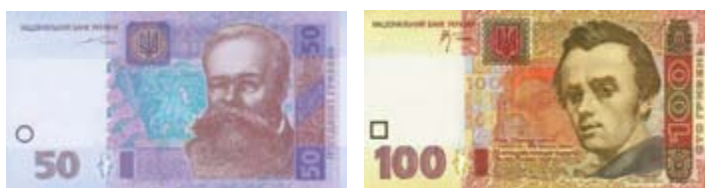
 45 54 63 39 97 89
17 71 30 29 19 21

61. Запиши всі числа шостого десятка; дев'ятого десятка.

62. Розглянь монети і грошові банкноти України.

грошові
банкноти

$$100 \text{ к.} = 1 \text{ грн}$$

63. Склади задачі про вартість покупки за малюнками.

4 грн

2 грн

8 грн

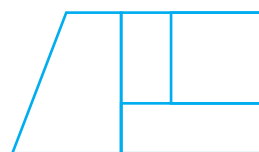
3 грн

10 грн

Що можна купити на 20 грн?

64*. У Юлі було 10 грн. Вона купила булочку за 2 грн. Якими купюрами Юля могла одержати здачу?

● **65*.** Скільки бачиш на малюнку чотирикутників? Скільки серед них квадратів?

66. 1) Скільки записано одноцифрових чисел?
А двоцифрових?

5 1 6 0 7

51 20 66 17

2) Прочитай спочатку двоцифрові числа, потім — одноцифрові.

9 11 40 8 10 99 3 23

67. 1) Яка сторінка в книжці йде за сторінкою 37; за сторінкою 49; за сторінкою 99?

2) Яка сторінка передує сторінці 20; сторінці 5; сторінці 60?

3) Між якими сторінками міститься сторінка 24?

68. За виноград заплатили чотирма купюрами по 10 грн. Скільки коштує виноград?

69. $15 + 1$ $30 - 1$ $100 - 1$ $55 + 1$ $99 + 1$
 $19 - 1$ $50 + 1$ $38 + 1$ $45 - 1$ $66 - 1$

● **70***. Склади і розв'яжи задачі за малюнками.

1)

80 грн

На 40 грн
дешевший

2)

90 грн

На 10 грн
дешевша

71. Запиши «сусідів» кожного числа.

10

19

20

35

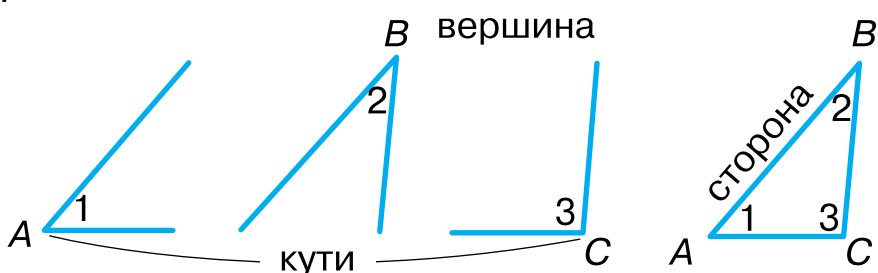
72. Доповни задачу і розв'яжи її.

У першій групі 10 учнів, а в другій — 12. На скільки... ?

73. Доповни задачу і розв'яжи її.

У двох групах разом 22 учні. У першій групі 10 учнів. Скільки... ?

74. 1) Скільки в трикутнику кутів; вершин; сторін?

2) Як називається багатокутник, у якого 5 сторін? Скільки в нього вершин?

3) Накресли багатокутник, у якого 6 вершин.

75. $10 + 7$ $15 - 5$ $18 - 10$ $3 + 10$ $6 - 1$

76. Обчисли значення виразів, застосовуючи переставну властивість дії додавання.

$$20 + 4 + 5 \quad 3 + 49 + 1 \quad 10 + 7 + 10$$

77. Рибалка впіймав 7 йоржів і 5 карасів. Для юшки він узяв 8 рибин.

Про що можна дізнатися, обчисливши такі вирази: $7 + 5$; $7 - 5$; $7 + 5 - 8$?

78*. Мама купила 4 м білої тасьми, а потім ще 5 м червоної і 3 м синьої. Скільки всього метрів тасьми купила мама?

79. $50 + 9$ $18 - 8$ $57 - 50$ $61 + 1$ $35 - 5$
 $1 + 40$ $98 - 8$ $57 - 7$ $61 - 1$ $42 - 2$

80. Яких чисел не вистачає в цьому ряді?

90 92 93 96 98 99

81. Прочитай числа від найбільшого до найменшого. Скільки різних цифр використано для їх запису?

20 22 27 70 72 77

82. Сашко зірвав з одного куща ліщини 3 десятки горіхів, а з іншого — 1 десяток. Скільки всього десятків горіхів зірвав Сашко? Скільки всього штук горіхів зірвав Сашко?

83. Мама придбала 3 десятки саджанців. 10 саджанців вона вже посадила. Скільки саджанців їй залишилося посадити?

84. $3 + 4 = 7$ $9 - 2 = 7$ $4 + 5$ $8 - 3$
 $30 + 40 = 70$ $90 - 20 = 70$ $40 + 50$ $80 - 30$

85. Зменш на 30. Збільш на 20.

40 90 30 50 60 10 20 80 50 70

86. З 80 кг винограду одержали 20 кг ізюму. Скільки кілограмів води випарувалося внаслідок сушіння винограду?

● 87*. Вертоліт летів на висоті 100 м. Потім він знизився на 60 м, а далі знову піднявся на 40 м. На якій висоті опинився вертоліт?

88. $90 > 70$ на 20 $60 > 10$ на \square $70 > 50$ на \square
 $50 < 80$ на \square $90 < 100$ на \square $20 < 70$ на \square

89. У трьох коробках 90 цукерок. У першій коробці 40 цукерок, у другій — 30. Про що можна дізнатися, обчисливши значення таких виразів: $40 - 30$; $40 + 30$; $90 - 40 - 30$?

90. До лісової школи на урок прийшли заєць, білка, їжак і лисеня. Хто з них правильно знайшов невідомий доданок у рівності $3 + \square = 9$?

91. $10 - 5 + 3$ $1 + 5 + 4$ $10 - 5 - 5$ $3 + 5 - 4$
 $10 - 2 - 3$ $2 + 3 + 5$ $10 - 0 - 4$ $5 + 5 - 3$
 $15 - 5 + 3$ $11 - 1 + 6$ $13 - 3 + 1$ $12 + 3 - 4$

92. $0 + 20$ $50 - 20$ $90 - 50$ $20 + 80$
 $100 - 30$ $30 + 10$ $70 - 60$ $80 - 20$

93. Маса ящика 2 кг, а маса яблук у ньому на 10 кг більша. Яка маса яблук у ящику? Яка маса ящика з яблуками?

94. Лікар зробив щеплення учням. Хлопчиків було 60, а дівчаток — на 20 менше. Скільком дівчаткам зроблено щеплення?

95*. Білка сидить на дереві на висоті 8 м, а дятел над нею — на висоті 17 м. Яка відстань між білкою і дятлом?

96. Сестрі 16 років, а брат на 6 років молодший. Скільки років брату?

● **97.** У маршрутному таксі їхало кілька пасажирів. Коли 4 пасажирі вийшли, в салоні залишилось 20 пасажирів. Скільки пасажирів було в салоні спочатку?

98. Назви по порядку всі дні тижня.

99. Прочитай пояснення про добу.

Перший урок у школі починається в один і той самий час. Від початку першого уроку сьогодні до початку першого уроку завтра минає одна доба.

Доба – це проміжок часу, протягом якого планета Земля здійснює один оберт навколо своєї осі.

Доба поділяється на такі частини: *ніч, ранок, день, вечір*.

У тижні 7 днів.

100. Дощ ішов 2 дні й 2 ночі. Скільки діб ішов дощ?

101. 1) Сьогодні вівторок. Який день був учора? Який день буде завтра?

2) Позавчора була середа. Який день буде завтра?

102. На канікулах Ніна гостювала в бабусі тиждень і 3 дні. Скільки всього днів гостювала Ніна в бабусі?

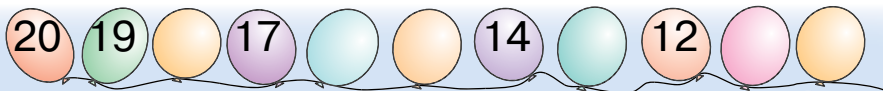
● **103.** У Олі було 10 грн. Вона купила пряників на 6 грн. Скільки грошей залишилося в Олі?

104. Розв'яжи і порівняй задачі.

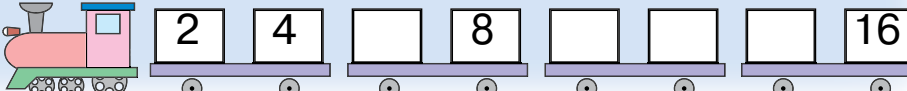
1) У Яни було 10 грн. Вона купила журнал за 3 грн. Скільки грошей залишилось у Яни?

2) Яна купила журнал за 3 грн, і в неї залишилося ще 7 грн. Скільки грошей було у Яни?

105*. За малюнками встанови закономірність і назви пропущені числа.

1)

2)

3)

106. Віднови рівності.

$$\square - 5 = 4$$

$$\square - 3 = 7$$

$$\square - 60 = 10$$

$$10 - \square = 3$$

$$80 - \square = 10$$

$$16 - \square = 10$$

107. Виконай завдання за таблицею.

Зменшуване	10	10	10	9	9	8	8	7	7	7
Від'ємник	2	5	7	5	0	4	8	6	3	2
Різниця										

1) Додай від'ємник до різниці в кожному стовпчику. Порівняй результат зі зменшуваним. Зроби висновок.

2) Відними від зменшуваного різницю в кожному стовпчику. Порівняй результат з від'ємником. Зроби висновок.

108. Хлопчик зрізав у саду квіти. 5 квіток він поставив у вазу. В нього залишилося ще 3 квітки. Скільки квіток зрізав хлопчик?

109.

>
<
=

$40 + 30 \square 60$

$75 - 5 \square 25$

$30 + 6 \square 45$

$50 - 50 \square 100$

$48 - 40 \square 18 - 10$

$70 \square 60 + 9$

110. У дівчинки було 5 слив. Її пригостили ще кількома, і в неї стало 15 слив. Скількома сливами пригостили дівчинку?

111. $9 - 7$

$16 - 10$

$16 - 1$

$10 - 0$

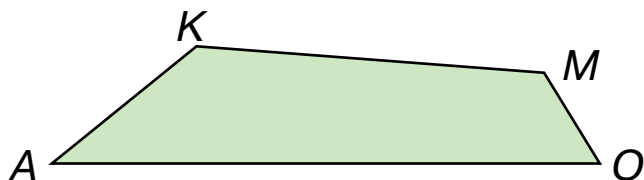
$2 + 8$

$7 + 10$

$19 + 1$

$5 - 5$

112. Порівняй довжину найбільшої і найменшої сторін чотирикутника.

● **113*.** Дмитрик вирізав 5 трикутників і 2 квадрати. Мишко вирізав 3 квадрати і стільки ж трикутників. Хто з хлопчиків вирізав більше фігур? На скільки більше?

114. Назви по порядку настання частини доби: *вечір, ранок, день, ніч.*

Прочитай пояснення про годину і хвилину.

Година і хвилина — одиниці вимірювання часу.

В 1 добі 24 години.

1 доба = 24 год

В 1 годині 60 хвилин.

1 год = 60 хв

Скільки хвилин триває урок?

115.

Мала стрілка годинника показує години, велика — хвилини.

116. Котру годину показує кожний годинник?

117. Після сушіння 100 кг абрикосів їх маса зменшилася на 70 кг. Яка маса абрикосів після сушіння?

118. Накресли відрізок KM завдовжки 1 дм 3 см.

119. Знайди числа, замість яких стоїть знак питання.

$$2 + ? = 6$$

$$10 + 4 = ?$$

$$20 + 4 = ?$$

120. Письмово склади та обчисли вирази за таблицею.

Доданок	4	7				3	3			5
Доданок			9	1	6			4	4	
Сума	10	9	9	8	7	10	8	7	9	5

● **121*.** Розшифруй записи, якщо однакові фігури позначають однакові числа, а різні фігури — різні числа.

$$7 - \text{○} = \text{△}$$

$$\text{△} + \text{△} = \text{□}$$

$$\text{■} - \text{○} = \text{□}$$

$$\text{○} + \text{○} = 10$$

$$\text{□} + \text{△} = \text{■}$$

$$\text{□} + \text{■} = 7$$

122. Числа 50 і 3 називають **розрядними доданками** числа 53.

$$53 = 50 + 3$$

Число 50 показує, скільки одиниць у розряді десятків.

Число 3 показує, скільки одиниць у розряді одиниць.

Запиши числа у вигляді суми розрядних доданків за зразком.

$45 = 40 + 5$

$93 = \square + \square$

$77 = \square + \square$

$64 = \square + \square$

$99 = \square + \square$

$28 = \square + \square$

123. Застосовуючи знання про те, що числа можна додавати в будь-якому порядку, обчисли значення виразів.

$30 + 40 + 5$

$80 + 6 + 10$

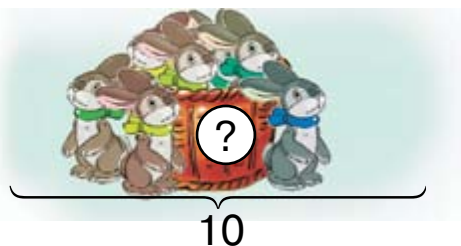
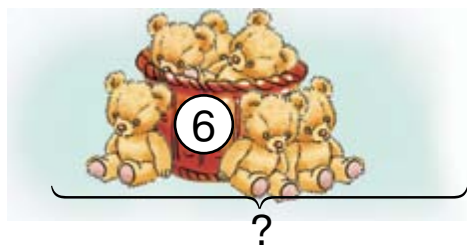
$40 + 2 + 6 + 30$

$20 + 7 + 50$

$3 + 20 + 30$

$30 + 1 + 60 + 6$

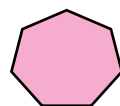
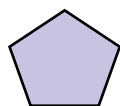
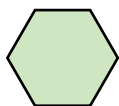
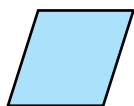
124. Склади і розв'яжи задачі за малюнками.

125. У Петрика було 16 чистих аркушів паперу. 6 аркушів він розмалював. Скільки чистих аркушів залишилось у Петрика?

126. Петрик розмалював 6 аркушів паперу. І в нього залишилося ще 10 чистих аркушів. Скільки аркушів було в Петрика спочатку?

127. Скільки сторін, кутів і вершин у кожному багатокутнику?

● **128*.** Катрусі 9 років. Вона на 3 роки молодша за брата. Скільки років брату?

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ БЕЗ ПЕРЕХОДУ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

129. Застосовуючи знання про те, що числа можна додавати в будь-якому порядку, обчисли значення виразів.

$$30 + 4 + 50 + 2$$

$$50 + 3 + 30 + 3$$

130. Розглянь записи і поясни обчислення.

$$\begin{array}{r} 34 + 52 = \square \\ \wedge \quad \wedge \\ 30 + 4 \quad 50 + 2 \\ 30 + 50 = 80 \quad 4 + 2 = 6 \quad 80 + 6 = 86 \\ 34 + 52 = 86 \end{array}$$

При додаванні двоцифрових чисел десятки додають до десятків, одиниці — до одиниць.

131. Розглянь записи і поясни обчислення.

$$43 + 24 = 40 + 3 + 20 + 4 = 60 + 7 = 67$$

132. Усно поясни обчислення суми $25 + 71$.

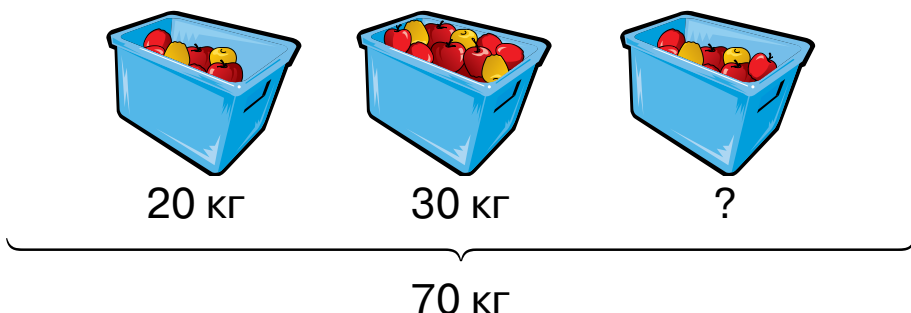
133. $35 + 41$ $14 + 62$ $33 + 33$ $72 + 16$

134. Коли планер знизився на 32 м, висота його польоту становила 65 м. На якій висоті летів планер спочатку?

135. У дитячому садку 36 дівчаток і 42 хлопчики. Скільки всього дітей у дитячому садку?

136. $7 + 9$ $20 + 60 - 10$ $27 + 61$ $85 - 12$

● 137*. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

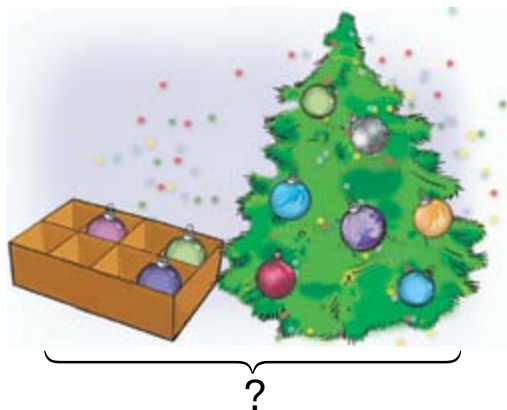
138.

Числа	Знайти
50 і 10	різницю
13 і 75	суму

Числа	Знайти
50 і 1	різницю
23 і 23	суму

139. Поясни обчислення суми $46 + 33$.

140. Склади і розв'яжи задачі за малюнками. Зверни увагу на короткий запис кожної задачі.

У коробці – 3 кульки
На ялинці – 7 кульок } ?

На ялинці – 4 кульки
У коробці – ?, на 3 к.
більше

141. Випиши вирази зі значенням 25; 77; 99.

$13 + 12$

$82 + 17$

$45 + 44$

$100 - 1$

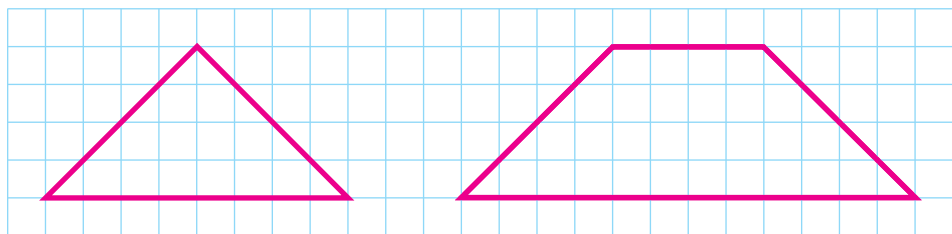
$30 - 1$

$70 + 7$

$62 + 15$

$38 + 41$

142. Вимірй найбільші сторони трикутника і чотирикутника. Накресли такі фігури в зошиті.

143*. Добери такі числа і знаки дій, щоб рівності були правильними. Запиши.

$10 + \square = 16$

$20 - \square = 10$

$\square \square 10 = 8$

$11 \square \square = 10$

● **144*.**

	Було 60 м	Витратили на пошиття сукні — 3 м, халатів — 7 м
--	-----------	---

Скільки метрів тканини залишилося?

145. Обчисли. Додавай спочатку виділені числа.

$40 + 6 + 2$

$60 + 3 + 30$

$50 + 3 + 10 + 5$

146. Обчисли суми.

$$\begin{array}{r} 54 + 30 \\ \wedge \\ 50 + 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54 + 3 \\ \wedge \\ 50 + 4 \end{array}$$

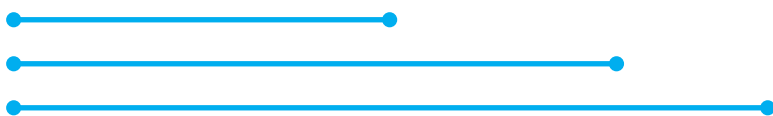
147. За користування басейном заплатили 45 грн, а потім доплатили ще 30 грн. Скільки всього грошей заплатили?

148. $2 + 70$ $50 + 20$ $36 + 3$ $53 + 20$

149. Знайди відповідь на запитання задачі.

Було	Продали	Залишилося
		
14 кг	10 кг	?

150. На скільки сантиметрів:
перший відрізок коротший від другого?
другий відрізок коротший від третього?

151. У господині було 16 качок, а гусей — на 10 менше. Скільки гусей було в господині?

152. У гаражі було 6 автобусів. 4 автобуси виїхало на маршрут, а інші відправили в ремонт. Скільки автобусів відправили в ремонт?

153. Випиши вирази зі значенням, меншим за 50.

$4 + 45$ $39 - 9$ $24 + 24$ $43 + 43$ $50 - 0$
 $40 + 15$ $60 - 10$ $9 + 40$ $2 + 17$ $31 + 11$

● 154*. У сім'ї дві матері, дві дочки та бабуся з онукою. Скільки жінок у цій сім'ї?

155. $5 + 30$ $91 + 7$ $73 + 4$ $12 + 7$
 $3 + 45$ $7 + 91$ $4 + 73$ $7 + 12$

156. Усно поясни обчислення суми.

$$\begin{array}{r} 20 + 47 \\ \wedge \\ 40 + 7 \end{array}$$

157. $50 + 12$ $3 + 53$ $35 + 42$ $60 + 7 + 8$
 $40 + 33$ $1 + 48$ $54 + 4$ $12 - 8 - 3$

158. Доріжки в парку розчищало 20 дорослих і 38 учнів. Скільки всього осіб розчищало доріжки?

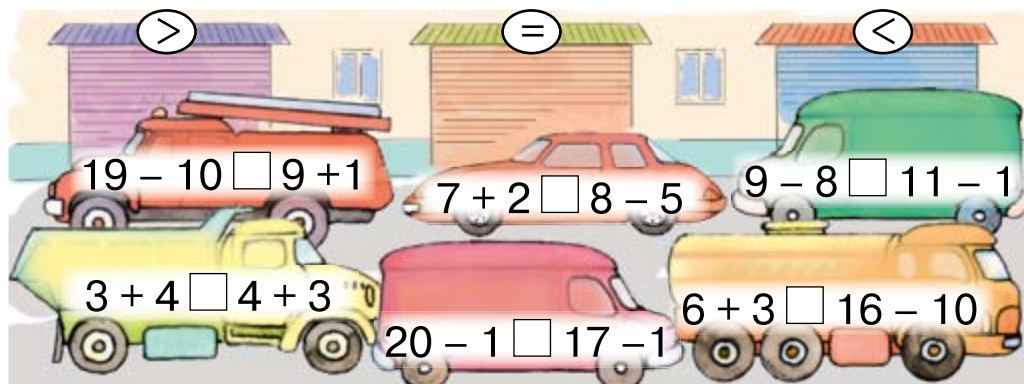
159. У парку росло 30 в'язів. Посадили ще 46 в'язів. Скільки в'язів стало в парку?

160. Випиши вирази зі значенням, більшим за 50.

$41 + 45$ $69 - 9$ $23 + 36$ $43 + 13$ $50 + 10$
 $45 + 14$ $60 - 10$ $19 + 40$ $2 + 17$ $30 + 19$

161*. Тато купив 15 м волосіні, яку приладнав на три вудочки. На першу вудочку він витратив 4 м волосіні, на другу — 5 м. Скільки метрів волосіні тато витратив на третю вудочку?

● 162. Який автомобіль з якого гаража?

163. Розглянь записи і порівняй обчислення.

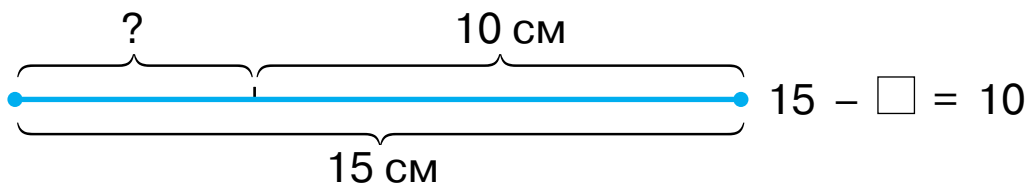
$$53 + 45$$

$50 + 40 = 90$ $3 + 5 = 8$ $90 + 8 = 98$	$53 + 40 = 93$ $93 + 5 = 98$
--	---------------------------------

164. $42 + 23 = \square$ $56 + 20 = \square$ $53 + 2 = \square$

165. $12 + 16$ $52 + 40$ $2 + 74$ $44 + 44$
 $37 + 22$ $52 + 4$ $20 + 74$ $50 + 50$

166.

167. Склади і розв'яжи задачі за малюнками.

168. $33 + 33$ $13 - 7$ $80 + 16$ $60 - 10 + 40$
 $14 + 41$ $2 + 47$ $17 + 30$ $60 - 10 + 20$

169. Сестрі 16 років, а брат на 6 років молодший. Скільки років брату?

170*. Накресли два трикутники так, щоб їх спільною частиною був чотирикутник.

● **171***. У вертольоті летіло кілька парашутистів. Коли 6 парашутистів вистрибнуло, в ньому залишилося 20 парашутистів. Скільки парашутистів було у вертольоті спочатку?

172. $\begin{cases} > \\ < \\ = \end{cases}$

$20 + 70 < 100$	$38 - 7 \square 30$
$80 \square 20 + 35$	$13 + 12 \square 12$
$2 + 62 \square 65$	$40 \square 30 + 15$
$30 + 40 \square 45 + 33$	$100 - 60 \square 13 + 23$

173. Випиши вирази, значення яких 47.

$35 + 12$	$100 - 50 - 30$	$90 - 40 + 7$
$47 + 10 + 1$	$40 - 10 + 17$	$65 - 20 + 2$

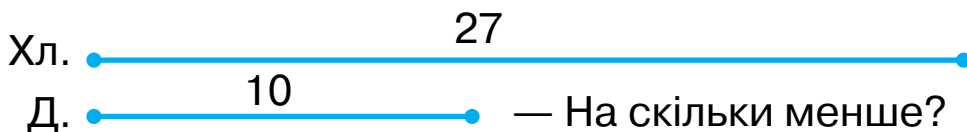
174. Склади різні задачі за поданою схемою розв'язання.

$$10 + 7 = \square$$

175. 1) За тиждень Мишко прочитав 50 сторінок книжки, а Софійка — на 20 сторінок більше. Скільки сторінок прочитала Софійка?

❄️ 2) Склади подібні задачі.

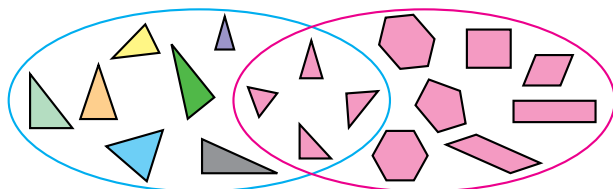
176. На шкільному подвір'ї працювало 27 хлопчиків і 10 дівчаток. На скільки менше дівчаток працювало на подвір'ї?

177*. Знайди на малюнку 5 чотирикутників.

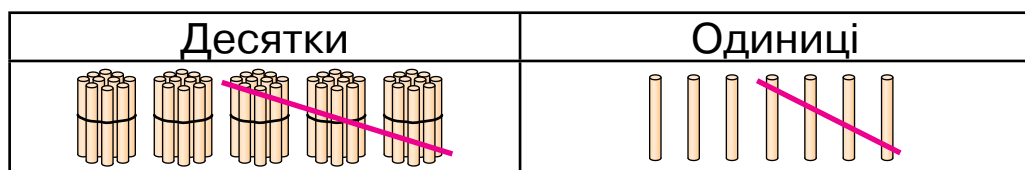

178*. Що спільне у фігур, обведених червоною лінією? А у фігур, обведених синьою лінією? Чому чотири фігури опинилися всередині обох ліній?

● **179***. Сашкові 10 років. Він на 4 роки молодший від сестри. Скільки років сестрі?

180. Розглянь малюнок і записи. Поясни обчислення.

$$57 - 34 = \square$$

$$50 - 30 = 20 \quad 7 - 4 = 3 \quad 20 + 3 = 23 \quad 57 - 34 = 23$$

При відніманні двоцифрових чисел десятки віднімають від десятків, одиниці — від одиниць.

181. Поясни обчислення різниці $58 - 27$.

$$28 - 13 \quad 66 - 34 \quad 17 - 15 \quad 45 - 11$$

$$66 - 22 \quad 95 - 61 \quad 69 - 58 \quad 36 - 12$$

182. 1) Маса діжки з капустою 48 кг. За тиждень маса капусти зменшилася до 32 кг. Скільки кілограмів капусти з'їли за тиждень?

❄️ 2) Склади і розв'яжи подібну задачу.

183. $67 - 22$ $85 + 14$ $96 - 44$ $75 - 34$
 $67 + 22$ $85 - 14$ $69 - 18$ $75 + 20$

184. Накресли два відрізки: перший — на 5 см довший від поданого, а другий — на 1 дм довший від нього.

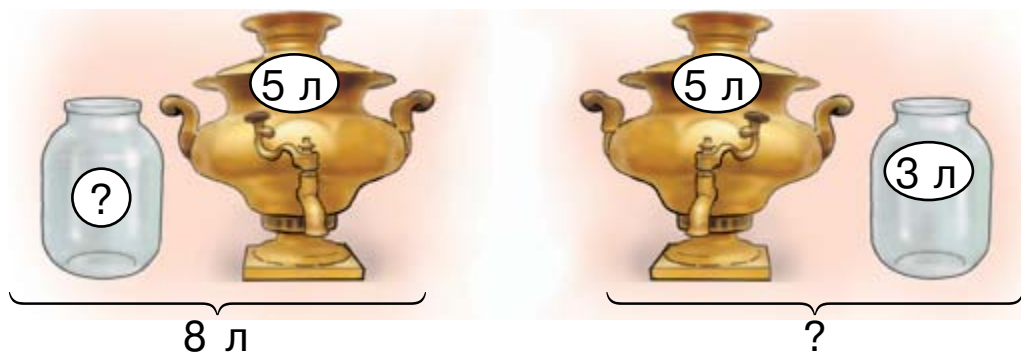

185. Качці потрібно на місяць 5 кг зерна, а курці — на 2 кг менше. Скільки кілограмів зерна потрібно на місяць курці; качці й курці разом?

● 186*. У будинку 100 квартир. Скільки в будинку квартир, номери яких мають у своєму запису принаймні одну цифру 7; цифру 0?

187. Поясни обчислення різниці $64 - 33$.

188. Розглянь малюнки. Прочитай задачі та їх розв'язання.

1) Самовар вміщує 5 л води, а банка 3 л. Скільки літрів води вміщують разом самовар і банка?

$$5 + 3 = 8 \text{ (л)}$$

2) Самовар і банка вміщують разом 8 л води. Самовар вміщує 5 л води. Скільки літрів води вміщує банка?

$$8 - 5 = 3 \text{ (л)}$$

Що спільне й відмінне в цих задачах? Як склали другу задачу з першої?

Друга задача **обернена** до першої.

Склади ще одну задачу, обернену до першої, і розв'яжи її.

189.

Було	Продали	Залишилося
67 кульок	44 кульки	?

Склади обернені задачі до поданої.

190. Невідоме число збільшили на 23 і дістали 65. Яке число збільшили?

191. $100 - 1$ $99 - 12$ $20 + 80$ $54 - 21$
 $33 - 3$ $30 - 1$ $87 - 33$ $29 - 9$

192*. Сума трьох чисел 87. Перше число 22, друге 43. Знайди третє число.

193. $56 - 23$ $89 - 26$ $17 + 12$ $12 + 30$
 $56 - 43$ $89 - 21$ $84 - 13$ $42 + 3$

● **194*.** Було 7 Пішло на прогулянку

Скільки козенят залишилося в будиночку?

195. Усно поясни обчислення.

$$79 - 40 = \square \quad 79 - 4 = \square$$

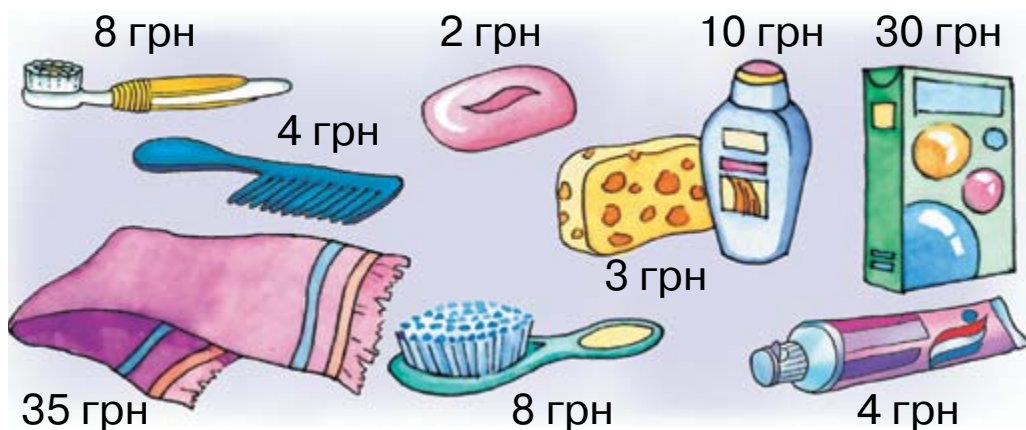
196. $73 - 21$ $56 - 30$ $99 - 50$ $66 - 20$
 $87 - 44$ $56 - 3$ $99 - 5$ $66 - 5$

197. 1) Від смужки завдовжки 36 см відріза-
ли 2 см. Якою стала довжина смужки?

2) Від смужки завдовжки 36 см відрізали 2 дм.
Якою стала довжина смужки?

3) Склади обернені задачі до першої задачі.

198. У господині є 58 грн. Які із зображених
речей вона може купити? Скільки одержить зда-
чі? Чи може господиня купити всі речі?

199. Прочитай рівність і до різниці додай
від'ємник: $70 - 20 = 50$. Зроби висновок.

$$\square - 22 = 64$$

$$\square - 13 = 45$$

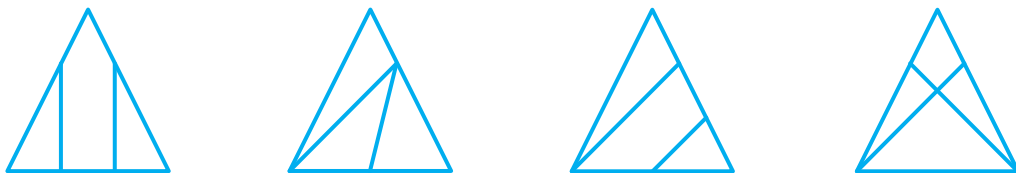
$$30 + \square = 70$$

200. На розмітку пішохідних переходів витра-
тили 46 кг фарби. На розмітку вулиці пішло 30 кг
фарби, а провулка – решта фарби. Скільки кіло-
грамів фарби пішло на розмітку провулка?

Склади обернені задачі.

201. $54 - 30$ $48 - 24$ $63 - 2$ $100 - 50 + 20$
 $54 - 3$ $82 + 13$ $85 - 40$ $100 - 20 + 10$

● 202*. Які фігури бачиш на малюнках?

203. Прочитай рівність і від зменшуваного відніми різницю: $35 - 2 = 33$. Зроби висновок.

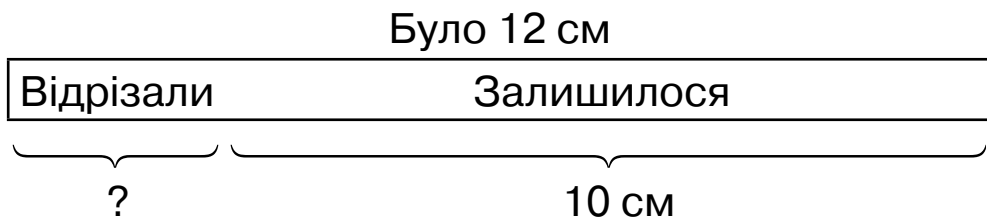
$60 - \square = 50$ $15 - \square = 9$ $32 - \square = 12$

204. У пасажирському поїзді 17 вагонів. 12 вагонів купейних, решта — плацкартні. Скільки плацкартних вагонів? На скільки більше купейних вагонів, ніж плацкартних?

205. У Владика було кілька гривень. Бабуся дала йому ще 22 грн. Усього в нього стало 25 грн. Скільки грошей було у Владика спочатку?

❄ Скільки грошей залишиться у Владика, якщо він купить 2 альбоми по 10 грн?

206. Склади і розв'яжи задачу за схемою.

Склади обернені задачі.

207. $37 - 21$ $64 + 30 + 4$ $85 - 12$ $56 + 20 + 3$
 $55 + 3$ $75 - 20 - 3$ $46 + 31$ $88 - 40 - 5$

208*. Книжка коштує 26 грн. Покупець має три грошові купюри по 10 грн. Чи зможе він за ці гроші купити книжку?

209. У хлопчика було 27 грн. Після покупки зошитів у нього залишилося 12 грн. Скільки коштували зошити?

Склади обернені задачі.

210.

7		
26	+	52
40		

		40
57	-	35
		6

		10
14	-	1
		4

211. Для перевірки схожості насіння учні взяли по 25 насінин пшениці й жита. Проросло 24 насінини пшениці та 23 насінини жита. Скільки насінин пшениці не проросло? Скільки насінин жита не проросло?

Пшениця

Жито

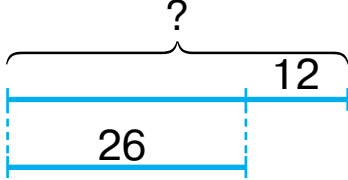
212. Склади і розв'яжи задачу за таблицею.

Було	Відрізали	Залишилося
15 м	?	12 м

213. $86 - 44$ $58 - 40$ $35 + 2 + 20$ $13 - 8 - 5$
 $23 + 44$ $58 - 4$ $69 - 4 - 40$ $13 - 5 - 8$

ДОДАТКОВІ ВПРАВИ

1. Склади і розв'яжи задачі за короткими записами.

1) Виноград – 86 кг 2) Клени

Сливи – ?,
на 24 кг менше Дуби

2. Заповни пропуски так, щоб рівності були правильними.

$$\begin{array}{lll} 36 + \square = 89 & \square - 22 = 43 & 86 - \square = 34 \\ 87 - \square = 63 & 44 - \square = 21 & \square + 23 = 66 \end{array}$$

3. Заповни пропуски так, щоб вирази були «круговими».

$$46 + 23 \rightarrow \square - 32 \rightarrow \square + 11 \rightarrow \square - \square$$

4. Постав знаки так, щоб нерівності були правильними.

$$\begin{array}{ll} 45 + 23 - 13 \square 34 + 42 \\ 87 - 31 - 22 \square 45 - 13 \end{array}$$

5. 3 роки тому Таї було 5 років. Скільки років їй буде через 2 роки?

6. Сашкові залишилося читати 34 сторінки книжки, а Петрику – 23 сторінки тієї самої книжки. Кому залишилося читати більше і на скільки сторінок?

7. Накресли квадрат і трикутник так, щоб їх спільною частиною був: 1) трикутник; 2) чотирикутник.

ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО. ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД У МЕЖАХ 20

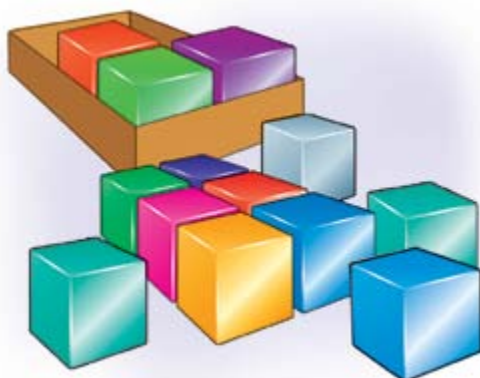
214. Числа 9, 8, 5 і 4 доповни до 10.

215. Поясни, як знайти суму.

$$\begin{array}{r} 8 + 3 = \square \\ \swarrow \quad \searrow \\ 2 \quad 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 + 3 = \square \\ \swarrow \quad \searrow \\ 1 \quad 2 \end{array}$$

216. Чого більше: фішок чи кубиків? На скільки більше? Склади і розв'яжи задачу.

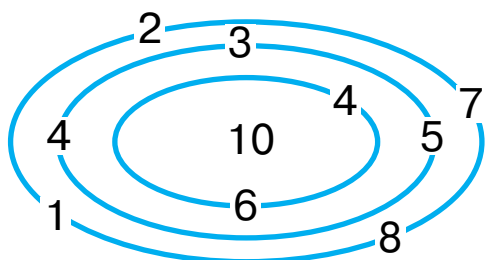

217. У дівчинки було 8 грн. Мама дала їй ще 2 грн. Скільки грошей стало в дівчинки?
Склади обернені задачі.

218. За день у сквері треба було пофарбувати 12 лавок, а пофарбували на 2 лавки менше. Скільки лавок пофарбували за день?

219. $\square - 25 = 62$ $46 - \square = 23$ $45 + \square = 87$

● **220***. Через які троє воріт лабіринту слід пройти, щоб набрати 10 очок?

221. Числа 8, 5 і 3 розклади на два доданки.

$$8 = 1 + \square$$

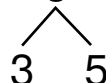
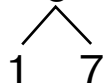
$$5 = 2 + \square$$

$$3 = 1 + \square$$

222. За поданими схемами знайди різниці.

$$11 - 8 = \square$$

$$13 - 8 = \square$$

$$12 - 6$$

$$12 - 4$$

$$12 - 5$$

$$12 - 7$$

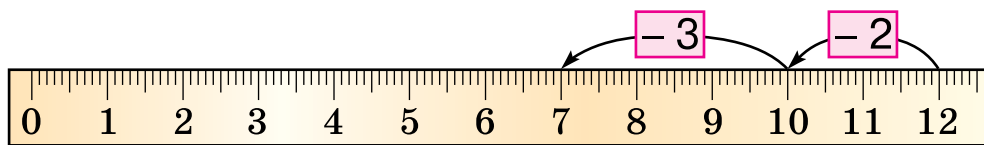
223. У магазині було 12 велосипедів. За день продали 8 велосипедів. Скільки велосипедів залишилося?

224. У гаражі 15 вантажних автомобілів і 8 легкових. На скільки більше вантажних автомобілів, ніж легкових?

225. За малюнком склади такі задачі, щоб вони розв'язувалися виразами: $7 + 4$; $7 - 4$. Запитання і розв'язання задач запиши.

226. За шкалою лінійки склади рівність.

$$12 - \square - \square = \square$$

● **227*.** Скільки буде кутів, якщо відрізати один кут у трикутника?

Перевір відповідь практично.

228. Числа 3, 5 і 8 розклади на два доданки.

$3 = 2 + \square$

$5 = 3 + \square$

$8 = 3 + \square$

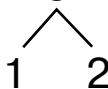
229. За поданими схемами знайди різниці.

$11 - 2 = \square$

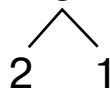
$13 - 4$

$11 - 3 = \square$

$13 - 5$

$12 - 3 = \square$

$14 - 5$

$1 + 2 + 4$

$13 - 10 - 0$

$8 - 4 - 4$

$10 + 1 - 2$

$11 - 1 - 1$

$18 - 8 - 1$

$6 + 3 + 2$

$8 + 2 + 8$

$11 - 10 - 1$

231. У Юлі було 12 к. Вона загубила 3 к. Скільки грошей залишилось у Юлі?

Склади обернені задачі.

232*. Маса ящика 2 кг, а маса апельсинів у ньому на 8 кг більша. Яка маса ящика з апельсинами?

233. Числа 3, 6 і 8 доповни до 10.

234. Склади і розв'яжи задачі за малюнками.

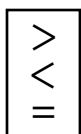
$3 + 1 = \square$

$2 + 1 = \square$

На скільки більше?

235.

$36 - 24 \square 17$

$30 + 6 \square 50$

$75 - 23 \square 25$

$12 - 54 \square 66$

$45 + 21 \square 69$

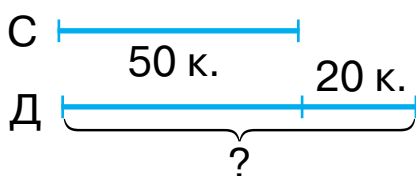
$86 - 43 \square 43$

● **236*.** Розглянь короткі записи задачі та розв'яжи її.

На складі 50 соснових колод, а дубових – на 20 більше. Скільки дубових колод на складі?

Соснові – 50 к.

Дубові — ?, на 20 к. більше

Який з коротких записів допоміг тобі краще зрозуміти задачу?

237. За поданими схемами знайди суми.

$$\begin{array}{c} 3 + 8 = \square \\ \swarrow \quad \searrow \\ 7 \quad 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 7 + 8 = \square \\ \swarrow \quad \searrow \\ 3 \quad 5 \end{array}$$

238.

$6 + 8$

$8 + 8 - 6$

$15 - 10 + 8$

$7 + 8$

$10 - 6 + 8$

$36 - 6 + 8$

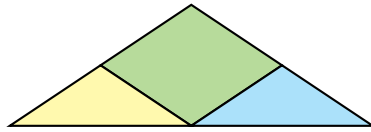
239. Маса гуски 6 кг, а поросяти — 8 кг. Яка загальна маса гуски і поросяти?

240. З однієї берези зібрали за день 5 л березового соку, а з другої – на 3 л більше. Скільки літрів березового соку зібрали з другої берези?

241*. Як за допомогою таких гир зважити 15 кг зерна; 13 кг; 10 кг; 7 кг; 11 кг?

● **242*.** Чого більше на малюнку: трикутників чи чотирикутників?

243. Числа 2, 7 і 9 доповни до 10.

244. За поданими схемами знайди суми.

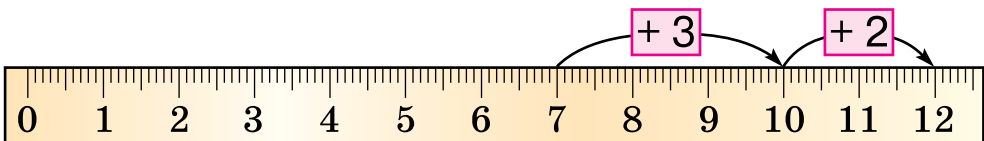
$$7 + 4 = \square$$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ 3 \quad 1 \end{array}$$

$$9 + 4 = \square$$

$$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ 1 \quad 3 \end{array}$$

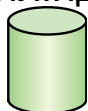
245. За шкалою лінійки склади рівність.

$$7 + \square + \square = \square$$

246. Прочитай назви геометричних фігур на малюнку зліва. Знайди ці фігури на малюнку справа.

циліндр

куб

куля

247. У першому будинку 8 квартир, а в другому — на 4 квартири більше. Скільки квартир у другому будинку?

248. На квітках сиділо 10 бджіл. 3 бджоли полетіло. Скільки бджіл залишилося на квітках? Склади обернені задачі.

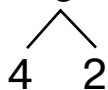
$\begin{matrix} > \\ < \\ = \end{matrix}$	$10 + 4 \square$	$15 - 1$	$5 + 3 \square$	$6 - 1$
	$12 + 1 \square$	$16 - 6$	$15 + 1 \square$	$17 - 1$
	$3 + 7 \square$	$7 + 1$	$18 - 8 \square$	$8 + 1$

● **250*.** Є 5 однакових за розміром кубиків, але один з них легший за інші. Як за два зважування на терезах без гир знайти найлегший кубик?

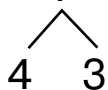

251. За схемами знайди значення виразів.

$$14 - 6 = \square$$

$$6 + 7 = \square$$

252. Сума двох чисел 9. Перше число 6. Знайди друге число.

253.

Доданок	8	7	7	1	2	3	4	5	40	30
Доданок	1	2	3	4	6	6	6	5	50	1
Сума										

254. Доповни задачу і розв'яжи її.

У дівчинки було 50 к. Вона купила цукерку. Скільки грошей залишилося в дівчинки?

255. Знайшла

Знайшов

На скільки більше?

256*. На подвір'ї було 4 качки, 6 гусок і 10 індичок. На скільки більше було індичок, ніж гусок?

● **257*.**

>
<
=

$$2 \text{ дм} > 8 \text{ см}$$

$$5 \text{ см} \square 5 \text{ дм}$$

$$1 \text{ дм } 8 \text{ см} \square 2 \text{ дм}$$

$$10 \text{ см} \square 5 \text{ дм } 5 \text{ см}$$

258. 1) Числа 4, 7 і 9 доповни до 10.

2) За поданими схемами знайди суми.

$$\begin{array}{c} 4 + 7 = \square \\ \swarrow \quad \searrow \\ 6 \quad 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 9 + 7 = \square \\ \swarrow \quad \searrow \\ 1 \quad 6 \end{array}$$

259. $9 + 7 - 10$
 $10 - 3 + 7$

$6 + 6 - 5$
 $6 + 7 - 3$

$4 + 4 + 7$
 $11 - 6 + 7$

260. На ставку плавало 14 гусей. Коли кілька гусей полетіло, на ставку залишилося 6 гусей. Скільки гусей полетіло?

261. Яка маса штанги в котика?

На 2 кг менша

● **262*.** Яка гусениця з'їла найбільше?

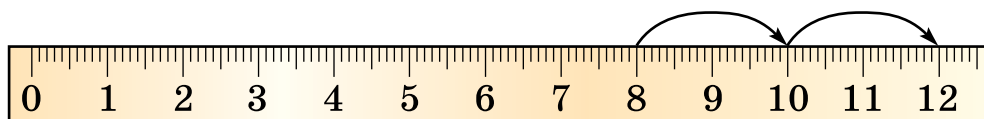
263. Числа 5, 6 і 8 доповни до 10.

264. За схемами знайди суми.

$$\begin{array}{c} 6 + 9 = \square \\ \swarrow \quad \searrow \\ 4 \quad 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 8 + 9 = \square \\ \swarrow \quad \searrow \\ 2 \quad 7 \end{array}$$

265. За шкалою лінійки склади рівність.

$$8 + \square + \square = \square$$

266. 1) Після того як біля школи посадили 7 дерев, залишилося посадити ще 9 дерев. Скільки всього дерев треба було посадити?

 2) Склади подібні задачі.

267.

>
<
=

 $56 + 23 \square 89$ $48 - 23 \square 23$ $17 - 8 \square 8$
 $7 + 8 \square 16$ $17 - 9 \square 10$ $12 - 4 \square 8$

268. До їдальні привезли 56 кг картоплі. Через 3 дні залишилося 32 кг картоплі. Скільки кілограмів картоплі витратили за 3 дні?

● **269*.** У Лесі було 8 круглих кульок та 6 довгастих. Вона дала песику 7 кульок. Які кульки могли залишитись у Лесі? Скільки кульок залишилось?

270. Числа 6, 7, 8, 9 доповни до 10.

271. За схемами знайди значення виразів.

$$9 + 2 = \square$$

1 1

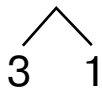
$$8 + 3 = \square$$

2 1

$$8 + 4 = \square$$

2 2

$7 + 4 = \square$

$7 + 5 = \square$

$11 - 2 = \square$

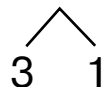
$12 - 5 = \square$

$14 - 5 = \square$

$13 - 4 = \square$

272. Поясни, як обчислити значення виразів.

$9 + 4$

$9 + 5$

$11 - 5$

$13 - 5$

273. Обчисли значення «кругових» виразів.

 $45 + 20$

$34 + 11$

$65 - 5$

$10 - 1$

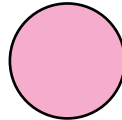
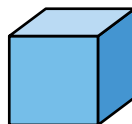
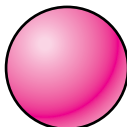
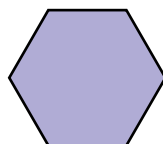
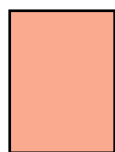
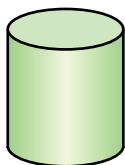
$30 - 20$

$79 - 45$

$9 + 70$

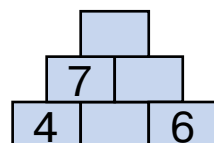
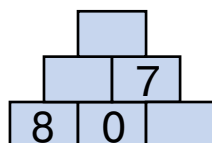
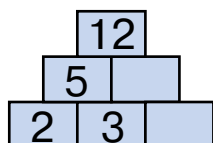
$60 - 30$

274. Розглянь множину геометричних фігур. Назви ті фігури, які входять до групи «об'ємні фігури».

275. На будівництво привезли 46 мішків цементу. Через тиждень залишилося 12 мішків. Скільки мішків цементу витратили?

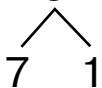
276*.

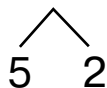
277. Числа 3, 4, 5 і 7 доповни до 10.

278. За схемами знайди значення виразів.

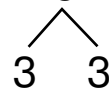
$3 + 8 = \square$

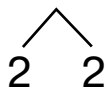
$5 + 7 = \square$

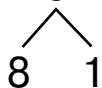
$7 + 6 = \square$

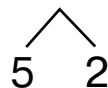
$12 - 4 = \square$

$18 - 9 = \square$

$15 - 7 = \square$

279. Поясни, як обчислити значення виразів.

$4 + 8 = \square \quad 6 + 2 = \square \quad 14 - 6 = \square \quad 17 - 8 = \square$

280. Після того як Аліна прочитала 32 сторінки книжки, їй залишилося прочитати ще 27 сторінок. Скільки сторінок у книжці?

Склади обернені задачі.

$3 \text{ м } 4 \text{ дм} = \square \text{ дм} \quad 54 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$ $7 \text{ дм } 2 \text{ см} = \square \text{ см} \quad 65 \text{ дм} = \square \text{ м } \square \text{ дм}$

282*. Місткість бідона 12 л. Скільки літрів води можна долити в цей бідон, якщо в ньому вже є 7 л?

283. За малюнком визнач, скільки годин песик був у дорозі.

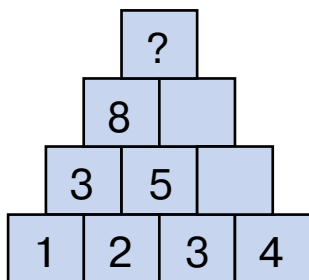

ДОДАТКОВІ ВПРАВИ

1. На яку планету летить кожна ракета?

2.

3.

5		9	20
8	11		20
7	3		20
20	20	20	

4. За малюнками склали висловлювання. Встанови, які з них істинні, а які — хибні.

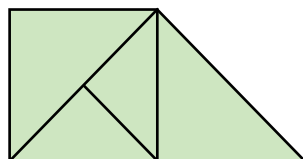
Усі звірята з відерцями.
Деякі звірята з відерцями.
Кожне звірятко з відерцем.
Не всі звірята з відерцями.
Більшість звірят з відерцями.

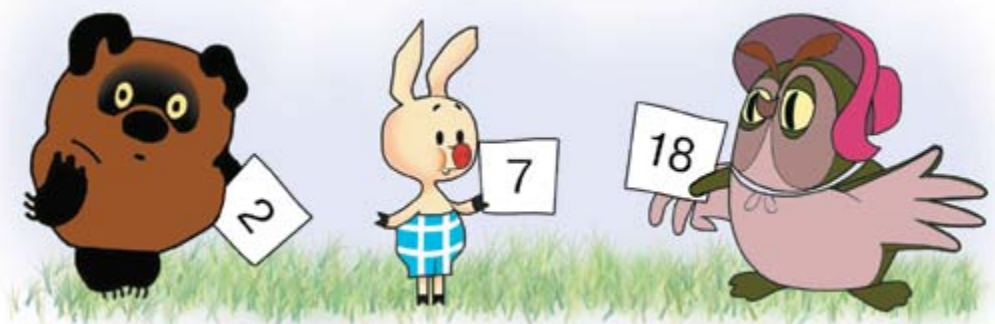
5. Скільки слив треба покласти на праву шальку терезів, щоб зрівноважити одну грушу?

6. Знайди на малюнку 3 чотирикутники і 6 трикутників.

7. Вінні-Пух, П'ятачок і Сова склали задачі. Вінні-Пух склав задачу з відповіддю 2, П'ятачок — з відповіддю 7, а Сова — з відповіддю 18. Де чия задача? Поясни розв'язання кожної.

Задача 1. У Вінні-Пуха було 10 горщиків меду. На сніданок він з'їв 3 горщики меду, а на обід 4. На скільки менше горщиків меду стало у Вінні-Пуха?

Задача 2. Коли П'ятачок подарував друзям 10 повітряних кульок, у нього залишилося ще 8 кульок. Скільки кульок було в П'ятачка спочатку?

Задача 3. У Сови було 10 книжок. Після того як вона прочитала кілька з них, їй залишилося прочитати ще 8 книжок. Скільки книжок прочитала Сова?

Запиши розв'язання задачі П'ятачка.

ПРИГАДАЙ І ПОВТОРИ

Числа. Дії над числами

Числа одержуємо в результаті лічби та вимірювання величин (довжини, маси, місткості).

Цифри – знаки для запису чисел.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

У записах чисел від 10 до 99 використовують дві цифри.

Пам'ятай **знаки порівняння чисел**:

$$3 < 8$$

менше

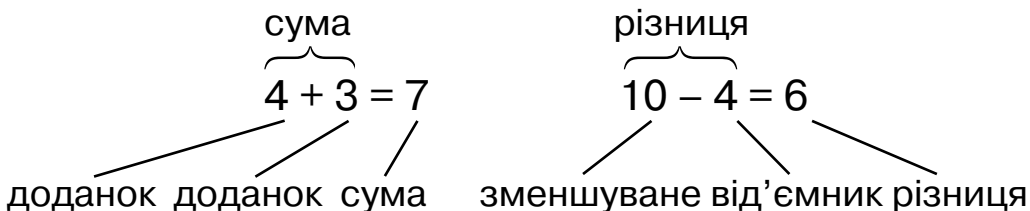
$$12 > 4$$

більше

$$10 = 10$$

дорівнює

З двох різних чисел меншим є те, яке під час лічби називають раніше. Числа можна додавати і віднімати. При додаванні й відніманні числа мають свої назви:

Вирази читають по-різному. Вираз $5 + 4$ можна прочитати так:

1. До 5 додати 4.
2. Перший доданок 5, другий доданок 4.
3. Сума чисел 5 і 4.
4. Число 5 збільшити на 4.
5. 5 плюс 4.

Вираз $9 - 6$ можна прочитати так:

1. Від 9 відняти 6.
2. Зменшуване 9, від'ємник 6.
3. Різниця чисел 9 і 6.

4. Число 9 зменшити на 6.

5. 9 мінус 6.

З кожного виразу на знаходження суми двох різних доданків можна скласти 2 вирази на знаходження доданків. Якщо від суми відняти доданок, то одержимо другий доданок.

$$6 + 4 = 10 \rightarrow 10 - 6 = 4 \rightarrow 10 - 4 = 6$$

В обчисленнях користуються таблицями додавання і віднімання чисел. Їх треба знати напам'ять.

Числа можна додавати в будь-якому порядку.

Додавати і віднімати числа можна частинами.

$$\begin{array}{r} 8 + 6 = \boxed{14} \\ \swarrow \searrow \\ 2 \quad 4 \end{array} \quad 8 + 2 = 10 \quad 10 + 4 = 14$$
$$\begin{array}{r} 12 - 5 = \boxed{7} \\ \swarrow \searrow \\ 2 \quad 4 \end{array} \quad 12 - 2 = 10 \quad 10 - 3 = 7$$

Додавати і віднімати числа можна порозрядно або поступово.

$$\begin{array}{r} 54 + 23 = \boxed{77} \\ \swarrow \quad \searrow \\ 50 + 20 = 70 \quad 54 + 20 = 74 \\ 4 + 3 = 7 \quad 74 + 3 = 77 \\ 70 + 7 = 77 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 87 - 35 = \boxed{52} \\ \swarrow \quad \searrow \\ 80 - 30 = 50 \quad 87 - 30 = 57 \\ 7 - 5 = 2 \quad 57 - 5 = 52 \\ 50 + 2 = 52 \end{array}$$

Задачі

Кожна задача складається з умови і запитання. Відоме в задачі — **умова**, а те, що треба знайти, — **запитання**. У задачі відомо не менше двох чисел.

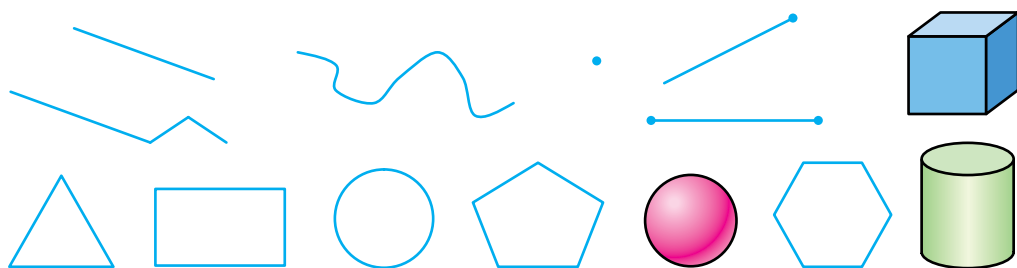
«У саду росте 5 яблунь, а груш — на 3 менше» — умова. «Скільки груш росте в саду?» — запитання. $5 - 3 = 2$ (гр.) — розв'язання. Відповідь: 2 груші.

Щоб розв'язати задачу:

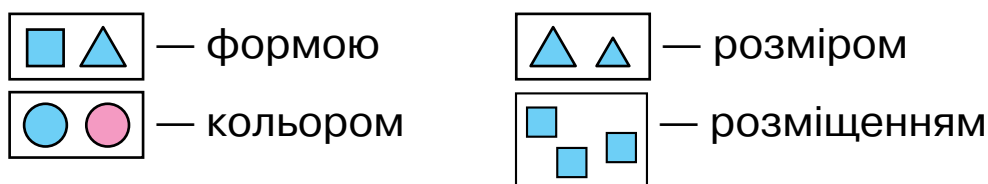
1. Уважно прочитай, уяви, про що йдеться.
2. Визнач, що відомо, а що треба знайти.
3. Подумай, яку дію треба виконати з відомими числами, щоб знайти невідоме число.

Геометричні фігури. Величини

Це геометричні фігури. Назви їх.

Фігури порівнюють за:

Довжину вимірюють у сантиметрах, дециметрах і метрах.

$1 \text{ дм} = 10 \text{ см}$ $1 \text{ м} = 10 \text{ дм}$ $1 \text{ м} = 100 \text{ см}$

Масу предметів вимірюють у кілограмах (кг), а **місткість** — у літрах (л).

У **тижні** 7 днів. Назви їх.

Доба поділяється на такі частини: ніч, ранок, день, вечір.

Зміст

Лічба. Властивості предметів. Просторові відношення	3
Нумерація чисел від 1 до 10	12
Додавання і віднімання в межах 10. Складання таблиць додавання і віднімання	53
Числа 11—20. Величини	84
Нумерація чисел від 21 до 100	108
Додавання і віднімання двоцифрових чисел без переходу через розряд	130
Повторення вивченого. Додавання і віднімання з переходом через розряд у межах 20	144
Пригадай і повтори	157